# SÙ-TÔ· HĒNG-TOĀN (44)

**1** Thê-o-hui-lô ah, goá í-keng chiong Iâ-
so· tùi khí-thâu só· kiâ$^{n}$ só· kà-sī ê, [2]ti̍t-kàu I
thok-tiōng Sèng Sîn bēng-lēng só· kéng ê sù-
tô· liáu-āu siū chih-chiap chiūⁿ thiⁿ ê ji̍t, ta̍k
hāng kì-chài tī chêng ê chheh. [3]I siū hāi liáu-
āu, bat ēng choē-choē pîn-kù, tī sì-cha̍p ji̍t ê
tiong-kan, chhut-hiān hō· sù-tô· khoà$^{n}$-kì$^{n}$, lâi
hián-bêng I ka-kī sī oa̍h, soà káng-lūn Siōng-
tè kok ê sū. [4]I kap in chū-chi̍p ê sî, bēng-lēng
in, kóng, M̄ thang lī-khui Iâ-lō·-sat-léng, tio̍h
thèng-hāu Pē só· èng-ún ê, chiū-sī lín bat tùi
goá thia$^{n}$-kì$^{n}$ ê; [5]in-ūi Iok-hān ēng chúi kiâ$^{n}$
soé-lé; to̍k-to̍k lín, koh bô kúi ji̍t, beh tī Sèng
Sîn siū soé.

[6]Án-ni in chū-chi̍p ê sî, mn̄g I, kóng, Chú
ah, lí tī chit sî beh chiong kok ho̍k-tò hō· Í-
sek-lia̍t mah? [7]I chiū kā in kóng, Pē só· hē tī
I ka-kī koân-lāi ê sî kap kî m̄ sī lín só· thang
chai. [8]To̍k-to̍k Sèng Sîn lîm-kàu lín ê sî, lín
beh tit-tio̍h châi-lêng; koh tī Iâ-lō·-sat-léng,
piàn Iû-thài, kap Sat-má-lī-a, ti̍t-kàu toē ke̍k,
beh choè goá ê kan-chèng. [9]Chiah ê oē kóng
liáu, in teh khoà$^{n}$ ê sî, Iâ-so· siū kú-khí chiū$^{n}$
thi$^{n}$; ū hûn chih-chiap I, in chiū khoà$^{n}$ boē
kì$^{n}$. [10]I khì ê sî, in ǹg thi$^{n}$ chù-ba̍k khoà$^{n}$,
hut-jiân ū n̄ng lâng chhēng pe̍h sa$^{n}$, khiā tī
sin-pi$^{n}$; [11]kóng, Ka-lī-lī lâng ah, siá$^{n}$-sū khiā-
teh khoà$^{n}$ thi$^{n}$? Chit ê Iâ-so· lī-pia̍t lín siū
chih-chiap chiū$^{n}$ thi$^{n}$, lín khoà$^{n}$ I án-ni chiū$^{n}$
thi$^{n}$, I ia̍h beh chiàu án-ni lâi.

[12]Hit sî in tùi hit ê miâ kiò Ka$^{n}$-ná ê soa$^{n}$
tò-khì Iâ-lō·-sat-léng, chit ê soa$^{n}$ kūn Iâ-lō·-
sat-léng, sa$^{n}$ lī-khui ū an-hioh-ji̍t ê lō·-chām.
[13]Í-keng ji̍p, chiū chiū$^{n}$ in só· toà ê lâu-téng;
ū Pí-tek, Iok-hān, Ngá-kok, An-tek-lia̍t, Hui-
le̍k kap To-má, Pa-to-lô-mái kap Má-thài, A-
le̍k-hui ê kiá$^{n}$ Ngá-kok kap Se-lô-tí ê Se-bûn,
kap Ngá-kok ê kiá$^{n}$ Iû-tāi. [14]Chiah ê lâng,
kap kúi-nā ê hū-jîn-lâng, í-ki̍p Iâ-so· ê lāu-
bú Má-lī-a, chham I ê hia$^{n}$-tī, lóng tâng-sim
choan-bū kî-tó.

[15]Tong sî tâng chū-chi̍p ê chèng lâng iok-
lio̍k chit-pah jī-cha̍p miâ, Pí-tek tī hia$^{n}$-tī
tiong khiā-khí lâi kóng, [16]Hia$^{n}$-tī ah, Sèng
Sîn chioh Tāi-pi̍t ê chhùi só· chhàm-gú chhoā
lâng lia̍h Iâ-so· ê Iû-tāi ê, chit ê sèng-keng
èng-giām sī eng-kai. [17]In-ūi i bat kap goán
tâng lia̍t, koh tī chit ê kang ia̍h ū hūn. [18]Ta$^{n}$
chit lâng ēng i kiâ$^{n}$ put-gī só· tit-tio̍h ê kang-
chî$^{n}$ lâi boé hn̂g; seng-khu phak-lo̍h-lâi, pak-
tó· piak-li̍h, tn̂g-á lóng lâu-chhut. [19]Tiàm-tī
Iâ-lō·-sat-léng ê lâng lóng chai; só·-í chiàu in
ê khiu$^{n}$-kháu kiò hit khu hn̂g choè A-kek-tāi-
má, chiū-sī Huih-hn̂g). [20]In-ūi Si-phian kì-
chài, kóng, "Hō· i ê chhù pha-hng, Bô lâng tī
hia khiā: koh kóng, I kam-tok ê chit hō· pa̍t
lâng tam-tng." [21]Só·-í Chú Iâ-so· tī lán tiong-
kan chhut-ji̍p ê sî, tùi Iok-hān kiâ$^{n}$ soé-lé khí,
kàu Iâ-so· lī-pia̍t lán siū chih-chiap ê ji̍t, só· ū
siông-siông kap goán choè phoā$^{n}$ ê lâng, tī in

tiong-kan tio̍h ū chi̍t-ê kap goán saⁿ-kap choè
I koh-oa̍h ê kan-chèng.
23Tùi án-ni kú n̄ng lâng, chiū-sī Iok-sek, kiò
choè Pa-sat-pa, ia̍h miâ Iû-sū-to·, koh chi̍t-ê
sī Má-thê-a. 24Chiū kî-tó, kóng, Chú ah, lí sī
bat chèng lâng ê sim ê, tī chí n̄ng lâng tiong
chí-bêng tá-lo̍h chi̍t lâng sī lí só· kéng ê, 25lâi
ū hūn tī chit ê kang, kap sù-tô· ê chit, chiū-sī
Iû-tāi só· lī-khui beh khì i ka-kī ê só·-chāi ê.
26Tùi án-ni kā in liam-khau; liam-tio̍h Má-
thê-a; i chiū kap cha̍p-it ê sù-tô· tâng lia̍t.
**2** Gō·-sûn-choeh ê kî í-keng kàu, in lóng
chū-chi̍p tī chi̍t só·-chāi. 2Hut-jiân tùi thiⁿ
ū siaⁿ, chhin-chhiūⁿ toā hong teh chhe,
chhiong-moá in só· chē kui-keng ê chhù.
3Chiū ū teh hun-khui ê chi̍h, chhut-hiān hō·
in khoàⁿ-kìⁿ, chhin-chhiūⁿ hé ê chi̍h, hioh tī
ta̍k lâng ê téng-bīn. 4In lóng siū Sèng Sîn
chhiong-moá chiah khui chhùi kóng pa̍t iūⁿ ê
khiuⁿ-kháu, sī chiàu Sèng Sîn só· siúⁿ-sù in
kóng ê.
5Hit sî ū khiân-sêng ê Iû-thài lâng, tùi thiⁿ-
ē ta̍k kok lâi ê, toà tī Iâ-lō·-sat-léng. 6Chit ê
siaⁿ chi̍t ē khí, chèng lâng chū-chi̍p hun-hun
loān-loān, in-ūi ta̍k lâng thiaⁿ-kìⁿ in chiàu
i ka-kī ê thó·-khiuⁿ lâi kóng. 7Chiū lóng
gông-ngia̍h kî-koài, kóng, Lí khoàⁿ, chiah ê
teh kóng ê kiám bô it-khài sī Ka-lī-lī lâng
mah? 8Cháiⁿ-iūⁿ lán thiaⁿ in kóng chiàu
lán ta̍k lâng só· chhut-sì ê thó·-khiuⁿ ah?
9Lán chiah ê Phàⁿ-thê-a lâng, Bí-thài lâng, Í-
lân lâng, kap tiàm-tī Bí-só·-pho-tāi-bí, Iû-thài
kap Ka-phàⁿ-to-ka, Pún-to· kap A-se-a, Hut-
lū-ka kap Pông-hui-lī-a, Ai-ki̍p kūn-oá Kó·-lī-
nāi ê Lū-pí-a, chiah ê toē-hn̄g ê lâng, í-ki̍p
tùi Lô-má lâi ê chhut-goā lâng, ū-ê sī Iû-thài
lâng, ū-ê sī ji̍p Iû-thài kàu ê lâng, 11Kek-
lí-tí lâng, A-lat-pek lâng, lóng thiaⁿ in ēng
lán ê khiuⁿ-kháu lâi kóng Siōng-tè ê toā sū.
12Chiū lóng gông-ngia̍h tiû-tû, saⁿ-kap kóng,
Che sím-mi̍h ì-sù? 13Ia̍h ū pa̍t lâng thí-chhiò
in kóng, In sī lim sin chiú teh chùi.
14Chóng-sī Pí-tek kap cha̍p-it ê sù-tô· khiā-
teh, toā siaⁿ kā in kóng, Iû-thài lâng, kap
lóng-chóng khiā-khí tī Iâ-lō·-sat-léng ê peh-sìⁿ
ah, lín tio̍h chai chit-ê, ia̍h tio̍h tì-ì thiaⁿ goá
ê oē. 15Chiah ê lâng m̄ sī chiú-chùi, chhin-
chhiūⁿ lín só· phah-sǹg; in-ūi chit tia̍p tú-
chiah téng-po· káu tiám cheng: 16che chiū-sī
thok sian-ti Iok-jíⁿ só· kóng ê, kóng, 17Siōng-
tè kóng, Tī lō·-bé ê sî-ji̍t, Goá beh ēng goá ê
Sîn kàng-lo̍h tī hoān ū jio̍k-thé ê; Lín ê hāu-
siⁿ lín ê cha-bó·-kiáⁿ beh choè sian-ti kóng oē,
Lín ê siàu-liân lâng beh khoàⁿ-kìⁿ īⁿ-siōng,
Lín ê lāu-lâng beh tit-tio̍h bîn-bāng: 18Tī
hiah ê ji̍t goá iā beh ēng goá ê Sîn Kàng-
lo̍h tī goá ê lô·-po̍k lú-pī; in ia̍h beh choè
sian-ti lâi kóng. 19Téng-bīn tī thiⁿ-ni̍h goá
beh hián-chhut kî-sū, Ē-bīn tī toē-ni̍h goá beh
hián-chhut sîn-jiah, Chiū-sī huih, kap hé, kap
ian-bū: 20Ji̍t beh pìⁿ choè àm, Ge̍h beh pìⁿ
choè huih, Tī Chú toā koh êng-hián ê ji̍t, Bē
kàu ê tāi-seng: 21Koh hoān-nā kiû-kiò Chú ê
miâ ê oē tit-tio̍h kiù. “ 22Í-sek-lia̍t lâng ah,
tio̍h thiaⁿ goá ê oē: Ná-sak-le̍k lâng Iâ-so·.
Siōng-tè bat ēng I tī lín tiong-kan kiâⁿ koh-
iūⁿ ê koân-lêng, kî-sū, kap sîn-jiah, lâi tùi lín
chèng-bêng I, che chiū-sī lín só· chai ê; 23I
chiàu Siōng-tè tiāⁿ-tio̍h ê chí-ì kap tāi-seng
chai ê, í-keng siū kè-sàng lín chiah-ê chioh
put-hoat ê lâng ê chhiú tèng si̍p-jī-kè hāi-sí
I; 24chóng-sī Siōng-tè tháu-pàng hiah ê sí ê
khó·-thàng, hō· I koh-oa̍h; sī I boē-oē hō· sí
só· pé-pa̍k. 25In-ūi Tāi-pi̍t ū chí I kóng,” Goá
khoàⁿ Chú siōng-siōng tī goá ê bīn-chêng; I
tiàm tī goá ê chiàⁿ pêng, hō· goá bián iô-

tāng: [26]Só·-í goá ê sim hoa$^{n}$-hí, goá ê chi̍h
khoài-lo̍k; Koh goá ê jio̍k-thé iā beh tiàm tī
n̂g-bāng tiong: [27]In-ūi lí bô beh chiong goá ê
lêng-hûn pàng-hē tī im-kan, Iā bô beh hō· lí ê
Sèng-ê tú-tio̍h hiú-noā. [28]Lí bat ēng oa̍h-miā
ê lō· chí-sī goá; Beh hō· goá tī lí ê bīn-chêng
moá sim khoài-lo̍k. " [29]Hia$^{n}$-tī ah, sian-chó·
Tāi-pi̍t ê sū goá thang hó-tá$^{n}$ tùi lín kóng, i
í-keng sí koh bâi-chòng, i ê bōng kàu kin-á-
ji̍t iáu tī lán tiong-kan. [30]I kì-jiân sī sian-ti,
koh chai Siōng-tè bat kap i chiù-choā, beh tī
i hō·-è tiong siat-li̍p chi̍t lâng chē i ê chō-ūi.
[31]I tāi-seng khoà$^{n}$-chhut án-ni, chiū lūn Ki-
tok ê koh-oa̍h kóng, I bô pàng-hē tī im-kan,
ia̍h I ê jio̍k-thé bô tú-tio̍h hiú-noā. [32]Chit
ê Iâ-so·, Siōng-tè í-keng hō· I koh-oa̍h, goán
chiah-ê lóng choè I ê kan-chèng. [33]I kì-jiân hō·
Siōng-tè ê chià$^{n}$ chhiú kú I koâi$^{n}$-koâi$^{n}$, koh
tùi Pē siū só· èng-ún ê Sèng Sîn, chiū chiong
chit ê kàng-lo̍h, chiū-sī lín só· khoà$^{n}$-kì$^{n}$, só·
thia$^{n}$-kì$^{n}$ ê. [34]In-ūi Tāi-pi̍t bē bat chiū$^{n}$ thi$^{n}$;
to̍k-to̍k ka-kī kóng," Chú kā goá ê Chú kóng,
Lí chē goá ê toā pêng, [35]Thèng-hāu goá hō· lí
ê tùi-te̍k choè lí ê kha-ta̍h-í. " [36]Án-ni Í-sek-
lia̍t choân-ke tio̍h khak-si̍t chai, chit ê Iâ-so·,
Siōng-tè í-keng siat-li̍p I choè Chú, choè Ki-
tok, chiū-sī lín só· tèng tī si̍p-jī-kè ê.

[37]Chèng lâng thia$^{n}$-liáu, sim-lāi chhì-
chha̍k, tùi Pí-tek kap kî-û ê sù-tô· kóng, Hia$^{n}$-
tī ah, goán tio̍h chái$^{n}$-iū$^{n}$ choè? [38]Pí-tek kā
in kóng, Lín tio̍h hoán-hoé, ta̍k lâng tī Iâ-
so· Ki-tok ê miâ siū soé-lé, kàu hō· lín ê choē
sià-bián; koh beh siū Sèng Sîn ê siú$^{n}$-sù. [39]In-
ūi só· èng-ún ê kui tī lín, kap lín ê kiá$^{n}$-sun,
í-ki̍p lóng-chóng hn̄g-hn̄g ê lâng, chiū-sī kì$^{n}$-
nā Chú, lán ê Siōng-tè, só· beh tiàu ê. [40]Koh
lēng-goā ēng choē-choē oē kan-chèng, lâi khó·-
khǹg in, kóng, Lín tio̍h kiù ka-kī thoat-lī chit
ê siâ ê sè-tāi. [41]Tùi án-ni chiap-la̍p in ê oē ê
lâng lóng siū soé-lé; hit ji̍t iok-lio̍k ke-thi$^{n}$ sa$^{n}$
chheng lâng. [42]Siông-siông choan-bū sù-tô· ê
kà-sī, sa$^{n}$-kap kau-poê, peh-piá$^{n}$, kî-tó.

[43]Chèng lâng lóng kia$^{n}$-hiâ$^{n}$; sù-tô· koh kiâ$^{n}$
choē-choē kî-sū sîn-jiah. [44]Sìn ê lâng lóng
chū-chi̍p tī chi̍t só·-chāi, só· ū ê mi̍h kong-ke
ēng; [45]koh boē bu̍t-sán ke-gia̍p, chiàu ta̍k lâng
só· khiàm-ēng pun hō· in. [46]Ji̍t-ji̍t tâng-sim
choan-bū tī tiān-lāi, iā tī jîn-ke peh piá$^{n}$, ēng
hoa$^{n}$-hí sêng-si̍t ê sim lâi chia̍h, o-ló Siōng-tè,
[47]ia̍h tit-tio̍h chèng peh-sì$^{n}$ hoa$^{n}$-hí in. Chú
chiong tit kiù ê lâng ji̍t-ji̍t ke-thi$^{n}$ hō· in.

**3** Sa$^{n}$ tiám cheng kî-tó ê sî, Pí-tek kap Iok-
hān chiū$^{n}$ tiān. [2]Ū chi̍t lâng, tùi chhut-sì
chiū n̂g-kha, ta̍k ji̍t hō· lâng kng lâi hē tī
tiān mn̂g, chiū-sī hit ê kiò choè Súi ê mn̂g,
beh kiû ji̍p tiān ê lâng siá-sì; [3]khoà$^{n}$-kì$^{n}$ Pí-
tek Iok-hān teh-beh ji̍p tiān, chiū kiû siá-sì.
[4]Pí-tek kap Iok-hān chù-ba̍k khoà$^{n}$ i, kóng,
Khoà$^{n}$ goán. [5]I chiū chù-sîn khoà$^{n}$ in, n̂g-
bāng tùi in ū só· tit-tio̍h, [6]Nā-sī Pí-tek kóng,
Kim gûn goá lóng bô; to̍k-to̍k goá só· ū ê hō·
lí. Tī Ná-sat-le̍k Iâ-so· Ki-tok ê miâ, lí khí-lâi
kiâ$^{n}$. [7]Chiū khan i ê chià$^{n}$ chhiú, hō· i khí-
lâi; i ê kha kap kha-ba̍k liâm-pi$^{n}$ ióng-kiā$^{n}$.
[8]Chiū thiàu-khí-lâi khiā-teh, koh kiâ$^{n}$, kap in
ji̍p tiān; ia̍h kiâ$^{n}$, ia̍h thiàu, ia̍h o-ló Siōng-tè.
[9]Chèng peh-sì$^{n}$ khoà$^{n}$-kì$^{n}$ i teh kiâ$^{n}$ teh o-ló
Siōng-tè; [10]koh jīn-tit i sī pêng-sò· chē tī tiān
ê Súi-mn̂g kiû siá-sì ê; chiū in-ūi i só· tú-tio̍h
ê sū, moá sim kî-koài gông-ngia̍h.

[11]Hit lâng khan Pí-tek Iok-hān ê sî, chèng
peh-sì$^{n}$ toā kî-koài, chi̍t choê cháu lâi chiū-
kūn in, tī hit-ê miâ kiò Só·-lô-bûn ê léng-
lông. [12]Pí-tek khoà$^{n}$-kì$^{n}$, chiū tùi peh-sì$^{n}$
kóng, Í-sek-lia̍t lâng ah, siá$^{n}$-sū lia̍h chit-ê
choè kî-koài? siá$^{n}$-sū chù-ba̍k khoà$^{n}$ goán, ná

chhin-chhiū$^n$ goán ēng ka-kī ê châi-lêng, á-sī
kèng-khiân, hō· i kiâ$^n$? [13]A-pek-lȧh-hán, Í-
sat, Ngá-kok ê Siōng-tè, chiū-sī lán liȧt-chó·
ê Siōng-tè, í-keng êng-kng I ê Lô·-pȯk Iâ-so·;
chiū-sī lín chiah-ê só· sàng-kau ê, koh tī Pí-
liȧp-to ê bīn-chêng, tng i gí beh pàng I ê sî, lín
koh m̄ jīn I. [14]Án-ni lín m̄ jīn hit ê Sèng koh Gī
ê, hoán-tńg kiû i ēng chi̇t ê hiong-hoān hō· lín;
[15]lín hāi-sí oȧh-miā ê Jîn-kun, chiū-sī Siōng-tè
tùi sí-lâng tiong hō· I koh-oȧh ê; goán chiah-ê
choè I ê kan-chèng. [16]In-ūi sìn I ê miâ, chiū I ê
miâ hō· chit-ê lín só· khoà$^n$ só· bat ê lâng ióng-
kiā$^n$; sī hit-ê tùi I lâi ê sìn hō· i chiâu-chn̂g hó
tī lín chèng lâng ê bīn-chêng. [17]Hia$^n$-tī ah,
ta$^n$ goá chai lín án-ni kiâ$^n$ sī tùi m̄ chai-iá$^n$,
lín ê koa$^n$-hú iā sī án-ni. [18]Tȯk-tȯk Siōng-tè
ēng chèng sian-ti ê chhùi chhàm-gú I ê Ki-tok
só· beh siū ê hāi, I ū án-ni èng-giām i. [19]Só·-í
lín tiȯh hoán-hoé, lâi oȧt-tńg-thâu, hō· lín ê
choē oē tit chhat-siau, hō· an-lȯk ê ji̇t-kî oē
tùi Chú ê bīn-chêng lâi; [20]koh Chú beh chhe
ūi-tiȯh lín tāi-seng tiā$^n$-tiȯh ê Ki-tok, chiū-
sī Iâ-so·. [21]Thi$^n$ tek-khak tiȯh chiap-lȧp I,
kàu bān mi̇h hȯk-tò ê sî, chiū-sī Siōng-tè tùi
chhòng-sè í-lâi ēng I sèng sian-ti ê chhùi só·
kóng ê. [22]Mô·-se bat kóng, Chú Siōng-tè beh
tī lín hia$^n$-tī ê tiong-kan kā lín théng-khí chi̇t
ê sian-ti, chhin-chhiū$^n$ goá; hoān-nā I só· kā
lín kóng lín tiȯh thia$^n$ I. [23]Hoān-nā m̄ thia$^n$
chit ê sian-ti ê, beh tùi peh-sì$^n$ ê tiong-kan it-
chīn biȧt i. [24]Koh chiah ê sian-ti, tùi Sat-bó·-
jí$^n$ í-lâi, kì$^n$ ū kóng ê, lóng sī thoân-pò chiah
ê ji̇t. [25]Lín sī sian-ti ê kiá$^n$-sun, sêng-chiap
Siōng-tè kap lín liȧt-chó· só· li̇p ê iok, chiū-sī
kā A-pek-lȧh-hán kóng, Thi$^n$-ē bān chȯk beh
tī lí ê hō·-è tit-tiȯh hok-khì. [26]Siōng-tè í-keng
théng-khí I ê Lô·-pȯk, chhe I lâi tāi-seng sù
hok hō· lín, chiū-sī hō· lín tȧk lâng oȧt-tńg
lī-khui lín ê phái$^n$.

**4** In tùi peh-sì$^n$ kóng oē ê sî, chiah ê chè-
si, kap tiān-si, í-ki̇p Sat-thó·-kai lâng hut-jiân
kàu; [2]in-ūi in kà-sī peh-sì$^n$, koh ín-khí Iâ-so·
lâi thoân tùi sí-lâng tiong koh-oȧh ê tō-lí, chiū
toā m̄ hoa$^n$-hí. [3]Tùi án-ni hē chhiú liȧh in;
in-ūi ji̇t ám, koai$^n$ in tī ka$^n$-nih, lâi thèng-hāu
keh ji̇t. [4]Nā-sī thia$^n$ tō-lí ê lâng choē-choē sìn;
lâng-giȧh iok-liȯk kàu gō· chheng.

[5]Keh ji̇t, in ê koa$^n$-hú, tiú$^n$-ló, keng-hȧk-sū
chū-chi̇p tī Iâ-lō·-sat-léng; [6]chè-si-thâu A-ná
tī-teh, koh ū Kai-a-hoat, Iok-hān, A-lėk-san-
tāi, í-ki̇p hoān-nā siȯk chè-si-thâu ê chong-
chȯk iȧh tī-teh. [7]Hō· in khiā tī tiong-ng, mn̄g
kóng, Lín ēng sím-mi̇h koân-lêng, ēng sím-
mi̇h miâ, kiâ$^n$ chit ê tāi-chì ah? [8]Pí-tek hit sî
hō· Sèng Sîn chhiong-moá, tùi in kóng, [9]Peh-
sì$^n$ ê koa$^n$-hú, kap tiú$^n$-ló ah, goán chiah-ê
kin-á-ji̇t nā ūi-tiȯh kiâ$^n$ tī loán-jiȯk ê lâng ê
hó sū lâi siū sím-mn̄g, khoà$^n$ i àn-chái$^n$-iū$^n$ tit
kiù; [10]chiū lín chèng lâng, kap thong Í-sek-liȧt
peh-sì$^n$ tiȯh chai, sī tī Ná-sat-lėk lâng Iâ-so·
Ki-tok ê miâ, lín só· tèng tī si̇p-jī-kè, Siōng-tè
hō· I tùi sí-lâng tiong koh-oȧh ê, chiū-sī tī I
ê miâ, chit lâng hó-hó khiā tī lín ê bīn-chêng.
[11]I chiū-sī lín sai-hū só· m̄ ti̇h ê chiȯh, í-keng
chiâ$^n$-choè chhù-kak ê thâu. [12]Koh tī pȧt-ê
pèng bô chín-kiù; in-ūi tī thi$^n$-ē, bô siú$^n$-sù
pȧt ê miâ tī lâng ê tiong-kan, hō· lán tiàm-tī
i lâi tit kiù.

[13]Chèng lâng khoà$^n$-kì$^n$ Pí-tek Iok-hān ê
hó-tá$^n$, koh chai in sī bô hȧk-būn ê pêng-
siông lâng, chiū kî-koài; koh jīn-tit in bat tè
Iâ-so·. [14]Iȧh khoà$^n$-kì$^n$ tit-tiȯh hó ê lâng kap
in sa$^n$-kap khiā-teh, chiū bô oē thang piān-
pok. [15]Chiah kah in chhut hoē-só·, iā sa$^n$-
kap gī-lūn, kóng, [16]Chiah ê lâng beh chái$^n$-iū$^n$
pān in? in hián-jiân kiâ$^n$ sîn-jiah, tiàm-tī Iâ-

lō·-sat-léng ê lâng lóng chai; lán chiah-ê boē
kóng bô--tit. 17Chóng-sī bián-tit chit ê sū it-
hoat pò-iông tī peh-sì$^n$ ê tiong-kan, lán tio̍h
háng in, toàn-toàn m̄ thang koh chiong chit ê
miâ tùi lâng kóng. 18Chiū kiò in lâi, kìm-chí
in, chhian-bān m̄ thang ēng Iâ-so· ê miâ lâi
kóng-khí, lâi kà-sī. 19Nā-sī Pí-tek Iok-hān ìn
kóng, Thia$^n$ lín khah kè-thâu thia$^n$ Siōng-tè,
tī Siōng-tè ê bīn-chêng ha̍p-gî á bô, lín chiah
gí-toàn: 20in-ūi goán só· bat khoà$^n$ bat thia$^n$
ê, boē tit thang bô kóng. 21Hiah ê lâng, in-ūi
peh-sì$^n$ ê iân-kò·, siū$^n$ bô pō· thang hêng-hoa̍t
in; chiū koh-chài háng-hoah, chiah pàng in; sī
chèng lâng ūi-tio̍h in só· kiâ$^n$ ê, lâi kui êng-
kng Siōng-tè. 22In-ūi tùi sîn-jiah tit-tio̍h i-hó
ê lâng í-keng sì-cha̍p goā hè.

23In í-keng tit-tio̍h tháu-pàng, chiū khì
chhē in ê pêng-iú, chiong chiah ê chè-si-thâu
kap tiú$^n$-ló só· kóng ê oē tùi in kóng. 24In
thia$^n$-kì$^n$ chiū tâng-sim chhut sia$^n$ tùi Siōng-
tè kóng, Chú-chái$^n$ ah, lí sī chhòng-chō thi$^n$,
toē, hái, kap kî-tiong bān mi̍h ê; 25lí bat tùi
Sèng Sîn ēng lí ê lô·-po̍k, goán ê chó·, Tāi-
pi̍t ê chhùi, lâi kóng, "Lia̍t-pang siá$^n$-sū toā
siū-khì, Chiah ê peh-sì$^n$ siá$^n$-sū kè-bô· khang-
khang ê tāi? 26Toē-chiū$^n$ ê lia̍t-ông chi̍t choê
khiā-teh, Chiah ê koa$^n$-oân iā sa$^n$-kap chū-
chi̍p, Lâi tùi-te̍k Chú, kap I ê Ki-tok;" 27in-ūi
Hi-lu̍t, Pún-tiu Pí-lia̍p-to, kap goā-pang lâng,
í-ki̍p Í-sek-lia̍t chiah ê peh-sì$^n$, kó-jiân chū-
chi̍p tī chit ê siâ$^n$, lâi kong-kek lí só· boah-iû
sèng ê Lô·-po̍k Iâ-so·, 28lâi kiâ$^n$ lí ê chhiú, lí
ê chí-ì só· tāi-seng tiā$^n$-tio̍h it-chhè beh chiâ$^n$
ê sū. 29Ta$^n$ Chú ah, tio̍h kàm-chhat hiah ê
lâng ê háng-hoah; hō· lí chiah ê lô·-po̍k hó-
tá$^n$ kóng lí ê tō-lí, 30chiàu sî chhun lí ê chhiú
lâi i pī$^n$; hō· sîn-jiah kî-sū tùi lí sèng ê Lô·-po̍k
Iâ-so· ê miâ lâi chiâ$^n$. 31Kì-tó soah, chū-chi̍p
ê só·-chāi toā tín-tāng; chèng lâng lóng siū
Sèng Sîn chhiong-moá, hó-tá$^n$ kóng Siōng-tè
ê tō-lí.

32Sìn ê lâng lóng chi̍t sim chi̍t chì; bô lâng
kóng i só· ū ê sio̍k ka-kī; sī ta̍k hāng mi̍h choè
kong ê. 33Sù-tô· ēng toā koân-lêng kan-chèng
Chú Iâ-so· ê koh-oa̍h; chèng lâng iā tit-tio̍h
toā un-tián. 34Kî-tiong bô khiàm-kheh ê lâng;
in-ūi kì$^n$ ū chhân-hn̂g chhù-the̍h ê, lóng boē
i, toà in só· boē ê gûn, hē tī sù-tô· ê kha-ē;
35chiàu ta̍k lâng só· khiàm-ēng, pun hō· in.

36Ū Lī-bī cho̍k ê lâng, chhut-sì tī Ku-pí-
lō·, miâ Iok-sek, sù-tô· kiò i choè Pa-ná-pa,
(hoan-e̍k chiū-sī gâu an-ùi ê lâng), 37i ū hn̂g
chiū boē-khì, chiong só· boē ê gûn toà-lâi, hē
tī sù-tô· ê kha-ē.

**5** Nā-sī ū chi̍t lâng miâ A-ná-nî-a, kap i ê
bó· Sat-hui-lat, boē i ê sán-gia̍p, chiong só·
boē ê gûn, àm-chī$^n$ lâu kúi-nā hūn, i ê bó· ia̍h
chai; 2kì-ū ê toà lâi hē tī sù-tô· ê kha-ē. 3Pí-
tek kóng, A-ná-nî-a, siá$^n$-sū Sat-tàn chhiong-
moá lí ê sim lâi phiàn Sèng Sîn, chiong boē
hn̂g ê gûn àm-chī$^n$ lâu kúi-nā hūn? 4Hn̂g iáu-
bē boē, kiám m̄ sī lí ê? boē liáu, hit ê gûn
kiám m̄ sī lí chú-ì? Lí sim-lāi siá$^n$-sū siū$^n$-
chhut chit ê tāi-chì ah? Lí m̄ sī phiàn lâng,
chiū-sī phiàn Siōng-tè. 5A-ná-nî-a thia$^n$-kì$^n$
chiah ê oē, chiū lek-lo̍h-khì, tn̄g khùi; thia$^n$-
kì$^n$ ê lâng lóng toā kia$^n$. 6Chiah ê siàu-liân
lâng khí-lâi, siu-si̍p i ê sin-si, kng chhut-khì
bâi-chòng.

7Iok-lio̍k kè sa$^n$ tiám cheng kú, i ê bó· ia̍h
ji̍p-lâi, iáu-bē chai chit ê sū. 8Pí-tek ìn i kóng,
Lí kā goá kóng, lín boē hn̂g ê kè-chî$^n$ sī chiah
choē mah? Kóng, Tio̍h, sī chiah choē. 9Nā-sī
Pí-tek tùi i kóng, Lín siá$^n$-sū tâng-sim lâi chhì
Chú ê Sîn ah? Lí khoà$^n$, bâi-chòng lí ê tiōng-
hu ê, in ê kha í-keng kàu mn̂g-kháu, ia̍h beh

kng lí chhut-khì. 10Hū-jîn-lâng chek-sî lek tī
i ê kha-chêng, tn̄g khùi; hiah ê siàu-liân lâng
ji̍p-lâi, khoà$^{n}$ i í-keng sí, chiū kng i chhut-
khì bâi-chòng tī i tiōng-hu ê sin-pi$^{n}$. 11Choân
kàu-hoē kap kì$^{n}$-nā thia$^{n}$-kì$^{n}$ chiah ê tāi-chì ê,
lóng toā kia$^{n}$.

12Tùi sù-tô· ê chhiú ū kiâ$^{n}$ choē-choē sîn-
jiah kap kî-sū tī peh-sì$^{n}$ ê tiong-kan; chèng
lâng lóng tâng-sim chū-chi̍p tī Só·-lô-bûn ê
léng-lông. 13Kî-û ê lâng bô chi̍t-ê ká$^{n}$ kūn-oá
in; nā-sī peh-sì$^{n}$ chun-tiōng in; 14sìn lâi kui
Chú ê lâng it-hoat ke-thi$^{n}$, lâm-lú lóng chin
choē; 15sīm-chì ū kng pī$^{n}$-lâng kàu tī koe-lō·,
hē tī pho·-á, n̂g-bāng Pí-tek keng-kè ê sî, in
ū-ê oē hō· i ê iá$^{n}$ ìm-tio̍h. 16Iáu ū choē-choē
lâng tùi Iâ-lō·-sat-léng sì-ûi ê siâ$^{n}$ lâi; chhoā
pī$^{n}$-lâng kap hō· siâ-sîn só· khó·-chhó· ê; in
lóng tit-tio̍h i-hó.

17To̍k-to̍k chè-si-thâu, í-ki̍p lóng-chóng
tâng--i ê lâng, (chiū-sī Sat-thó·-kai tóng,)
khiā-khí-lâi, moá sim oàn-tò·, 18hē chhiú lia̍h
sù-tô·, koai$^{n}$ in tī kong ê ka$^{n}$. 19Nā-sī Chú ê
thi$^{n}$-sài mî-sî khui ka$^{n}$ mn̂g, chhoā in chhut,
kóng, 20Lín tio̍h khì khiā tī tiān-ni̍h, ēng chi̍t
ê O̍ah-miā ê oē lóng tùi peh-sì$^{n}$ kóng. 21In
thia$^{n}$-kì$^{n}$ chiah ê oē, thi$^{n}$ phú-kng chiū ji̍p
tiān lâi kà-sī. Chè-si-thâu kap tâng--i ê lâng
kàu, chio-chi̍p kong-hoē, kap Í-sek-lia̍t peh-
sì$^{n}$ ê lāu-toā, chhe lâng khì ka$^{n}$-ni̍h toà in
lâi. 22Gê-ia̍h kàu tè, chhē in bô tī ka$^{n}$-ni̍h;
chiū tò-lâi pò, kóng, 23Goán khoà$^{n}$-kì$^{n}$ ka$^{n}$
koai$^{n}$ kàu chin kian-kò·, kò·-siú ê lâng khiā tī
ta̍k ê mn̂g-kháu; kàu khui ê sî, chhē bô lâng
tī lāi-bīn. 24Tiān-si kap chiah ê chè-si-thâu
thia$^{n}$-kì$^{n}$ chiah ê oē, chiū ūi-tio̍h in toā tiû-
tû, m̄ chai chit ê sū beh chái$^{n}$-iū$^{n}$. 25Ū chi̍t
lâng lâi pò in kóng, Lín só· koai$^{n}$ tī ka$^{n}$-ni̍h
ê lâng hiān-chāi khiā tī tiān-ni̍h kà-sī peh-
sì$^{n}$. 26Tiān-si kap gê-ia̍h chiū khì chhoā in
lâi, m̄ ká$^{n}$ ēng kiông; in-ūi kia$^{n}$ peh-sì$^{n}$, kia$^{n}$-
liáu hō· in ēng chio̍h-thâu tìm. 27Chhoā lâi
liáu, chiū hō· in khiā tī kong-hoē ê bīn-chêng.
Chè-si-thâu mn̄g in, kóng, 28Goán bat giâm-
giâm kìm lín bo̍h-tit ēng chit ê miâ kà-sī lâng,
lín chiū chiong lín ê kà-sī piàn thoân tī Iâ-
lō·-sat-léng, beh ēng chit lâng ê huih kui tī
goán. 29Pí-tek kap kî-û ê sù-tô· ìn, kóng, Sūn-
thàn Siōng-tè khah kè-thâu tī sūn-thàn lâng,
sī ha̍p-gî. 30Lín só· tiàu tī chhâ-ni̍h, lâi hāi-
sí ê Iâ-so·, lán lia̍t-chó· ê Siōng-tè í-keng hō·
I koh-o̍ah. 31Chit ê Iâ-so·, Siōng-tè ēng ka-
kī ê chià$^{n}$ chhiú kú-khí I choè Jîn-kun, choè
Kiù-chú, beh chiong hoán-hoé kap sià-choē
siú$^{n}$-sù Í-sek-lia̍t peh-sì$^{n}$. 32Koh goán ūi-tio̍h
chiah ê sū choè kan-chèng; Siōng-tè só· siú$^{n}$-
sù hō· sūn-thàn I ê lâng ê Sèng Sîn iā choè
kan-chèng.

33In thia$^{n}$-liáu, chīn-chāi siū-khì, ài hāi-sí
in. 34To̍k-to̍k ū chi̍t ê Hoat-lī-sài lâng, miâ
ka-má-lia̍t, sī chèng peh-sì$^{n}$ só· kèng-tiōng ê
kàu-hoat-su, khí-lâi khiā tī kong-hoē tiong,
hoan-hù hō· hiah ê lâng chiām-sî chhut-khì.
35Chiū tùi tāi-ke kóng, Í-sek-lia̍t lâng ah, lín
tio̍h ka-kī kín-sīn, beh chái$^{n}$-iū$^{n}$ pān chiah ê
lâng. 36In-ūi chêng ū Tiu-tāi chhut-thâu, ka-
kī khoa-kháu choè toā; oá i ê lâng iok-lio̍k
sì pah; i siū thâi, tè i ê lâng sì-soà$^{n}$, bô-lô-
khì. 37Chit lâng í-āu chō ke-kah ê sî koh ū
Ka-lī-lī ê Iû-tāi chhut-thâu ín-iú peh-sì$^{n}$ thàn
i; i iā bia̍t-bô, tè i ê lâng lóng sì-soà$^{n}$. 38Ta$^{n}$
goá kā lín kóng, Bo̍h-tit chhap chiah ê lâng,
pàng kù-chāi in; in-ūi chit ê kè-bô·, chit ê só·
choè, nā chhut tī lâng, tek-khak beh pāi-hoāi;
39nā chhut tī Siōng-tè, lín chiū boē pāi-hoāi
in; koh kia$^{n}$-liáu lín iā sī kap Siōng-tè kau-
chiàn. 40In chiū thàn i; tiàu sù-tô· lâi phah

in, bēng-lēng in bȯh-tit ēng Iâ-so· ê miâ lâi
kóng, chiū pàng in. 41Sù-tô· lī-khui kong-hoē
chêng, lóng hoa$^{n}$-hí, sī in-ūi in tit-tiȯh khoà$^{n}$-
choè oē kham-tit ūi-tiȯh chit ê Miâ siū lêng-
jiȯk. 42Chiū tī tiān-nih, tī jîn-ke, kà-sī lâng,
thoân Iâ-so· choè Ki-tok, tȧk ji̇t bô soah.

**6** Tng hit sî, hȧk-seng ke-thi$^{n}$ choē-choē,
ū kóng Hi-lī-nî oē ê Iû-thài lâng, tùi Hi-pek-
lâi lâng chhut oàn-giân, in-ūi tȧk ji̇t ê kiong-
kip, bô kò·-tiȯh in ê koá$^{n}$-hū. 2Chȧp-jī ê sù-
tô· kiò chèng hȧk-seng lâi tùi in kóng, Goán
chiong Siōng-tè ê tō-lí pàng-hē teh, lâi pān-
lí chiȧh-si̇t, m̄ hȧp-gî. 3Só·-í hia$^{n}$-tī ah, tiȯh
tùi lín tiong-kan kéng ū hó miâ-sia$^{n}$, siū Sîn
kap tì-hūi chhiong-moá ê, chhit lâng, goán
chiū siat-li̇p in koán-lí chit ê sū. 4Goán beh
choan-bū kî-tó, thoân-tō. 5Chèng lâng hoa$^{n}$-
hí chit ê oē; chiū kéng Sū-thê-hoán, i sī ū
sìn kap Sèng Sîn moá-moá ê lâng, koh kéng
Hui-lėk, Pek-lô-ko-lô, Nî-ka-ná, Thê-bûn, Pa-
bí-ná, kap bat ji̇p Iû-thài kàu ê An-thê-o lâng
Nî-ko-lah; 6hō· in khiā tī sù-tô· ê bīn-chêng;
chiū kî-tó, kā in hoā$^{n}$ chhiú.

7Siōng-tè ê tō-lí ná heng-ōng; tī Iâ-lō· sat-
léng hȧk-seng ê siàu-giȧh ke-thi$^{n}$ chin choē;
chè-si sūn-hȯk tī hok-im iȧh choē-choē.

8Sū-thê-hoán siū un-tián kap châi-lêng
moá-moá, kiâ$^{n}$ toā ê kî-sū sîn-jiah tī peh-sì$^{n}$ ê
tiong-kan. 9Hit sî ū hoē-tn̂g kiò choè Lī-pek-
tē-ná ê, kap Kó·-lī-nāi ê, A-lėk-san-thài ê, í-
kíp tùi Ki-lī-ka, A-se-a lâi ê, kúi-nā lâng khí-
lâi kap Sū-thê-hoán piān-lūn, 10Sū-thê-hoán
ēng tì-hūi ēng Sîn lâi kóng, in boē-oē tí-tng.
11Chiū ēng lâng chhut-lâi, kóng, Goán bat
thia$^{n}$-kì$^{n}$ i kóng pòng-tȯk Mô·-se kap Siōng-
tè ê oē. 12In koh kiau-so peh-sì$^{n}$, kap tiú$^{n}$-ló,
kap keng-hȧk-sū, hut-jiân kàu, liȧh i, toà kàu
kong-hoē, kiò ké kan-chèng lâi, kóng, 13Chit
lâng kóng-oē kong-kek chit ê sèng ê só·-chāi
kap lu̇t-hoat bô soah; 14in-ūi goán bat thia$^{n}$-
kì$^{n}$ i kóng, Chit ê Ná-sat-lėk lâng Iâ-so· beh
húi-hoāi chit ê só·-chāi, iā beh koé-oā$^{n}$ Mô·-
se só· thoân hō· lán ê kui-lē. 15Hit tiȧp chē tī
kong-hoē tiong ê lâng, lóng chù-bȧk khoà$^{n}$ i,
khoà$^{n}$ i ê bīn chhin-chhiū$^{n}$ thi$^{n}$-sài ê bīn.

**7** Chè-si-thâu chiū kóng, Chiah ê sū sī án-
ni mah? 2Sū-thê-hoán kóng, Liȧt-ūi hū-heng,
chhiá$^{n}$ thia$^{n}$, Lán ê chó· A-pek-lȧh-hán, iáu
tī Bí-só·-pho-tāi-bí, bē khiā-khí Hap-lân ê sî,
êng-kng ê Siōng-tè tùi i hián-hiān, kā i kóng,
3Lī-khui lí ê toē-hng kap chong-chȯk, kàu goá
só· beh chí-sī lí ê toē-hng. 4Hit sî i chiū chhut
Ka-lėk-tí lâng ê toē-hng, khiā-khí tī Hap-lân;
i ê lāu-pē sí liáu-āu, Siōng-tè tùi hia kā i soá
kàu chit só·-chāi, chiū-sī lín ta$^{n}$ só· khiā-khí
ê; 5tī chia pèng bô sán-giȧp hō· i, liân khiā-
kha ê só·-chāi iā bô; hit sî i iáu-bē ū kiá$^{n}$,
nā-sī Siōng-tè èng-ún beh ēng chit só·-chāi
hō· i choè giȧp, soà kàu i ê hō·-è. 6Chóng-sī
Siōng-tè ū án-ni kóng, i ê hō·-è teh-beh chhut-
goā tī ī$^{n}$-pang, lâng beh ēng in choè lô·-chāi,
phái$^{n}$ khoán-thāi in, sì-pah nî kú. 7Siōng-tè
koh kóng, In choè lô·-chāi só· hȯk-sāi ê kok,
goá beh sím-phoà$^{n}$ i; āu-lâi in beh chhut-lâi,
hȯk-sāi goá tī chit ūi. 8Koh ēng kat-lé ê iok
hō· i; tùi án-ni i si$^{n}$ Í-sat, tē poeh ji̇t kā i
kiâ$^{n}$ kat-lé; Í-sat si$^{n}$ Ngá-kok, Ngá-kok si$^{n}$ lán
chȧp-jī ê chó·. 9Liȧt-chó· oàn-tò· Iok-sek, boē
i khì Ai-ki̇p; 10nā-sī Siōng-tè kap i tī-teh, kiù i
thoat-lī lóng-chóng ê khó·-lān, hō· i tī Ai-ki̇p
ông Hoat-ló ê bīn-chêng tit-tiȯh un-tián kap
tì-hūi; Hoat-ló chiū li̇p i chóng-lí Ai-ki̇p kok,
kap i ê choân ke. 11Tú-tiȯh Ai-ki̇p, Ka-lâm,
piàn toē ki-hng, toā kan-khó·; lán ê liȧt-chó·
chhē bô bí-niû. 12Ngá-kok thia$^{n}$-kì$^{n}$ Ai-ki̇p ū
gō·-kak, chiū thâu chi̇t pái chhe lán ê liȧt-

chó· khì. [13]Kàu tē jī pái Iok-sek hō· hia$^{n}$-
tī bat i; Iok-sek ê cho̍k Hoat-ló soà tit-tio̍h
chai. [14]Iok-sek chiū chhe lâng poa$^{n}$-chhiá$^{n}$
lāu-pē Ngá-kok, kap choân cho̍k, chhit-cha̍p-
gō· lâng lâi. [15]Ngá-kok chiū lo̍h-khì Ai-ki̍p;
i kap lán ê lia̍t-chó· sí tī hia; [16]ūn koan kàu
Sī-kiàm, bâi-chòng tī A-pek-la̍h-hán ēng gûn
tùi Hap-boat ê kiá$^{n}$-sun só· boé tī Sī-kiàm ê
bōng-toē. [17]Kàu Siōng-tè tùi A-pek-la̍h-hán
ēng chiù-choā só· èng-ún ê, hit ê kî í-keng
kūn, peh-sì$^{n}$ chiū si$^{n}$-thoà$^{n}$ heng-ōng tī Ai-
ki̍p; [18]kàu pa̍t ê ông m̄ bat Iok-sek ê, khí-lâi
koán-lí Ai-ki̍p. [19]I bô·-hāi lán ê cho̍k, phái$^{n}$
khoán-thāi lán ê chó·, bēng-lēng tio̍h khì-sak
in ê e$^{n}$-á, hō· in boē oa̍h. [20]Hit sî Mô·-se
chhut-sì, hui-siông ê chheng-siù; iú$^{n}$-chhī tī
lāu-pē ê ke sa$^{n}$ ge̍h ji̍t; [21]siū khì-sak ê sî, Hoat-
ló ê cha-bó·-kiá$^{n}$ khioh-khì, iú$^{n}$-chhī choè ka-
kī ê kiá$^{n}$. [22]Mô·-se ha̍k-si̍p Ai-ki̍p lâng lóng-
chóng ê ha̍k-būn; kóng oē kiâ$^{n}$ tāi-chì lóng
ū châi-lêng. [23]Chiong-kūn sì-cha̍p hè, siū$^{n}$
beh khì khoà$^{n}$ i ê hia$^{n}$-tī, Í-sek-lia̍t ê kiá$^{n}$-sun.
[24]Khoà$^{n}$-kì$^{n}$ chi̍t lâng siū oan-óng, chiū pó-hō·
i, thoè siū khut ê lâng sin-oan, phah Ai-ki̍p
lâng; [25]phah-sǹg hia$^{n}$-tī oē hiáu-ngō· Siōng-tè
ēng i ê chhiú kiù in; nā-sī in boē hiáu-ngō·.
[26]Keh ji̍t tú-tn̄g in teh sa$^{n}$-phah, ài hō· in koh
hô, chiū kóng, Lín sī hia$^{n}$-tī, siá$^{n}$-sū sa$^{n}$ khi-
hū? [27]Hit ê khi-hū chhù-pi$^{n}$ ê lâng kū-choa̍t i,
kóng, Chī-chūi siat-li̍p lí choè koa$^{n}$-hú, choè
sím-phoà$^{n}$ si, lâi tī-lí goán ah? [28]Lí ài beh
hāi-sí goá, chhin-chhiū$^{n}$ chā-ji̍t hāi-sí hit ê Ai-
ki̍p lâng mah? [29]Mô·-se in-ūi chit kù oē chiū
cháu, chhut-goā tī Bí-tiân ê toē-hng; tī hia
si$^{n}$ n̄ng ê kiá$^{n}$. [30]Kè sì-cha̍p nî, tī Se-nái soa$^{n}$
ê khòng-iá, chhì-phè hé-iām ê tiong-kan, ū
thi$^{n}$-sài tùi i hián-hiān. [31]Mô·-se khoà$^{n}$-liáu,
kî-koài só· khoà$^{n}$-kì$^{n}$ ê; tú-á kūn-oá beh jīn-
chin khoà$^{n}$, chiū ū Chú ê sia$^{n}$, kóng, [32]Goá
chiū-sī lí ê lia̍t-chó· ê Siōng-tè, chiū-sī A-pek-
la̍h-hán, Í-sat, Ngá-kok ê Siōng-tè. Mô·-se
ngia̍uh-ngia̍uh-chhoah, m̄ ká$^{n}$ jīn-chin khoà$^{n}$.
[33]Chú kā i kóng, Lí ê oê tio̍h thǹg-khí-lâi; in-
ūi lí só· khiā ê ūi sī sèng toē. [34]Goá ê peh-sì$^{n}$
tī Ai-ki̍p, goá si̍t-chāi khoà$^{n}$-kì$^{n}$ in ê khùn-
khó·, ia̍h thia$^{n}$-kì$^{n}$ in ê thó·-khùi, chiū kàng-
lîm lâi kiù in; ta$^{n}$ lí lâi, goá beh chhe lí khì
Ai-ki̍p. [35]Chit ê Mô·-se chiū-sī in só· kū-choa̍t
ê, kóng, Chī-chūi siat-li̍p lí choè koa$^{n}$-hú, choè
sím-phoà$^{n}$ si ah? Chit ê lâng Siōng-tè thok
chhì-phè lāi tùi i só· hián-hiān ê thi$^{n}$-sài, chhe
i choè koa$^{n}$-hú, choè kiù-sio̍k ê. [36]Chit ê lâng
chhoā in chhut, kiâ$^{n}$ kî-sū sîn-jiah, tī Ai-ki̍p,
Âng-hái, kap khòng-iá, sì-cha̍p nî kú. [37]Chit
ê lâng chiū-sī hit ê kā Í-sek-lia̍t kiá$^{n}$-sun kóng
ê Mô·-se, kóng, Siōng-tè beh tùi lín hia$^{n}$-tī ê
tiong-kan ūi-tio̍h lín théng si$^{n}$ chi̍t ê sian-ti,
chhin-chhiū$^{n}$ goá. [38]Chit ê lâng chiū-sī hit
ê tī khòng-iá-ni̍h ê hoē-tiong, kap tī Se-nái
soa$^{n}$ tùi i kóng oē ê thi$^{n}$-sài, í-ki̍p lia̍t-chó·,
sa$^{n}$-kap tī-teh ê; i ia̍h tit-tio̍h oa̍h ê chiàu-
bēng thoân hō· lán; [39]lán ê lia̍t-chó· m̄ ài
sūn-thàn i, hoán-tńg kū-choa̍t i, sim tò-tńg
tī Ai-ki̍p, kā A-lûn kóng, [40]Lí tio̍h kā goán
chō sîn-bêng choè thâu chhoā goán; in-ūi chit
ê chhoā goán chhut Ai-ki̍p ê Mô·-se, m̄ chai i
chái$^{n}$-iū$^{n}$. [41]Hit sî in chiū chō gû-á, koh hiàn-
chè tī hit ê siōng, hoa$^{n}$-hí in ka-kī ê chhiú
só· choè ê. [42]Siōng-tè chiū oa̍t-lìn-tńg, chhut-
chāi in ho̍k-sāi thian-siōng; chhin-chhiū$^{n}$ sian-
ti ê chheh só· kì-chài, kóng, "Í-sek-lia̍h ke
ah, lín tī khòng-iá le̍k-kè sì-cha̍p nî, Kiám
bat ēng seng-lé chè-mi̍h hiàn hō· goá mah?
[43]Lín kng Mô·-se ê pò·-pî$^{n}$, Kap Lí-hoan sîn ê
chhi$^{n}$, Chiū-sī lín só· chō lâi ê siōng; Goá beh
chhian-soá lín tī Pa-pí-lûn goā." [44]Lán lia̍t-

chó· tī khòng-iá ū chèng-kù ê hoē-bō·, chhin-
chhiū$^n$ tùi Mô·-se kóng ê hoan-hù, Tiȯh chiàu
só· khoà$^n$-kì$^n$ ê khoán-sit lâi chō i. [45]Āu-lâi
Siōng-tè koá$^n$-tiȯk goā-pang lâng tī lán ê chó·
ê bīn-chêng, lán ê chó· kap Iok-su-a kì-jiân
sêng-chiap chit ê hoē-bō·, chiū toà i ji̇p khì
tiàm-tī hit ê toē-hng, ti̇t kàu Tāi-pi̇t ê sî;
[46]i tit-tiȯh un-tián tī Siōng-tè ê bīn-chêng, ài
beh kā Ngá-kok ê Siōng-tè chhē chi̇t ê khiā-
khí ê ūi. [47]Tȯk-tȯk Só·-lô-bûn chiah kā i khí
chhù. [48]Chóng-sī Chì-koâi$^n$-ê bô tiàm tī lâng
ê chhiú só· khí ê; chhin-chhiū$^n$ sian-ti kóng,
[49]Chú kóng, Thi$^n$ sī goá ê chō-ūi, Toē sī goá
ê kha-tȧh-í. Lín beh kā goá khí sím-mi̇h hō
ê chhù? Á-sī goá ah-hioh ê só·-chāi tī tá-lȯh
ah? [50]Chiah-ê it-chhè kiám m̄ sī goá ê chhiú
só· chhòng-chō ê mah? “

[51]Lín ê ām-kún ngī, sim kap hī bē siū kat-
lé ê lâng, siông-siông poē-gėk Sèng Sîn; lín ê
chó· án-ni, lín iā án-ni. [52]Sian-ti tiong tá-lȯh
chi̇t-ê bô hō· lín ê chó· khún-tiȯk i ah? hiah ê
chhàm-gú Gī-ê teh-beh kàu ê lâng, in iā hāi-sí
in; ta$^n$ chit ê Gī-ê lín bat sàng-kau lâi hāi-sí
I; [53]tùi thi$^n$-sài lâi siat ê lu̇t-hoat, lín siū-tiȯh
iā bô siú i.

[54]In thia$^n$-kì$^n$ chiah ê oē, sim-lāi chīn-chāi
siū-khì, n̂g i kā-gê chhiat-chhí. [55]Tȯk-tȯk Sū-
thê-hoán hō· Sèng Sîn chhiong-moá, chù-bȧk
khoà$^n$ thi$^n$, khoà$^n$-kì$^n$ Siōng-tè ê êng-kng, Iâ-
so· khiā tī Siōng-tè ê toā pêng, [56]chiū kóng,
Khoà$^n$ ah! goá khoà$^n$-kì$^n$ thi$^n$ khui, Jîn-chú
khiā tī Siōng-tè ê toā pêng. [57]In toā sia$^n$
âu-kiò, ng hī-khang, tâng sim oe-khoeh i;
koá$^n$ i chhut siâ$^n$, ēng chiȯh-thâu tìm i; choè
kan-chèng ê lâng chiong in ê sa$^n$ hē tī siàu-
liân lâng, miâ kiò Sò-lô, ê kha-chêng. [59]In
ēng chiȯh-thâu tìm Sū-thê-hoán; Sū-thê-hoán
kiû, kóng, Chú Iâ-so· ah, chiap-lȧp goá ê sîn.
[60]Koh kūi-lȯh-khì, toā sia$^n$ kiò, kóng, Chú ah,
bȯh-tit ēng chit ê choē kui tī in. Kóng soah
chiū khùn. Sò-lô iā hoa$^n$-hí i sí.

**8** Hit ji̇t tī Iâ-lō·-sat-léng ê kàu-hoē tú-tiȯh
toā khún-tiȯk; sù-tô· í-goā, lóng sì-soà$^n$ tī Iû-
thài, Sat-má-lī-a chiah ê toē-hng. [2]Ū kèng-
khiân ê lâng bâi-chòng Sū-thê-hoán, ūi-tiȯh
i tûi heng toā thî-khàu. [3]Sò-lô toā hām-hāi
kàu-hoē, ji̇p tȧk lâng ê ke, thoa in ê lâm-lú,
sàng-kau lȯh ka$^n$.

[4]Tùi án-ni hiah ê sì-soà$^n$ ê lâng piàn kiâ$^n$,
thoân hok-im ê tō-lí. [5]Hui-lėk lȯh-khì Sat-
má-lī-a ê siâ$^n$, ēng Ki-tok thoân hō· in.
[6]Chèng lâng thia$^n$-kì$^n$, koh khoà$^n$-kì$^n$ só· kiâ$^n$
ê sîn-jiah, chiū tâng sim ì-hiòng Hui-lėk ê oē.
[7]In-ūi choē-choē lâng ū hoān-tiȯh siâ-sîn, hiah
ê siâ-sîn toā sia$^n$ âu-kiò chhut-khì; piàn-sūi ê,
pái-kha ê, iȧh choē-choē tit-tiȯh i-hó. [8]Hit ê
siâ$^n$-lāi toā hoa$^n$-hí.

[9]Chóng-sī ū chi̇t lâng, miâ kiò Se-bûn,
pêng-sò· tī siâ$^n$-lāi kiâ$^n$ siâ-su̇t, chū-khoa choè
toā, hō· Sat-má-lī-a ê peh-sì$^n$ gông-ngiȧh;
[10]tùi soè kàu toā, bô m̄ ì-hiòng i, kóng, Chit
lâng sī Siōng-tè ê koân-lêng, chiū-sī hit ê
chheng choè Toā ê. [11]In ì-hiòng i ê iân-kò·,
sī in-ūi i kú-kú ēng siâ-su̇t hō· in gông-ngiȧh.
[12]Kàu in sìn Hui-lėk só· thoân ê hok-im, lūn
Siōng-tè ê kok kap Iâ-so· Ki-tok ê miâ, chiu ū
lâm-lú siū soé-lé. [13]Se-bûn ka-kī iā sìn; í-keng
siū soé-lé, siông-siông kun-sûi Hui-lėk; khoà$^n$
i só· kiâ$^n$ chiah ê sîn-jiah toā koân-lêng, chiū
gông-ngiȧh.

[14]Tī Iâ-lō·-sat-léng ê sù-tô· thia$^n$-kì$^n$ Sat-
má-lī-a í-keng chiap-lȧp Siōng-tè ê tō-lí, chiū
chhe Pí-tek Iok-hān khì in hia. [15]In í-keng
lȯh-khì, chiū thoè in kî-tó, hō· in siū Sèng Sîn;
[16]in-ūi Sèng Sîn iáu-bē lîm-kàu in chi̇t lâng;
in chí-ū siū soé-lé, kui tī Chú Iâ-so· ê miâ

nā-tiā$^{n}$. [17]Tùi án-ni kā in hoā$^{n}$ chhiú, in chiū
siū Sèng Sîn. [18]Chóng-sī Se-bûn khoà$^{n}$-kì$^{n}$ tùi
sù-tô· ê hoā$^{n}$ chhiú chiū ū Sèng Sîn hō· lâng,
chiah chiong chî$^{n}$ hiàn hō· in, [19]kóng, Iȧh
chiong chit ê koân hō· goá, tì-kàu goá ê chhiú
só· hoā$^{n}$ ê lâng siū-tiȯh Sèng Sîn. [20]Tȯk-tȯk
Pí-tek tùi i kóng, Lí ê gûn kap lí sa$^{n}$-kap biȧt-
bô, in-ūi lí phah-sǹg Siōng-tè ê siú$^{n}$-sù beh
ēng chî$^{n}$ lâi boé. [21]Lí tī chit ê sū bô hūn,
bô kan-siȧp; in-ūi tī Siōng-tè ê bīn-chêng lí ê
sim put-chèng. [22]Só·-í tiȯh hoán-hoé lī-khui
lí chit ê phái$^{n}$, lâi kiû Chú, kiám-chhái lí sim-
lāi ê liām-thâu oē tit sià-bián. [23]In-ūi goá
khoà$^{n}$-kì$^{n}$ lí jip tī khó·-tá$^{n}$ ê tiong-kan, hō·
put-gī khún-pȧk. [24]Se-bûn ìn kóng, Lín thoè
goá kiû Chú, hō· lín só· kóng ê lóng bô kàu tī
goá.

[25]In í-keng choè kan-chèng lâi thoân Chú ê
tō-lí, chiū tò-khì Iâ-lō·-sat-léng; tī Sat-má-lī-a
lâng choē-choē ê hiu$^{n}$-siā thoân hok-im.

[26]Chú ê thi$^{n}$-sài tùi Hui-lėk kóng, Khí-
lâi, tùi lâm-sì khì, kàu tùi Iâ-lō·-sat-léng
lȯh-khì Ka-sat ê lō·; hia chiū-sī khòng-iá.
[27]Chiū khí-lâi khì; tú-tn̄g ū chi̇t ê Ai-thê-o-
pek lâng, chiū-sī Ai-thê-o-pek lú-ông, Kan-
tāi-ki, ū koân ê thài-kàm, chóng-koán i ê
gûn-khò·; i í-keng kàu Iâ-lō·-sat-léng kèng-
pài; [28]tò-tńg-lâi, chē tī chhia-nih, teh thȧk
sian-ti Í-sài-a ê chheh. [29]Sèng Sîn kā Hui-lėk
kóng, Chìn-chêng khì kūn-oá hit tiu$^{n}$ chhia.
[30]Hui-lėk cháu-khì chiū-kūn i, thia$^{n}$-kì$^{n}$ i teh
thȧk sian-ti Í-sài-a ê chheh, chiū kóng, Lí
só· thȧk ê, lí oē bêng-pėk mah? [31]I kóng,
Bô lâng chí-sī goá, thái-thó oē? Chiū chhiá$^{n}$
Hui-lėk chiū$^{n}$ chhia sa$^{n}$-kap chē. [32]Só· thȧk ê
sèng-keng chiū-sī chit toā$^{n}$, "I hō· lâng khan,
chhin-chhiū$^{n}$ iû$^{n}$ kàu siū thâi ê só·-chāi, I bô
khui chhùi, Chhin-chhiū$^{n}$ iû$^{n}$-á tùi chián-mn̂g
ê bô chhut sia$^{n}$; [33]I pi-bî ê sî, siū bô kong-gī ê
sím-phoà$^{n}$. I ê sè-tāi chī-chūi beh thoân-su̇t?
In-ūi I ê oȧh-miā tùi toē-chiū$^{n}$ siū toȧt-khì."
[34]Thài-kàm ìn Hui-lėk kóng, Chhiá$^{n}$ mn̄g,
sian-ti kóng chit ê oē sī chí sím-mi̇h lâng? sī
chí pún-sin, á-sī pȧt lâng ah? [35]Hui-lėk chiū
khui chhùi, tùi chit ê sèng-keng khí, ēng Iâ-
so· thoân hō· i. [36]Kiâ$^{n}$ lō· ê sî, kàu ū chúi ê
ūi; thài-kàm kóng, Lí khoà$^{n}$, chia ū chúi; goá
siū soé-lé ū sím-mi̇h chó·-gāi? [38]Chiū hoan-hù
thêng chhia; Hui-lėk kap thài-kàm nn̄g lâng
lȯh chúi; Hui-lėk chiū kā i kiâ$^{n}$ soé-lé. [39]Tùi
chúi-ni̇h chiū$^{n}$-lâi ê sî, Chú ê Sîn toà Hui-lėk
khì; thài-kàm bô koh khoà$^{n}$-kì$^{n}$ i, in-ūi choè i
chiū$^{n}$ lō·, iā chin hoa$^{n}$-hí. [40]Āu-lâi Hui-lėk tī
A-só-to· hō· lâng tú-tiȯh; chiū piàn kiâ$^{n}$ chiah
ê siâ$^{n}$ thoân hok-im, ti̇t kàu Kai-sat-lī-a.

**9** Sò-lô iáu-kú it-bī háng-hoah ài thâi Chú
ê hȧk-seng, khì kì$^{n}$ chè-si-thâu, [2]tùi i kiû
phoe hō· Tāi-má-sek chiah ê hoē-tn̂g, nā tú-
tiȯh thàn chit ê Lō· ê lâng, bô lūn lâm-lú,
i chiū thang pȧk in, toà kàu Iâ-lō·-sat-léng.
[3]Kiâ$^{n}$ kūn Tāi-má-sek ê sî, hut-jiân tùi thi$^{n}$
ū kng ûi-lûi chiò i; [4]i chiū poȧh-tó tī toē-ni̇h,
thia$^{n}$-kì$^{n}$ sia$^{n}$ kā i kóng, Sò-lô, Sò-lô, siá$^{n}$-sū
khún-tiȯk goá? [5]I kóng, Chú ah, lí sī chī-
chūi? Kóng, Goá chiū-sī lí só· khún-tiȯk ê
Iâ-so·. [6]Chóng-sī lí tiȯh khí-lâi jip siâ$^{n}$, lí só·
eng-kai choè ê beh kā lí kóng. [7]Tâng kiâ$^{n}$
ê lâng chēng-chēng khiā-teh, thia$^{n}$-kì$^{n}$ sia$^{n}$,
iā bô khoà$^{n}$-kì$^{n}$ lâng. [8]Sò-lô tùi toē-ni̇h khí-
lâi; bȧk-chiu thí-khui, boē khoà$^{n}$-kì$^{n}$ sím-mi̇h;
lâng khan i ê chhiú, chhoā i jip Tāi-má-sek.
[9]Lėk-kè sa$^{n}$ jit boē khoà$^{n}$-kì$^{n}$, bô chiȧh iā bô
lim.

[10]Tī Tāi-má-sek ū chi̇t ê hȧk-seng miâ A-
ná-nî-a; Chú tī ī$^{n}$-siōng tiong kā i kóng, A-ná-
nî-a ah. I kóng, Chú ah, goá tī chia. [11]Chú

tùi i kóng, Khí-lâi, khì hit tiâu koe-lō· kiò
choè Ti̍t ê, tī Iû-tāi ê ke chhē Tāi-sò· lâng,
miâ Sò-lô: in-ūi i tú-tú teh kî-tó; 12koh ū
khoà$^n$-kì$^n$ chi̍t lâng, miâ A-ná-nî-a, ji̍p-lâi, kā
i hoa$^n$ chhiú, hō· i oē khoà$^n$-kì$^n$. 13Nā-sī A-
ná-nî-a ìn kóng, Chú ah, goá thia$^n$-kì$^n$ choē-
choē lâng kóng, chit lâng tī Iâ-lō·-sat-léng bat
chái$^n$-iū$^n$ toā phái$^n$ khoán-thāi lí chiah ê sèng-
tô·; 14koh i tī chia ū chiah ê chè-si-thâu ê
koân, thang lâi pa̍k kì$^n$-nā kiû-kiò lí ê miâ ê
lâng. 15To̍k-to̍k Chú kā i kóng, Choè lí khì;
i sī goá kéng-soán ê khì-kū, beh pò-iông goá
ê miâ tī goā-pang, kap kok-ông, í-ki̍p Í-sek-
lia̍t kiá$^n$-sun ê bīn-chêng; 16goá iā beh hō·
i chai, i tio̍h in-ūi goá ê miâ siū joā choē ê
kan-khó·. 17A-ná-nî-a chiū khì, ji̍p i ê chhù;
chhiú hoā$^n$ i, kóng, Hia$^n$-tī Sò-lô, Chú, chiū-sī
lí lâi ê sî lō·-tiong chhut-hiān hō· lí khoà$^n$ ê Iâ-
so·, chhe goá lâi, hō· lí oē khoà$^n$-kì$^n$, koh tit-
tio̍h Sèng Sîn chhiong-moá. 18Liâm-pi$^n$ tùi i ê
ba̍k-chiu ū mi̍h ka-la̍uh, chhin-chhiū$^n$ hî-lân,
i chiū khoà$^n$-kì$^n$; khí-lâi siū soé-lé; 19í-keng
chia̍h chiū ióng-kiā$^n$.

Sò-lô kap Tāi-má-sek ê ha̍k-seng sa$^n$-kap
toà kúi-nā ji̍t. 20Liâm-pi$^n$ tī chiah ê hoē-
tn̂g soan-thoân Iâ-so·, kóng I sī Siōng-tè ê
Kiá$^n$. 21Thia$^n$-kì$^n$ ê lâng lóng gông-ngia̍h,
kóng, Chit lâng kiám m̄ sī hit ê tī Iâ-lō·-sat-
léng chân-hāi hoān-nā kiû-kiò chit ê miâ ê
mah? koh lâi chia tiâu-tî beh pa̍k lâi thoa in
kau hō· chiah ê chè-si-thâu. 22To̍k-to̍k Sò-lô
it-hoat ū lêng-le̍k, pok-tó toà tī Tāi-má-sek ê
Iû-thài lâng, piān-bêng chit-ê sī Ki-tok.

23Kè choē-choē ji̍t, Iû-thài lâng sa$^n$-kap kè-
bô· beh thâi i; chóng-sī in ê kè-bô· Sò-lô chai.
24In ia̍h ji̍t mî tī siâ$^n$-mn̂g-ni̍h tng-tán beh
thâi i; 25nā-sī i ê ha̍k-seng thàu-mî chiong Sò-
lô ēng nâ tùi siâ$^n$-chhiū$^n$ kā i lūi-lo̍h-khì.

26Í-keng kàu Iâ-lō·-sat-léng, beh kap ha̍k-
seng kau-poê; in lóng kia$^n$ i, m̄ sìn i sī ha̍k-
seng. 27To̍k-to̍k Pa-ná-pa chhoā i chiū-kūn
sù-tô·, chiong i tī lō·-tiong chái$^n$-iū$^n$ khoà$^n$-kì$^n$
Chú, Chú kap i kóng oē, í-ki̍p i toà Tāi-má-
sek chái$^n$-iū$^n$ hó-tá$^n$ tī Iâ-so· ê miâ lâi thoân,
lóng-chóng kóng-khí. 28Chiū tī Iâ-lō·-sat-léng
kap in chhut ji̍p, hó-tá$^n$ tī Chú ê miâ lâi
thoân; 29ia̍h kap kóng Hi-lī-nî oē ê Iû-thài
lâng kóng oē piān-lūn; to̍k-to̍k hiah ê lâng
tô·-bô· beh thâi i. 30Hia$^n$-tī chai, chiū sàng i
lo̍h Kai-sat-lī-a, hō· i tò-khì Tāi-sò·.

31Tùi án-ni piàn Iû-thài, Ka-lī-lī, Sat-má-lī-
a ê kàu-hoē ū pêng-an, tit-tio̍h kiàn-li̍p, kiâ$^n$
tāi-chì kèng-ùi Chú, iā siū Sèng Sîn ê an-ùi,
lâng-gia̍h ná ke-thi$^n$.

32Pí-tek piàn kiâ$^n$ sì-hng ê sî, iā lo̍h-khì
chiū-kūn tiàm-tī Lū-tāi ê sèng-tô·. 33Tī hia
tú-tio̍h chi̍t lâng, miâ Í-nî-ngá, in-ūi hoān-
tio̍h piàn-sūi, tó chhn̂g poeh nî. 34Pí-tek kā i
kóng, Í-nî-ngá, Iâ-so· Ki-tok i-hó lí lah; khí-
lâi, lí ê pho·-á ka-kī chéng-tùn. I liâm-pi$^n$
khí-lâi. 35Kì$^n$-nā toà tī Lū-tāi kap Sat-lûn ê
lâng khoà$^n$-kì$^n$ i, chiū kui-ho̍k Chú.

36Tī Iok-phà$^n$ ū chi̍t ê lú-tō·, miâ Tāi-pí-tāi,
hoan-e̍k chiū-sī To-ka: kiâ$^n$ hó sū kap chín-
chè moá-moá. 37Tong sî phoà-pī$^n$ sí; lâng soé
i ê sin-si, hē tī lâu-téng. 38Lū-tāi kūn Iok-
phà$^n$, ha̍k-seng thia$^n$-kì$^n$ Pí-tek tī hia, chiū
chhe nn̄g lâng khì chhē i, kiû kóng, Chhiá$^n$
lâi goán chia, m̄ thang iân-chhiân. 39Pí-tek
chiū khí-sin kap in khì. Í-keng kàu, chhoā i
chiū$^n$ lâu; chèng chiú-koá$^n$ lâng khiā tī Pí-tek
ê sin-pi$^n$, teh háu, chiong To-ka kap in tī-teh
ê sî só· choè ê i-ho̍k hō· i khoà$^n$. 40Pí-tek chiū
kah chèng lâng chhut-khì, kūi-lo̍h-khì, kî-tó;
oa̍t-tńg-sin ǹg sin-si, kóng Tāi-pí-tāi, khí-lâi.
I ê ba̍k-chiu thí-khui; khoà$^n$-kì$^n$ Pí-tek, chiū

khí-lâi chē. 41Pí-tek chhun chhiú hû i khí-lâi,
kiò chiah ê sèng-tô· kap chiú-koá$^{n}$ lâng ji̍p-lâi,
chiong koh-oa̍h ê To-ka kau hō· in. 42Thong
Iok-phà$^{n}$ lóng chai; chiū ū choē-choē lâng sìn
Chú. 43Pí-tek tī Iok-phà$^{n}$ kú-kú kap chi̍t ê
hoân-phê sai-hū Se-bûn sa$^{n}$-kap toà.

**10** Tī Kai-sat-lī-a ū chi̍t lâng, miâ Ko-nî-
liû, choè Í-tāi-lī iâ$^{n}$ ê pé-chóng, 2i sī kèng-
khiân ê lâng, kap choân ke kèng-ùi Siōng-tè,
choē-choē chín-chè peh-sì$^{n}$, siōng-siōng kî-tó
Siōng-tè. 3Ji̍t-sî iok-lio̍k sa$^{n}$ tiám cheng, tī
ī$^{n}$-siōng tiong bêng-bêng khoà$^{n}$-kì$^{n}$ Siōng-tè ê
thi$^{n}$-sài ji̍p-lâi chiū-kūn i, tùi i kóng, Ko-nî-
liû. 4I chù-ba̍k khoà$^{n}$, chin kia$^{n}$, kóng, Chú
ah, ū siá$^{n}$-sū? Chiū kā i kóng, Lí ê kî-tó, lí ê
chín-chè í-keng chiū$^{n}$ kàu Siōng-tè ê bīn-chêng
choè kì-liām. 5Ta$^{n}$ lí tio̍h chhe lâng khì Iok-
phà$^{n}$, chhiá$^{n}$ hit ê Se-bûn, chheng choè Pí-tek
ê, lâi; 6i hioh tī hoân-phê sai-hū Se-bûn tau, i
ê chhù tī hái-pi$^{n}$. 7Kap i kóng oē ê thi$^{n}$-sài í-
keng thè-khì, Ko-nî-liû chiū kiò nn̄g ê lô·-po̍k,
kap chi̍t ê kèng-khiân ê peng sî-siōng kun-sûi
i ê; 8chiong chiah ê tāi-chì lóng kā in kóng,
chiū chhe in khì Iok-phà$^{n}$.

9Keh ji̍t, in kiâ$^{n}$ lō· í-keng kūn siâ$^{n}$, iok-
lio̍k ji̍t tiong-kàu, Pí-tek chiū$^{n}$ chhù-téng kî-
tó; 10chin iau, ài chia̍h; lâng tú-tú teh pī-pān
tǹg; Pí-tek ê sîn-hûn iû tī siōng goā; 11chiū
khoà$^{n}$-kì$^{n}$ thi$^{n}$ khui, ū khì-kū kàng-lo̍h, chhin-
chhiū$^{n}$ toā pak pò·, pa̍k sì ê kak-thâu, tūi tī
toē-ni̍h: 12lāi-bīn ū toē-chiū$^{n}$ ta̍k lūi sì-kha
ê siù, thâng-thoā, kap thi$^{n}$ tiong ê pe-chiáu.
13Koh ū sia$^{n}$ tùi i kóng, Pí-tek, khí-lâi; thâi
lâi chia̍h. 14Nā-sī Pí-tek kóng, Chú ah, toàn-
toàn m̄ thang, in-ūi hoân-nā chho·-sio̍k ê mi̍h
kap bô chheng-khì ê, goá bē bat chia̍h. 15Tē
jī pái ū sia$^{n}$ koh tùi i kóng, Siōng-tè só· hō· i
chheng-khì ê, lí bo̍h-tit lia̍h choè chho·-sio̍k.
16Án-ni sa$^{n}$ pái; hit ê khì-kū liâm-pi$^{n}$ siu chiū$^{n}$
thi$^{n}$.

17Pí-tek sim-lāi teh tiû-tû só· khoà$^{n}$-kì$^{n}$ ê
ī$^{n}$-siōng sím-mi̍h ì-sù, tú-tú hit tia̍p Ko-nî-
liû só· chhe lâi ê lâng, ū mn̄g kàu Se-bûn ê
chhù, khiā tī mn̂g-goā, 18Chhut sia$^{n}$ teh mn̄g
khoà$^{n}$ ū Se-bûn, chheng choè Pí-tek ê, hioh
tī chia á bô. 19Pí-tek iáu teh siū$^{n}$ ī$^{n}$-siōng ê
sî, Sèng Sîn kā i kóng, Ū sa$^{n}$ lâng teh chhē
lí. 20Ta$^{n}$ tio̍h khí-lâi, lo̍h-khì, kap in khì, m̄
bián giâu-gî; in-ūi sī goá chhe in. 21Pí-tek
lo̍h-khì, kì$^{n}$ hiah ê lâng, kóng, Goá chiū-sī lín
só· chhē ê lâng; lín lâi sī ūi-tio̍h siá$^{n}$-sū? 22In
chiū kóng, Pé-chóng Ko-nî-liû sī gī lâng, koh
kèng-ùi Siōng-tè, hō· Iû-thài choân kok só· o-
ló, hōng sèng ê thi$^{n}$-sài chí-sī i, tio̍h chhiá$^{n}$ lí
kàu i ê chhù, soà thia$^{n}$ lí ê oē. 23Pí-tek chiū
chhiá$^{n}$ in ji̍p-lâi, lâu in hioh-teh.

Keh ji̍t khí-sin kap in khì, koh ū Iok-phà$^{n}$
ê hia$^{n}$-tī kùi-nā lâng kap i tâng kiâ$^{n}$. 24Koh
keh ji̍t, ji̍p Kai-sat-lī-a. Ko-nî-liû í-keng chū-
chi̍p i ê chhin-lâng kap hó pêng-iú, teh thèng-
hāu in. 25Pí-tek tú-á ji̍p-khì ê sî, Ko-nî-liû
ngiâ-chih i, phak tī i ê kha-chêng, lâi pài
i. 26Chóng-sī Pí-tek khan i khí-lâi, kóng,
Khí-lâi; goá ka-kī iā sī lâng. 27Kap i kóng
oē chiū ji̍p-khì khoà$^{n}$-kì$^{n}$ choē-choē lâng chū-
chi̍p; 28chiū tùi in kóng, lín chai Iû-thài lâng
kap pa̍t cho̍k ê lâng chhin-kūn, á-sī lâi-óng,
pún sī bô ha̍p lē; nā-sī Siōng-tè í-keng chí-
sī goá, bô lūn sím-mi̍h lâng m̄ thang kóng
i choè chho·-sio̍k bô· chheng-khì; 29só·-í goá
siū chhiá$^{n}$, bô the-sî, chiū lâi. Ta$^{n}$ mn̄g, lín
chhiá$^{n}$ goá sím-mi̍h ì-sù. 30Ko-nî-liû kóng,
Sì ji̍t chêng chit ê sî, goá tī chhù-lâi, ē-po·
sa$^{n}$ tiám cheng, teh kî-tó; chiū hut-jiân ū chi̍t
lâng, i-chiû$^{n}$ kng-ià$^{n}$-ià$^{n}$, khiā tī goá ê bīn-
chêng, 31kóng, Ko-nî-liû, tī Siōng-tè ê bīn-

chêng lí ê kî-tó í-keng thia$^{n}$-kì$^{n}$, lí ê chín-chè
í-keng tit-tiȯh kì-liām. [32]Ta$^{n}$ tiȯh chhe lâng
kàu Iok-phà$^{n}$, chhiá$^{n}$ Se-bûn, chheng choè Pí-
tek ê, lâi; i tiàm tī hái-pi$^{n}$, hoân-phê sai-hū
Se-bûn ê chhù. [33]Só·-í goá liâm-pi$^{n}$ chhe lâng
kàu lí hia; lí lâi chin hó. Ta$^{n}$ goán lóng tī
Siōng-tè ê bīn-chêng, ài beh thia$^{n}$ Chú só·
bēng-lēng lí lóng-chóng ê oē.

[34]Pí-tek khui chhùi, kóng, Ta$^{n}$ goá chin-
chià$^{n}$ chai Siōng-tè bô ēng goā-māu chhú
lâng; [35]tȯk-tȯk tī tȧk pang-kok kì$^{n}$ ū kèng-
ùi I lâi kiâ$^{n}$ gī ê lâng, hō· I hoa$^{n}$-hí chiap-lȧp.
[36]Siōng-tè só· kià hō· Í-sek-liȧt kiá$^{n}$-sun ê oē,
tùi Iâ-so· Ki-tok lâi thoân hô-pêng ê hok-im,
(I sī bān ū ê Chú), [37]chit ê siau-sit lín chai sī
tī Iok-hān só· thoân ê soé-lé í-āu, tùi Ka-lī-lī
khí kàu piàn Iû-thài; [38]chiū-sī Ná-sat-lėk lâng
Iâ-so·, Siōng-tè ū chái$^{n}$-iū$^{n}$ ēng Sèng Sîn kap
châi-lêng boah I; I chiū sì-koè kiâ$^{n}$ choè hó sū,
i-hó kì$^{n}$-nā Mô·-kúi só· ap-chè ê; in-ūi Siōng-
tè kap I tī-teh. [39]Kì$^{n}$-nā I tī Iû-thài lâng ê
toē-hng kap Iâ-lō·-sat-léng só· kiâ$^{n}$ ê, goán
choè kan-chèng; lâng chiū tiàu I tī chhâ-nih
lâi hāi-sí I. [40]Kàu tē sa$^{n}$ ji̇t, Siōng-tè hō· I koh-
oȧh, soà chhut-hiān, [41]m̄ sī hō· chèng peh-sì$^{n}$
khoà$^{n}$, sī hō· Siōng-tè tāi-seng só· kéng-soán
ūi-tiȯh I choè kan-chèng ê lâng khoà$^{n}$, chiū-sī
goán chiah-ê, tī I tùi sí-lâng tiong koh-oȧh ê
liáu-āu kap I sa$^{n}$-kap lim-chiȧh ê lâng. [42]I koh
bēng-lēng goán thoân hō· peh-sì$^{n}$, kan-chèng
chit-ê sī Siōng-tè só· li̇p-tiā$^{n}$ choè oȧh-lâng sí-
lâng ê sím-phoà$^{n}$ si. [43]Chèng sian-ti iȧh ūi-
tiȯh I choè kan-chèng, chiū-sī hoān-nā sìn I ê
lâng, tùi I ê miâ tit-tiȯh choē sià.

[44]Pí-tek iáu-kú teh kóng chiah ê oē ê sî,
Sèng Sîn kàng-lîm tī kì$^{n}$-nā thia$^{n}$ tō-lí ê lâng.
[45]Hōng kat-lé ê sìn-tô·, kap Pí-tek sa$^{n}$-kap lâi
ê, in-ūi Sèng Sîn ê siú$^{n}$-sù iȧh kàng-lȯh tī goā-
pang lâng, chiū lóng kî-koài. [46]In-ūi thia$^{n}$-kì$^{n}$
in ēng chiah ê khiu$^{n}$-kháu teh kóng, koh o-
ló Siōng-tè choè toā. [47]Pí-tek chiū ìn kóng,
chiah ê lâng í-keng siū-tiȯh Sèng Sîn, chhin-
chhiū$^{n}$ lán chi̇t iū$^{n}$, chī-chūi oē kìm-tit ēng
chúi kā in kiâ$^{n}$ soé-lé ah? [48]Chiū bēng-lēng
in tī Iâ-so· Ki-tok ê miâ siū soé-lé. Tùi án-ni
chhiá$^{n}$ i toà kúi-nā ji̇t.

**11** Sù-tô· kap tiàm-tī Iû-thài ê hia$^{n}$-tī
thia$^{n}$ goā-pang lâng iȧh siū Siōng-tè ê tō-lí.
[2]Kàu Pí-tek chiū$^{n}$ Iâ-lō·-sat-léng ê sî, hiah ê
hōng kat-lé ê lâng kap i cheng-piān, kóng, [3]Lí
bat ji̇p-khì chiū-kūn bô siū kat-lé ê lâng, kap
in sa$^{n}$-kap chiȧh. [4]Nā-sī Pí-tek chiàu chhù-
sū tùi in pâi-liȧt kóng, Goá tī Iok-phà$^{n}$ siâ$^{n}$
kî-tó; [5]sîn-hûn iû tī siōng goā ê sî, khoà$^{n}$-kì$^{n}$
ī$^{n}$-siōng, ū chi̇t ê khì-kū chhin-chhiū$^{n}$ toā pak
pò·, pȧk sì ê kak-thâu, tùi thi$^{n}$ tūi-lȯh kàu
goá ê bīn-chêng; [6]goá chù-bȧk khoà$^{n}$, siông-sè
siū$^{n}$ i, khoà$^{n}$-kì$^{n}$ ū toē-chiū$^{n}$ sì-kha ê cheng-
si$^{n}$, iá-siù, thâng-thoā, kap thi$^{n}$-tiong ê pe-
chiáu. [7]Koh thia$^{n}$-kì$^{n}$ ū sia$^{n}$ kā goá kóng, Pí-
tek, khí-lâi; thâi lâi chiȧh. [8]Goá kóng, Chú
ah, toàn-toàn m̄ thang; in-ūi hoān-nā chho·-
siȯk ê mi̇h, á-sī bô chheng-khì ê, lóng bē bat
ji̇p goá ê chhùi. [9]Nā-sī sia$^{n}$ tē jī pái tùi thi$^{n}$ ìn
kóng, Siōng-tè só· hō· i chheng-khì ê, lí bȯh-
tit liȧh choè chho·-siȯk. [10]Chhin-chhiū$^{n}$ án-ni
sa$^{n}$ pái; tȧk hāng mi̇h chiū koh siu chiū$^{n}$ thi$^{n}$.
[11]Hut-jiân ū sa$^{n}$ lâng tùi Kai-sat-lī-a chhe lâi
chiū-kūn goá ê, tú-tú khiā tī goán só· tiàm ê
chhù goā. [12]Sèng Sîn kā goá kóng tiȯh kap in
khì, bȯh-tit hun-piat. Koh ū chí lȧk ê hia$^{n}$-tī
kap goá khì; goán lóng ji̇p hit lâng ê chhù; [13]i
chiū kā goán kóng, àn-chái$^{n}$-iū$^{n}$ bat khoà$^{n}$-
kì$^{n}$ chi̇t ê thi$^{n}$-sài khiā tī i ê chhù, tùi i kóng,
Tiȯh chhe lâng kàu Iok-phà$^{n}$, chhiá$^{n}$ Se-bûn,
chheng choè Pí-tek ê lâi; [14]i beh ēng oē kā lí

kóng, lí kap lí choân ke tùi chiah ê oē beh tit-
tiȯh kiù. 15Goá tú-tú teh kóng ê sî, Sèng Sîn
kàng-lîm tī in, chhin-chhiū$^{n}$ khí-thâu tī lán
chi̇t iū$^{n}$. 16Goá chiū kì-tit Chú ê oē, kóng,
Iok-hān sī ēng chúi kiâ$^{n}$ soé-lé; tȯk-tȯk lín
beh tī Sèng Sîn siū soé. 17Ta$^{n}$ Siōng-tè kì-
jiân ēng chit ê un-sù hō· in, chhin-chhiū$^{n}$ tī
lán sìn Chú Iâ-so· Ki-tok ê sî só· hō· lán ê chi̇t
iū$^{n}$, goá sī chī-chūi, oē chó·-tòng Siōng-tè ah?
18Hiah ê lâng thia$^{n}$ che oē, chiū chēng-chēng,
iȧh kui êng-kng Siōng-tè, kóng, Án-ni-si$^{n}$, sī
Siōng-tè iȧh hō· goā-pang lâng hoán-hoé lâi
tit-tiȯh oȧh-miā.

19Ūi-tiȯh Sū-thê-hoán ê sū só· si$^{n}$-khí ê
khó·-lān lâi sì-soà$^{n}$ ê lâng, piàn kiâ$^{n}$ kàu Hui-
nî-ki, Ku-pí-lō·, An-thê-o; bô tùi pȧt lâng
kóng tō-lí, chí ū tùi Iû-thài lâng kóng nā-tiā$^{n}$.
21Nā-sī kì-tiong ū Ku-pí-lō·, Kó·-lī-nāi, kúi-nā
lâng kàu An-thê-o, iȧh tùi Hi-lī-nî lâng thoân
Chú Iâ-so· ê hok-im. 21Chú ê chhiú kap in
tī-teh; sìn lâi kui tī Chú ê, in ê siàu-giȧh put-
chí choē. 22Lūn-kàu chiah ê lâng ū siau-sit
thoân kàu Iâ-lō·-sat-léng, hō· kàu-hoē thia$^{n}$-
kì$^{n}$; in chiū chhe Pa-ná-pa khì An-thê-o; 23í-
keng kàu, khoà$^{n}$-kì$^{n}$ Siōng-tè ê un, chiū hoa$^{n}$-
hí; khó·-khǹg chèng lâng ēng sim-chì kiat-liân
tī Chú; 24in-ūi i sī hó lâng, ū Sèng Sîn kap sìn
moá-moá; tùi án-ni ke-thi$^{n}$ choē-choē lâng kui
tī Chú. 25I khì Tāi-sò· chhē Sò-lô; í-keng tú-
tiȯh, chiū chhoā i kàu An-thê-o. In tī kàu-
hoē tiong chū-chi̇p chi̇t nî kú, kà-sī choē-choē
lâng; koh hȧk-seng chheng choè Ki-tok-tô· sī
tùi An-thê-o khí.

27Tng hit sî ū kúi-nā ê sian-ti tùi Iâ-lō·-
sat-léng lȯh-khì kàu An-thê-o. 28Kì-tiong chi̇t
lâng, miâ A-ka-pò·, khí-lâi khiā, khò Sèng Sîn
lâi chí-bêng phó· thi$^{n}$-ē beh toā ki-hng; tng
Kek-ló-tiu ê nî-kan kó-jiân ū chit ê sū. 29Tùi
án-ni hȧk-seng tiā$^{n}$-tiȯh ì-sù, tȧk lâng chiàu
i ê lėk-liōng, kià khì kiong-kip tiàm Iû-thài ê
hia$^{n}$-tī; 3in chiū chiàu án-ni kiâ$^{n}$ tùi Pa-ná-pa
kap Sò-lô keng-chhiú, kià kau hiah ê tiú$^{n}$-ló.

**12** Chiong-kūn hit sî Hi-lu̇t ông hē chhiú
hām-hāi kàu-hoē tiong kúi-nā lâng. 2Ēng to
thâi Iok-hān ê hia$^{n}$-tī Ngá-kok. 3Khoà$^{n}$-kì$^{n}$
Iû-thài lâng hoa$^{n}$-hí, chiū koh liȧh Pí-tek. Hit
sî chiū-sī tû-kà$^{n}$ ê ji̇t. 4Í-keng liȧh chiū koai$^{n}$ i
tī ka$^{n}$-nih, kau hō· sì pan ê peng kò·-siú, múi
pan sì lâng; ì-sù beh tī poâ$^{n}$-kè-choeh āu toà
i chhut, pān i hō· peh-sì$^{n}$ khoà$^{n}$. 5Tùi án-
ni Pí-tek lâu tī ka$^{n}$-nih; tȯk-tȯk kàu-hoē thoè
i chhiat-chhiat kiû Siōng-tè. 6Hi-lu̇t teh-beh
thê i chhut, hit mî Pí-tek pȧk tī nn̄g tiâu thih-
liān, khùn tī nn̄g ê peng ê tiong-kan; koh kò·-
siú ê lâng tī mn̂g-goā teh kò·-siú. 7Hut-jiân
ū Chú ê thi$^{n}$-sài khiā tī pi$^{n}$-thâu, pâng-lāi ū
kng teh chiò; tah Pí-tek ê hiȧp-ē, kiò i chhí$^{n}$,
kóng, Kín-kín khí-lâi. Thih-liān chiū tùi i ê
chhiú lak-khì. 8Thi$^{n}$-sài kā i kóng, Tiȯh hâ
toà, chhēng oê. I chiàu án-ni kiâ$^{n}$. Koh kā
i kóng, Moa lí ê sa$^{n}$, tè goá. 9Chiū chhut-lâi
tè i; m̄ chai thi$^{n}$-sài só· choè sī chin, liȧh-choè
sī khoà$^{n}$-kì$^{n}$ ī$^{n}$-siōng. 10Í-keng keng-kè tē it
kap tē jī kò·-siú ê só·-chāi, kàu thàu siâ$^{n}$ ê
thih mn̂g; hit ê mn̂g ūi-tiȯh in ka-kī khui;
chiū chhut-khì, kiâ$^{n}$ kè chi̇t tiâu koe; thi$^{n}$-sài
liâm-pi$^{n}$ lī-khui i. 11Pí-tek chhí$^{n}$-gō·, kóng,
Ta$^{n}$ goá chin-chià$^{n}$ chai Chú chhe I ê thi$^{n}$-
sài kiù goá thoat-lī Hi-lu̇t ê chhiú, kap Iû-
thài ê peh-sì$^{n}$ it-chīn só· n̂g-bāng ê. 12Í-keng
siū$^{n}$ bêng chit ê sū, chiū kàu Iok-hān chheng
choè Má-khó ê lāu-bú Má-lī-a ê chhù; tī hia
ū choē-choē lâng chū-chi̇p teh kî-tó. 13I phah
goā-mn̂g ê sî, ū cha-bó· gín-ná miâ Lô-tāi,
chhut-lâi thia$^{n}$. 14Jīn-tit Pí-tek ê sia$^{n}$, in-ūi
hoa$^{n}$-hí ê iân-kò· bô khui mn̂g, cháu ji̇p-khì

kā lâng kóng, Pí-tek khiā tī mn̂g-goā. [15]Nā-
sī in tùi i kóng, Lí teh kông lah. Cha-bó·
gín-ná chhut-la̍t kóng chin-chiàn sī. In chiū
kóng, Sī i ê thin-sài. [16]Pí-tek koh phah mn̂g
bô soah; in khui mn̂g khoàn-kìn i, chin gông-
ngia̍h. [17]I iô chhiú kah in bo̍h choè sian, chiū
tùi in kóng-khí Chú chháin-iūn chhoā i chhut
kan. Koh kóng, Tio̍h chiong chiah ê sū kā
Ngá-kok kap hian-tī kóng. Chiū chhut-khì,
khì pa̍t só·-chāi. [18]Kàu thin kng, peng-teng
m̄ chai Pí-tek tá-lo̍h khì, chiū toā jiáu-tōng.
[19]Hi-lu̍t chhē i boē tio̍h, chiū sím-mn̄g kò·-
siú ê peng, bēng-lēng thoa in khì thâi. Chiū
lī-khui Iû-thài, lo̍h-khì Kai-sat-lī-a khiā-khí.

[20]Hi-lu̍t put-chí siū-khì Chhui-lô Se-tùn ê
lâng; chóng-sī hiah ê lâng tâng-sim chiū-kūn
i, pài-thok kun-sûi ông ê jîn-sîn Pek-lah-sū-to·
kiû hô; in-ūi in ê toē-hng tùi ông ê toē-hng
tit-tio̍h bí-niû. [21]Hi-lu̍t tī só· tiān-tio̍h ê ji̍t-kî
chhēng ông-ho̍k, chē tī chō-ūi, tng bīn tùi in
kóng. [22]Peh-sìn kiò, kóng, Che sī siōng-tè ê
sian, m̄ sī lâng ê sian. [23]Hi-lu̍t bô kui êng-kng
Siōng-tè, Chú ê thin-sài sûi-sî phah i; chiū hō·
thâng kā, khùi tn̄g.

[24]Nā-sī Siōng-tè ê tō-lí ná khui-khoah heng-
ōng.

[25]Pa-ná-pa Sò-lô, chín-chè lâng ê sū pān
bêng-pe̍k, chiū tùi Iâ-lō·-sat-léng tò-tńg,
chhoā Iok-hān, chheng choè Má-khó ê, san-
kap khì.

**13** Tī An-thê-o, tī kàu-hoē tiong ū sian-
ti kap kàu-su kùi-nā lâng, chiū-sī Pa-ná-pa,
kap chheng choè Nî-kiat ê Se-biān, Kó·-lī-nāi
lâng Lō·-kiû, kap hun-hong ê jîn-kun Hi-lu̍t
tâng poê-iún ê Má-liām, í-ki̍p Sò-lô. [2]In ho̍k-
sāi Chú kìm-chia̍h ê sî, Sèng Sîn kóng, Tio̍h
kā goá hun-phài Pa-ná-pa Sò-lô, lâi chiân goá
tiàu in khì tam-tng ê kang. [3]Tùi án-ni kìm-
chia̍h kî-tó, ēng chhiú hoān in, chiū chhe in
khì.

[4]In í-keng hōng Sèng Sîn só· chhe, lo̍h-
khì Se-liû-ki; tùi hia tah chûn khì Ku-pí-lō·.
[5]Tī Sat-lia̍p-bí thoân Siōng-tè ê tō-lí tī Iû-
thài lâng chiah ê hoē-tn̂g; ia̍h ū Iok-hān choè
in ê pang-chhiú. [6]Kiân kè thong hái-sū kàu
Phàn-hut, tú-tio̍h chi̍t ê kiân siâ-su̍t, choè ké
sian-ti ê Iû-thài lâng, miâ Pa-Iâ-só·; [7]hit lâng
siông-siông kap chóng-tok Sū-kiû Pó-lô san-
kap tiàm; chóng-tok sī chhang-miâ ê lâng. I
tiàu Pa-ná-pa Sò-lô lâi, ài thian Siōng-tè ê tō-
lí. [8]To̍k-to̍k hit ê kiân siâ-su̍t ê Í-lū-má, (i ê
miâ hoan-e̍k chiū-sī kiân siâ-su̍t ê), tí-te̍k in
nn̄g lâng, ài ín-iú chóng-tok, hō· i bô sìn. [9]Nā-
sī Sò-lô, ia̍h miâ Pó-lô, hō· Sèng Sîn chhiong-
moá, chù-ba̍k khoàn i, kóng, [10]Hàin ah! lí
chhiong-moá chèng hāng khúi-khiat kap kan-
ok ê, Mô·-kúi ê kián, chèng hāng gī ê tùi-te̍k,
lí hūn-loān Chú chiah ê chiàn-lō·, iáu m̄ soah
mah? [11]Tan lí khoàn, Chú ê chhiú tī lí ê sin-
chiūn, lí beh chhin-mî, chiām-sî boē khoàn-kìn
ji̍t. I ê ba̍k-chiu liâm-pin ian-n̄g o·-àm; sì-koè
kiû lâng khan i. [12]Chóng-tok khoàn-kìn só·
choè ê sū, chiū sìn, toā kî-koài Chú ê kà-sī.

[13]Pó-lô kap tâng-phoān tùi Phàn-hut khui
chûn, kàu Pông-hui-lī-a ê Pia̍t-ka; Iok-hān lī-
khui in, tò-khì Iâ-lō·-sat-léng. [14]In chiū tùi
Pia̍t-ka kiân, kè-khì kàu Pí-se-tí ê An-thê-o;
tng an-hioh-ji̍t ji̍p hoē-tn̂g, chē-teh. [15]Lu̍t-
hoat kap sian-ti ê chheh tha̍k bêng-pe̍k, hiah
ê koán hoē-tn̂g ê chhe lâng chiū-kūn in kóng,
Hian-tī ah, lín nā ū khó·-khǹg peh-sìn ê oē,
chhián kóng. [16]Pó-lô khí-lâi khiā, iô-chhiú,
kóng,

Lia̍t-ūi Í-sek-lia̍t lâng, kap kèng-ùi Siōng-
tè ê, chhián thian. [17]Chit ê Í-sek-lia̍t peh-sìn
ê Siōng-tè kéng lán ê lia̍t-chó·, tng peh-sìn

chhut-goā tī Ai-ki̍p toē ê sî, kā in seng koâi$^{n}$,
kia̍h-khí chhiú chhoā in chhut hia. [18]Koh tī
khòng-iá thun-lún khoan-iông in, io̍k-lio̍k sì-
cha̍p nî kú. [19]Í-keng bia̍t Ka-lâm toē chhit
cho̍k ê lâng, chiū chiong hit ê thó·-toē pun
hō· in choè gia̍p, io̍k-lio̍k ū sì-pah gō·-cha̍p
nî; [20]chiah ê tāi-chì liáu-āu, ēng sū-su hō· in,
kàu tī sian-ti Sat-bó·-jí$^{n}$. [21]Í-āu peh-sì$^{n}$ kiû
chi̍t ê ông; Siōng-tè chiū chiong Piān-ngá-bín
chi-phài ê lâng, Ki-sū ê kiá$^{n}$, Sò-lô, hō· in,
le̍k-kè sì-cha̍p nî kú. [22]Í-keng hoè i, chiū kú
Tāi-pi̍t choè in ê ông; kan-chèng i, kóng, Goá
tit-tio̍h Iâ-se ê kiá$^{n}$ Tāi-pi̍t, i sī ha̍h goá ê sim,
hoān sū beh chun-thàn goá ê chí-ì. [23]Tùi chit
lâng ê hō·-è, Siōng-tè chiàu só· èng-ún ê, kā Í-
sek-lia̍t lâng li̍p chi̍t ê Kiù-chú, chiū-sī Iâ-so·.
[24]Tng I bē chhut-thâu ê sî, Iok-hān tāi-seng
ēng hoán-hoé ê soé-lé soan-thoân tī Í-sek-lia̍t
ê chèng peh-sì$^{n}$. [25]Iok-hān teh-beh chīn i ê
lō·-chām ê sî, kóng, Lín phah-sǹg goá sī chī-
chūi? goá m̄ sī Ki-tok. Ū lō·-bé goá lâi ê, goá
tháu I ê oē-toà ia̍h boē kham-tit. [26]Hia$^{n}$-tī
ah, A-pek-la̍h-hán ê hō·-è, kap lín tiong-kan
kèng-ùi Siōng-tè ê lâng, chit ê chín-kiù ê tō í-
keng thoân kàu tī lán lah. [27]In-ūi khiā-khí tī
Iâ-lō·-sat-léng ê lâng, kap in ê koa$^{n}$-hú, m̄ bat
I, ia̍h m̄ bat ta̍k ê an-hioh-ji̍t só· tha̍k sian-ti
ê oē, chiah gí-tiā$^{n}$ I, tú-tú sī èng-giām chiah
ê oē. [28]Sui-jiân chhâ I bô sí choē, iáu-kú kiû
Pí-lia̍p-to thâi I. [29]Hoān-nā só· kì-chài chí I
ê oē í-keng èng-giām, chiū tùi chhâ-ni̍h siu I
lo̍h-lâi, hē tī bōng-lāi. [30]To̍k-to̍k Siōng-tè tùi
sí-lâng tiong hō· I koh-oa̍h. [31]I choē-choē ji̍t
hō· hiah ê tùi Ka-lī-lī kap I chiū$^{n}$ Iâ-lō·-sat-
léng ê lâng khoà$^{n}$-kì$^{n}$; ta$^{n}$ in ū tùi peh-sì$^{n}$ choè
I ê kan-chèng. [32]Koh goán pò lín hó siau-sit,
chiū-sī chá só· èng-ún lia̍t-chó· ê, [33]ta$^{n}$ Siōng-
tè ū kā lán ê kiá$^{n}$-sun èng-giām i, in-ūi I ū hō·
Iâ-so· koh-oa̍h; ia̍h chhin-chhiū$^{n}$ si-phian tē jī
phi$^{n}$ kí-chài, kóng, Lí chiū-sī goá ê Kiá$^{n}$, goá
kin-á-ji̍t si$^{n}$ lí. [34]Lūn-kàu I hō· I tùi sí-lâng
tiong koh-oa̍h bô koh kui tī hiú-noā, ū án-ni
kóng, Goá beh ēng Tāi-pi̍t sèng koh si̍t-chāi
ê un-hūi hō· lí. [35]Koh pa̍t phi$^{n}$ ia̍h ū kóng, Lí
bô beh hō· lí ê Sèng-ê tú-tio̍h hiú-noā. [36]In-
ūi Tāi-pi̍t tī i ê sè-tāi chun-thàn Siōng-tè ê
chí-ì, chiū khì khùn, kap i ê lia̍t-chó· sa$^{n}$-kap
hē-teh, lâi tú-tio̍h hiú-noā; [37]to̍k-to̍k Siōng-tè
só· hō· I koh-oa̍h ê bô tú-tio̍h hiú-noā. [38]Hia$^{n}$-
tī ah, án-ni lín tio̍h chai, tùi chit lâng chiah ū
sià-choē ê tō-lí thoân hō· lín; [39]lín khò Mô·-se
ê lu̍t-hoat, só· boē tit-tio̍h chheng-choè-gī ê
sū, kì$^{n}$-nā khò chit lâng, chiū it-chhè tit-tio̍h
chheng-choè-gī. [40]Só·-í tio̍h kín-sīn, kia$^{n}$-liáu
sian-ti ê oē kàu tī lín: [42]i ê oē kóng, "Biáu-
sī ê lâng ah, lín tio̍h khoà$^{n}$, lâi gông-ngia̍h,
lâi bia̍t-bô; In-ūi tng lín ê sî-ji̍t goá kiâ$^{n}$ chi̍t
hāng sū, Chiū-sī sui-jiân ū lâng kā lín kóng,
lín iā m̄ sìn ê."

[42]In chhut-khì ê sî, ū lâng kiû in tī āu ê an-
hioh-ji̍t ēng chiah ê oē koh kā in kóng. [43]Hoē-
chiòng í-keng sì-soà$^{n}$, Iû-thài lâng, kap ji̍p in
ê kàu kèng-khiân ê lâng, choē-choē tè Pó-lô
Pa-ná-pa; in kap in kóng oē, khǹg in tǹg-
tǹg tiàm tī Siōng-tè ê un. [44]Āu an-hioh-ji̍t,
thong siâ$^{n}$ ê lâng chha-put-to lóng chū-chi̍p,
lâi thia$^{n}$ Siōng-tè ê tō-lí. [45]Nā-sī Iû-thài lâng
khoà$^{n}$-kì$^{n}$ lâng hiah choē, chiū moá-sim oàn-
tò·, piān-pok Pó-lô só· kóng ê, soà pòng-to̍k
in. [46]Pó-lô Pa-ná-pa hó-tá$^{n}$ kóng, Siōng-tè
ê tō-lí tāi-seng tùi lín kóng, sī eng-kai. Nā-sī
lín í-keng khì-sak i, gí-toàn ka-kī boē kham-tit
siū-tio̍h éng-oa̍h, ta$^{n}$ goán chiah-ê beh choán
ǹg goā-pang lâng lah. [47]In-ūi Chú bat án-ni
bēng-lēng goán, kóng, "Goá í-keng siat-li̍p lí
choè goā-pang ê kng, Hō· lí choè chín-kiù-ê

kàu tī toē-kėk."
48Goā-pang lâng thia$^n$-liáu, chiū hoa$^n$-hí, o-
ló Siōng-tè ê tō-lí; hoān-nā siū tiā$^n$-tiȯh beh
tit-tiȯh éng-oȧh ê lâng lóng sìn. 49Tùi án-
ni Chú ê tō-lí piàn-thoân tī hit ê toē-hng.
50Tȯk-tȯk Iû-thài lâng chhui-pek kèng-khiân
chun-kùi ê hū-jîn-lâng, kap siâ$^n$-lāi ê thâu-
lâng, si$^n$ sū khún-pek Pó-lô Pa-ná-pa, chiong
in koá$^n$ chhut kéng-goā. 51Nā-sī in tùi chèng
lâng poā$^n$-khì kha ê thô·-hún, chiū khì Í-ko-
liām. 52Hȧk-seng moá-sim hoa$^n$-hí, koh hō·
Sèng Sîn chhiong-moá.

**14** In tī Í-ko-liām sa$^n$-kap ji̇p Iû-thài lâng ê
hoē-tn̂g, lâi káng-lūn; tì-kàu Iû-thài lâng kap
Hi-lī-nî lâng choē-choē lâi sìn. 2Nā-sī hiah
ê m̄ sūn-thàn ê Iû-thài lâng iô-tāng goā-pang
lâng ê sim, hō· in oàn-hūn chiah ê hia$^n$-tī. 3In
chiū tiàm hia choē-choē ji̇t, oá-khò Chú hó-
tá$^n$ lâi kóng; Chú siú$^n$-sù sîn-jiah kî-sū, tùi in
ê chhiú lâi chiâ$^n$, kan-chèng I un-tián ê tō-lí.
4Siâ$^n$-lāi ê chèng lâng chiū hun-pêng, ū-ê tè
Iû-thài lâng, ū-ê tè sù-tô·. 5Hit sî goā-pang
lâng, Iû-thài lâng, kap in ê sī-tāo ài oe-khoeh
lêng-jiȯk, ēng chiȯh-thâu tìm in. 6In chai,
chiū tô-cháu khì Lū-ko-nî ê Lō·-sū-tek Tėk-
pì chiah ê siâ$^n$, kap chiu-ûi ê toē-hng; 7tī hia
thoân hok-im.
8Tī Lō·-sū-tek ū chi̇t lâng chē-teh, siang-
kha bô lȧt, sī tùi chhut-sì chiū nńg-kha, lóng
bē bat kiâ$^n$. 9I thia$^n$ Pó-lô kóng tō-lí; Pó-lô
chù-bȧk khoà$^n$ i, khoà$^n$-kì$^n$ i ū sìn thang tit-
tiȯh hó, 10chiū toā sia$^n$ kóng, Khí-lâi, siang-
kha khiā chiâ$^n$, thêng sin. Hit lâng chiū
thiàu-khí-lâi kiâ$^n$. 11Chèng lâng khoà$^n$-kì$^n$
Pó-lô só· choè, chiū ēng Lū-ko-nî ê khiu$^n$-kháu
toā sia$^n$ kóng, Chiah ê sîn-bêng chioh lâng ê
hêng, lîm-kàu lán lah. 12Chiū chheng Pa-ná-
pa choè Tiu-sū; in-ūi Pó-lô chhut-thâu kóng
oē, chheng i choè Hi-ní-bí. 13Siâ$^n$-goā Tiu-sū
ê chè-si khan gû-á, thėh hoe-khoân, kàu mn̂g
chêng, beh kap chèng lâng hiàn-chè. 14Nā-sī
sù-tô· Pa-ná-pa Pó-lô thia$^n$-kì$^n$, chiū thiah-
li̇h sa$^n$, thiàu-chhut-lâi chèng lâng ê tiong-
kan, kiò kóng, 15Lín tāi-ke siá$^n$-sū kiâ$^n$ án-ni?
Goán chiah-ê iȧh sī lâng kap lín tâng chêng,
thoân hok-im, hō· lín lī-khui chiah ê bô iá$^n$-
chiah ê, lâi kui tī chin-oȧh ê Siōng-tè, chiū-sī
chhòng-chō thi$^n$, toē, hái, kap kî-tiong bān
mi̇h ê. 16I tī tāi-seng ê sè-tāi, iông-ún bān
pang kiâ$^n$ in ê lō·. 17Nā-sī I bē bat bô ūi-tiȯh
pún-sin hián-chhut chèng-kù, chiū-sī kiâ$^n$ hó
sū, kā lín tùi thi$^n$ lȯh hō·, chiàu sî chhut ké-
chí, ēng ji̇t-si̇t kap hoa$^n$-hí chhiong-moá lín ê
sim. 18In kóng án-ni, lím-lím-á kìm-chí chèng
lâng bô chè-hiàn in.
19Chóng-sī ū Iû-thài lâng tùi An-thê-o Í-ko-
liām lâi; kiau-so chèng lâng, chiū ēng chiȯh-
thâu tìm Pó-lô; phah-sǹg i í-keng sí, chiū thoa
i chhut siâ$^n$-goā. 20Nā-sī hȧk-seng ûi i, i chiū
khí-lâi ji̇p siâ$^n$; keh ji̇t kap Pa-ná-pa lī-khui
hia, khì Tėk-pì. 21Í-keng thoân hok-im tī hit
ê siâ$^n$, hō· choē-choē lâng lâi choè hȧk-seng,
chiū tò-tńg khì Lō·-sū-tek, Í-ko-liām, An-thê-
o, 22kian-kò· hȧk-seng ê sim, khǹg in tn̂g-tn̂g
tiàm tī sìn; koh kóng, Lán tiȯh tùi choē-choē
kan-khó· lâi ji̇p Siōng-tè ê kok. 23In tī tȧk
ê kàu-hoē kā in siat-li̇p só· kéng ê tiú$^n$-ló,
kìm-chiȧh kî-tó, chiū chiong in kau-thok tī
in só· sìn ê Chú. 24Chiū keng-kè Pí-se-tí, kàu
Pông-hui-lī-a. 25Í-keng kóng tō-lí tī Piȧt-ka,
chiū lȯh-khì A-tāi-lī; 26tùi hia tah chûn kàu
An-thê-o, chiū-sī in bat tī hia siū kau-thok tī
Siōng-tè ê un-tián, lâi kiâ$^n$ in só· oân-moá ê
kang. 27Í-keng kàu, chū-chi̇p kàu-hoē, kóng-
khí Siōng-tè só· kap in kiâ$^n$ it-chhè ê sū, iȧh
kóng Siōng-tè án-chái$^n$-iū$^n$ kā goā-pang lâng

khui sìn ê mn̂g. [28]Chiū kap hȧk-seng sa$^{n}$-kap
toà chám-jiân kú.

**15** Ū kúi-nā lâng tùi Iû-thài lȯh-lâi, kà-sī
hia$^{n}$-tī, kóng, Nā bô chun-thàn Mô·-se ê lu̇t-
lē siū kat-lé, chiū lín boē tit-tiȯh kiù. [2]Pó-lô
Pa-ná-pa í-keng kap in toā sa$^{n}$-chi$^{n}$ piān-lūn,
hia$^{n}$-tī chiū phài Pó-lô Pa-ná-pa kap in tiong-
kan lēng-goā kúi-nā lâng, chiong só· piān-lūn
ê sū chiū$^{n}$ Iâ-lō·-sat-léng, kì$^{n}$ sù-tô· kap tiú$^{n}$-
ló. [3]Tùi án-ni kàu-hoē sàng in khí-sin; in
chiū keng-kè Hui-nî-ki Sat-má-lī-a, kóng-khí
goā-pang lâng ê kui-chèng, hō· chèng hia$^{n}$-tī
toā hoa$^{n}$-hí. [4]Kàu Iâ-lō·-sat-léng, hō· kàu-hoē
kap sù-tô· tiú$^{n}$-ló chiap-lȧp; in chiū kóng-khí
Siōng-tè só· kap in kiâ$^{n}$ it-chhè ê sū. [5]Nā-sī ū
kúi-nā ê sìn-tô· siȯk Hoat-lī-sài tóng ê khí-lâi
kóng, Tek-khak tiȯh kā in kiâ$^{n}$ kat-lé, bēng-
lēng in siú Mô·-se ê lu̇t-hoat.

[6]Sù-tô· tiú$^{n}$-ló chū-chi̇p chham-siông chit
chat sū. [7]Í-keng piān-lūn kú-kú, Pí-tek chiū
khí-lâi tùi in kóng, Liȧt-ūi hia$^{n}$-tī ah, lín lóng
chai, chá Siōng-tè tī lín tiong-kan kéng goá,
hō· goā-pang lâng tùi goá ê chhùi thia$^{n}$-kì$^{n}$
hok-im ê tō-lí lâi sìn. [8]Koh, bat lâng ê sim ê
Siōng-tè kā in choè kan-chèng, [9]ēng Sèng Sîn
siú$^{n}$-sù in, chhin-chhiū$^{n}$ siú$^{n}$-sù lán chi̇t iū$^{n}$;
bô hun-piat in kap lán, sī ēng sìn chheng-khì
in ê sim. [10]Ta$^{n}$ siá$^{n}$-sū chhì Siōng-tè, ēng lán
ê chó· kap lán só· boē pē ê ta$^{n}$, hē tī hȧk-seng
ê ām-kún ah? [11]Lán sī tùi Chú Iâ-so· ê un
tit kiù, chhin-chhiū$^{n}$ in chit iū$^{n}$, che sī lán só·
sìn.

[12]Chèng lâng lóng chēng-chēng; thia$^{n}$ Pa-
ná-pa Pó-lô kóng-khí Siōng-tè ēng in tī goā-
pang lâng ê tiong-kan só· kiâ$^{n}$ chiah ê sîn-jiah
kî-sū.

[13]Kóng soah, Ngá-kok chiū ìn kóng, Liȧt-
ūi hia$^{n}$-tī ah, chhiá$^{n}$ thia$^{n}$ goá kóng: [14]Se-
biān í-keng kóng-khí Siōng-tè khí-thâu chái$^{n}$-
iū$^{n}$ koàn-kò· goā-pang lâng, tùi in tiong-kan
chhú peh-sì$^{n}$ lâi kui tī I ê miâ. [15]Chiah ê sian-
ti ê oē, iā kap chit ê sū sa$^{n}$-hȧp; chhin-chhiū$^{n}$
só· kì-chài, kóng, “Chiah ê tāi-chì liáu-āu, goá
beh tò-tńg-lâi, Koh khí Tāi-pi̇t tó-lȯh-khì ê
pò·-pî$^{n}$; Beh koh khí hiah ê phoà-hoāi ê, Lâi
kiàn-li̇p i; [17]Hō· kî-û ê peh-sì$^{n}$, Kap kì$^{n}$-nā
hōng goá ê miâ ê goā-pang lâng, lóng chhē
Chú; [18]Chiah ê oē sī tùi sè-kan ê khí-thâu
hián-bêng chiah ê tāi-chì ê Chú só· kóng ê.”
[19]Só·-í goá phah-sǹg goā-pang lâng kui Chú ê,
m̄ thang kiáu-jiáu i; [20]tȯk-tȯk siá phoe hoan-
hù in kìm-kài ngó·-siōng ê ù-oè, kap îm-loān,
kap chiȧh nih-sí ê mi̇h, kap huih. [21]In-ūi tùi
chá í-lâi tī tȧk ê siâ$^{n}$ ū thoân Mô·-se ê chheh,
chiū-sī tȧk ê an-hioh-ji̇t tī hoē-tn̂g só· thȧk ê.

[22]Hit sî sù-tô· tiú$^{n}$-ló kap thong kàu-hoē,
koat-ì tùi in tiong-kan kéng lâng, chiū-sī
chheng choè Pa-sat-pa ê Iû-tāi kap Se-lah,
chit nn̄g lâng chiū-sī hia$^{n}$-tī tiong chhut-tioh
ê, [23]chhe in kap Pó-lô Pa-ná-pa tâng khì An-
thê-o; ēng phoe kau-tāi in ê chhiú, kóng, Sù-
tô· kap chiah ê lāu hia$^{n}$-tī, chhéng-an tiàm
tī An-thê-o, Sū-lī-a, Ki-lī-ka goā-pang tiong
chiah ê hia$^{n}$-tī: [24]in-ūi thia$^{n}$-kì$^{n}$ kúi-nā lâng
tùi goán tiong-kan chhut-khì, ēng oē kiáu-jiáu
lín, phah-loān lín ê sim; kî-si̇t m̄ sī goán só·
bēng-lēng ê; [25]goán chiah-ê í-keng tâng-sim
koat-ì, kéng lâng chhe i kap goán só· thiàn ê
Pa-ná-pa Pó-lô chiū-kūn lín. [26]Chí nn̄g lâng
sī ūi-tiȯh lán ê Chú Iâ-so· Ki-tok ê miâ, bô
sioh sì$^{n}$-miā ê. [27]Só·-í chhe Iû-tāi kap Se-
lah, in iā beh chhin-chhùi kóng-khí chiah ê
sū. [28]In-ūi Sèng Sîn kap goán koat-ì, tû chí
kúi hāng iàu-kín ê sū í-goā, bô ēng tāng tà$^{n}$ hē
tī lín ê sin: [29]chiū-sī kìm-kài chè ngó·-siōng ê
mi̇h, kap huih, kap nih-sí ê mi̇h, kap îm-loān;

lín nā kìm-kài chiah-ê chiū oē heng-thong.
Goān lín pêng-an.
30In hōng chhe, chiū lo̍h-khì An-thê-o; í-
keng chū-chi̍p chèng lâng, chiū chiong phoe
kau in. 31Chèng lâng tha̍k-liáu hoa$^n$-hí hiah ê
an-ùi ê oē. 32Iû-tāi Se-lah pún-sin iā sī sian-ti,
ēng choē-choē oē an-ùi hia$^n$-tī, lâi kian-kò· in.
33Tiàm hia ū hiah kú, hia$^n$-tī chiū hō· in pêng-
an tò-khì, chiū-kūn chhe in ê. 35Nā-sī Pó-lô
Pa-ná-pa tiàm tī An-thê-o kap choē-choē pa̍t
lâng sa$^n$-kap kà-sī lâng, thoân Chú hok-im ê
tō-lí.
36Kè kúi-nā ji̍t Pó-lô tùi Pa-ná-pa kóng,
Lán tio̍h koh khì chêng thoân Chú ê tō-lí ê
ta̍k ê siâ$^n$, khoà$^n$ hia$^n$-tī chái$^n$-iū$^n$. 37Pa-ná-
pa ài beh toà Iok-hān, miâ Má-khó ê, sa$^n$-
kap khì. 38To̍k-to̍k Pó-lô phah-sǹg toà i khì
sī bô ha̍p, in-ūi i tī Pông-hui-lī-a bat lī-khui
in, bô kap in khì choè kang. 39Chiū sa$^n$-kek,
tì-kàu tāi-ke pun-khui; Pa-ná-pa toà Má-khó
tah chûn khì Ku-pí-lō·; 40Pó-lô kéng Se-lah
sa$^n$-kap khì; hia$^n$-tī chiong i kau-thok tī Chú
ê un. 41I piàn kiâ$^n$ Sū-lī-a, Ki-lī-ka, kian-kò·
chiah ê kàu-hoē.
**16** Pó-lô kàu Te̍k-pì, koh kàu Lō·-sū-tek:
tú-tn̄g tī hia ū chi̍t ê ha̍k-seng miâ Thê-mô·-
thài, i ê lāu-bú sī Iû-thài sìn ê hū-jîn-lâng; i
ê pāu-pē sī Hi-lī-nî lâng. 2I hō· Lō·-sū-tek Í-
ko-liām chiah ê hia$^n$-tī só· o-ló. 3Pó-lô ài chit
lâng kap i khì; ūi-tio̍h hiah ê só·-chāi ê Iû-thài
lâng, chiū kā i kiâ$^n$ kat-lé; in-ūi in lóng chai
i ê lāu-pē sī Hi-lī-nî lâng. 4In keng-kè chiah
ê siâ$^n$ ê sî, chiong Iâ-lō·-sat-léng sù-tô· tiú$^n$-
ló só· tiā$^n$-tio̍h ê bēng-lēng thoân hō· in siú.
5Tùi án-ni chiah ê kàu-hoē sìn ná kian-kò·,
lâng-gia̍h ji̍t-ji̍t ke-thi$^n$.
6In keng-kè Hut-lū-ka Ka-lia̍p-thài ê toē-
hng, in-ūi Sèng Sîn bat kìm in thoân tō-lí
tī A-se-a, chiū kiâ$^n$ kàu Múi-se-a ê pian-kài,
siū$^n$ beh khì Pì-chhui-nî; 8Iâ-so· ê Sîn m̄ chún;
chiū tùi Múi-se-a keng-kè, lo̍h kàu Te̍k-lô-a.
9Pó-lô mî-sî khoà$^n$-kì$^n$ ī$^n$-siōng; ū chi̍t ê Má-
kî-tùn lâng khiā-teh kiû i kóng, Chhiá$^n$ kè-
lâi Má-kî-tùn pang-chān goán. 10Pó-lô í-keng
khoà$^n$-kì$^n$ ī$^n$-siōng, goán chiah-ê liâm-pi$^n$ ì-ài
beh khì Má-kî-tùn, lia̍h-choè sī Siōng-tè tiàu
goán thoân hok-im hō· in.
11Só·-í tùi Te̍k-lô-a tah chûn ti̍t-ti̍t kàu Sat-
mô·-te̍k-lat, keh ji̍t kàu Nî-a-pho-lī; 12tùi hia
kàu Hui-li̍p-pí, chiū-sī Má-kî-tùn hit tè thâu
chi̍t ê siâ$^n$, iā sī lô-má lâng hun-siat ê siâ$^n$:
goán tī chit ê siâ$^n$ tiàm kúi-nā ji̍t. 13Tī an-
hioh-ji̍t chhut siâ$^n$-mn̂g goā kàu hô-pi$^n$, phah-
sǹg tī hia ū kî-tó ê só·-chāi; chiū chē-teh, kap
só· chū-chi̍p ê hū-jîn-lâng tâm-lūn. 14Ū chi̍t-
ê boē chí-sek pò· ê hū-jîn-lâng, miâ Lū-tí-a,
lâi thia$^n$, i sī Chhui-ngá-chhui-lat siâ$^n$ ê lâng,
pêng-sò· kèng-pài Siōng-tè; Chú khui i ê sim,
hō· i choan ǹg Pó-lô só· kóng ê oē. 15I kap i ê
ke í-keng siū soé-lé, chiū kiû goán, kóng, Nā
lia̍h goá choè chin-si̍t sìn Chú ê lâng, chhiá$^n$
kàu goá ê ke toà. Chiū kiōng-kiōng lâu goán.
16Āu-lâi goán khì kî-tó ê só·-chāi, ū chi̍t ê
lú-pī tú-tio̍h goán, i hō· pok-koà ê sîn chiū$^n$
sin; pêng-sò· ēng pok-koà hō· hiah ê chú-lâng
toā thàn chî$^n$. 17I tè Pó-lô kap goán, kiò kóng,
Chiah ê lâng chiū-sī chì-koâi$^n$ Siōng-tè ê lô·-
po̍k, ēng chín-kiù ê lō· thoân hō· lín. 18I choē-
choē ji̍t án-ni kiâ$^n$. Pó-lô chin iàm-hūn, oa̍t-
tńg-sin kā hit ê sîn kóng, Goá thok Iâ-so· Ki-
tok ê miâ bēng-lēng lí tùi i chhut-khì. Sîn
chek-sî chhut-khì.
19I hiah ê chú-lâng khoà$^n$-kì$^n$ thàn chî$^n$ ê
ǹg-bāng í-keng sit-lo̍h, chiū lia̍h Pó-lô Se-lah,
thoa in ji̍p koe-chhī, khì kì$^n$ iú-si-koa$^n$, koh kè-
sàng kàu chiū$^n$-si-koa$^n$ kóng, 20Chiah ê lâng sī

Iû-thài lâng, toā kiáu-jiáu lán ê siâ$^n$, 21thoân
lán Lô-má lâng só· m̄ eng-kai siú, m̄ eng-kai
kiâ$^n$ ê kui-lē. 22Chèng lâng kui-kûn khí-lâi
kong-kek in; chiū$^n$-si-koa$^n$ pak in ê sa$^n$, bēng-
lēng ēng kùn phah in. 23Phah chin choē ē,
chiū koai$^n$ in lo̍h ka$^n$, hoan-hù kò·-ka$^n$ ê giâm-
kín kò·-siú; 24kò·-ka$^n$ ê siū chit hō bēng-lēng,
chiū koai$^n$ in lo̍h lāi-têng ka$^n$, kông in ê kha tī
chhâ-kông ni̍h. 25Nā-sī poà$^n$-mî Pó-lô Se-lah
kî-tó gîm si, o-ló Siōng-tè; 26koai$^n$ tī ka$^n$-ni̍h ê
lâng iā chù-ì teh thia$^n$; hut-jiân toē toā tāng,
tì-kàu ka$^n$ ê toē-ki lóng iô-tāng; chiah ê mn̂g
iā liâm-pi$^n$ lóng khui; chèng lâng ê hêng-kū
it-chīn lak. 27Kò·-ka$^n$ ê lâng chhí$^n$, khoà$^n$-
kì$^n$ ka$^n$-mn̂g khui, phah-sǹg ka$^n$-siû lóng í-
keng tô-cháu, chiū pu̍ih to, beh ka-kī thâi.
28Nā-sī Pó-lô toā sia$^n$ kiò, kóng, Bo̍h-tit ka-kī
siong-hāi; goán lóng tī chia. 29Kò·-ka$^n$ ê lâng
kiò lâng kia̍h hé lâi, thiàu ji̍p khì, ngia̍uh-
ngia̍uh-chhoah phak tī Pó-lô Se-lah ê bīn-
chêng, chhoā in chhut-lâi, kóng, 30Sian-si$^n$ ah,
goá tio̍h chái$^n$-iū$^n$ choè, chiah oē tit-tio̍h kiù?
31Ìn kóng, Tio̍h sìn Chú Iâ-so·, lí chiū tit-tio̍h
kiù, í-ki̍p lí ê ke. 32Chiū ēng Chú ê tō-lí kóng
hō· i kap i ke-lāi lóng-chóng ê lâng thia$^n$. 33Tī
hit mî hit sî, kò·-ka$^n$ ê lâng chhoā in khì soé in
ê siong; i kap choân-ke ê lâng chek-sî lóng siū
soé-lé. 34Chhoā in chiū$^n$ i ê chhù, pī-pān hō·
in chia̍h; í-keng sìn Siōng-tè, chiū kap thong-
ke toā hoa$^n$-hí.

35Kàu thi$^n$ kng, chiū$^n$-si-koa$^n$ chhe gê-ia̍h
lâi, kóng, Pàng hiah ê lâng. 36Kò·-ka$^n$ ê
chiong chiah ê oē kā Pó-lô kóng, Chiū$^n$-si-
koa$^n$ chhe lâng lâi beh pàng lín; ta$^n$ thang
chhut-lâi, an-jiân khì. 37Nā-sī Pó-lô kā hiah
ê lâng kóng, Goán sī Lô-má lâng, bē sím-mn̄g,
chiū kong-hêng phah goán, koh koai$^n$ goán lo̍h
ka$^n$; ta$^n$ beh àm-chī$^n$ koá$^n$ goán chhut mah?
tek-khak boē choè tit, tio̍h in chhin-sin lâi
chhoā goán chhut. 38Gê-ia̍h chiong chiah ê
oē hê-hok chiū$^n$-si-koa$^n$; chiū$^n$-si-koa$^n$ thia$^n$-
kì$^n$ in sī Lô-má lâng, chiū kia$^n$. 39Chiah lâi
khó·-khǹg in; chhoā in chhut, chhiá$^n$ in lī-khui
hit ê siâ$^n$. 40In chhut ka$^n$, ji̍p Lū-tí-a ê chhù;
í-keng kì$^n$-tio̍h chiah ê hia$^n$-tī, chiū khó·-khǹg
in, chhiah lī-khui hia.

**17** In keng-kè Àm-hui-pho-lí, A-pho-lô-nî-
a, kàu Thiap-sat-lô-nî-ka, tī hia ū Iû-thài lâng
ê hoē-tn̂g; 2Pó-lô chiàu pêng-siông ê khoán
ji̍p-khì chiū-kūn in; tī sa$^n$ ê an-hioh-ji̍t, ín-
khí sèng-keng kap in piān-lūn, khui-thiah chí-
bêng Ki-tok eng-kai siū hāi, tùi sí-lâng tiong
koh-oa̍h; koh kóng, Goá só· tùi lín thoân ê Iâ-
so· chiū-sī Ki-tok. 4In tiong-kan ū-ê siū khó·-
khǹg, chiū kui-oá Pó-lô Se-lah; koh ū kèng-
khiân ê Hi-lī-nî lâng put-chí choē, chun-kùi
ê hū-jîn-lâng ia̍h bô chió. 5To̍k-to̍k Iû-thài
lâng oàn-tò·, chio koe-chhī ê húi-lūi kúi-nā
lâng, kiau-so peh-sì$^n$ kui kûn chū-chi̍p, jiáu-
tōng thong siâ$^n$, kong-ji̍p Iâ-sun ê chhù, ài
lia̍h in chhut-lâi kau hō· peh-sì$^n$. 6Bô tú-tio̍h,
chiū thoa Iâ-sun kap kúi-nā ê hia$^n$-tī, sàng hō·
toē-hng koa$^n$; kiò kóng, Chiah ê phah-loān
thi$^n$-ē ê lâng ia̍h kàu chia; 7Iâ-sun chiap-la̍p
in; chiah ê lâng lóng ûi-ke̍h Kai-sat ê bēng-
lēng, kóng ū pa̍t ê ông, Iâ-so·. 8Chèng peh-sì$^n$
kap toē-hng koa$^n$ thia$^n$-kì$^n$ che, chiū kia$^n$-hiâ$^n$.
9Í-keng siu Iâ-sun kap kî-û ê lâng ê pó-chn̄g,
chiū pàng in.

10Tùi án-ni hia$^n$-tī sûi-sî chhe Pó-lô Se-lah
thàu-mî khì Pì-lí-a; nn̄g lâng í-keng kàu tè,
chiū ji̍p Iû-thài lâng ê hoē-tn̂g. 11Hiah ê lâng
pí Thiap-sat-lô-nî-ka lâng khah bûn-bêng, in-
ūi in chù-ì siū tō-lí, ta̍k ji̍t chhâ-khó sèng-
keng, khoà$^n$ chiah ê sū kó-jiân ū án-ni á bô.
12Só·-í kî-tiong ū choē-choē lâng sìn; koh ū Hi-

lī-nî chun-kùi ê hū-jîn-lâng, kap ta-po·-lâng
bô chió. [13]Tȯk-tȯk Thiap-sat-lô-nî-ka ê Iû-
thài lâng chai Pó-lô tī Pì-lí-a thoân Siōng-tè
ê tō-lí, chiū kàu hia, iô-tāng kiáu-jiáu chèng
lâng. [14]Hia$^{n}$-tī liâm-pi$^{n}$ chhe Pó-lô khì kàu
hái-pi$^{n}$; tȯk-tȯk Se-lah Thê-mô·-thài iû-goân
toà hia. [15]Sàng Pó-lô ê lâng chhoā i kàu Ngá-
tián; siū bēng-lēng kiò Se-lah Thê-mô·-thài
kín-kín chiū-kūn i, chiū tò-khì.

[16]Pó-lô tī Ngá-tián thèng-hāu in, khoà$^{n}$-kì$^{n}$
moá siâ$^{n}$ lóng sī Ngó·-siōng, chiū siong-sim
tiȯh-kip. [17]Só·-í tī hoē-tn̂g kap Iû-thài lâng
í-kip kèng-khiân ê lâng piān-lūn, tȧk ji̇t tī
koe-chhī-ni̇h kap só· tú-tiȯh ê iȧh sī án-ni.
[18]Ū Í-pí-kó·-lô Sū-to-a, nn̄g kàu-mn̂g ê tiat-
sū kap i piān-lūn. Ū-ê kóng, chit-ê khioh lâng
ê oē-phoh ê beh kóng sím-mih? Ū-ê kóng, I
sī chhin-chhiū$^{n}$ thoân pȧt pang-kok ê kúi-sîn
ê; sī in-ūi i thoân Iâ-so· kap koh-oȧh ê tō-lí.
[19]In chiū chhoā i kàu A-liȯk soa$^{n}$, kóng, Lí
só· kóng sin ê kàu thang tit-tiȯh chai mah?
[20]In-ūi lí ēng kî-koài ê sū thoân ji̇p goán ê
hī-khang: só·-í goán ài chai hiah-ê sī sím-mih
ì-sù. [21]Ngá-tián lâng kap tiàm hia ê chhut-
goā lâng boē kò·-tit pȧt hāng sū, tȯk-tȯk sī
chiong sin ê sū lâi kóng, lâi thia$^{n}$ nā-tiā$^{n}$).
[22]Pó-lô khiā tī A-liȯk soa$^{n}$ tiong, kóng,

Nág-tián lâng ah, goá khoà$^{n}$ lín hoān sū
kèng-ùi sîn-bêng, chám-jiân jiȧt-sim. [23]In-ūi
goá teh kiâ$^{n}$-iû ê sî khoà$^{n}$-kì$^{n}$ lín só· kèng-pài
ê, tú-tiȯh chi̇t chō toâ$^{n}$, téng-bīn siá, kóng,
Bē bat ê Siōng-tè. Lín só· bē bat lâi kèng-pài
ê, goá ēng I lâi kā lín kóng. [24]Hit ê chhòng-
chō sè-kan kap kî-tiong bān mi̇h ê Siōng-tè,
kì-jiân sī thi$^{n}$ toē ê Chú, bô khiā-khí chhiú
chō ê tiān; [25]bô hō· lâng ê chhiú hȯk-sāi, ná
chhin-chhiū$^{n}$ I ū só· khiàm-kheh; sī ka-kī ēng
oȧh-miā, chhoán-khùi, kap bān mi̇h hō· chèng
lâng; [26]koh chhòng-chō bān pang ê lâng, tùi
chi̇t ê pún-goân, khiā-khí tī choân toē-bīn,
koh kā in hān tāi-seng tiā$^{n}$-tiȯh ê sî-kî, kap só·
khiā-khí ê toē-kài; [27]sī beh hō· in chhē Siōng-
tè, kiám-chhái thang chhúi-mô· lâi tit-tiȯh,
kî-si̇t I lī-khui lán tȧk lâng bô hn̄g. [28]In-ūi
lán tiàm-tī I lâi oȧh, lâi tín-tāng, lâi tī-teh;
chhin-chhiū$^{n}$ lín tiong-kan choè si ê lâng ū-
ê ū kóng, In-ūi lán chiah-ê iȧh sī I ê kiá$^{n}$-
lūi. [29]Ta$^{n}$ kì-jiân sī Siōng-tè ê kiá$^{n}$-lūi, chiū
m̄ eng-kai liȧh choè Siōng-tè ê pún-chit chhin-
chhiū$^{n}$ kim, gûn, chiȯh, lâng ê kang-hu lâng ê
sim-sū só· tiau-tok ê. [30]Hiah ê m̄ chai-iá$^{n}$ ê sî-
tāi, Siōng-tè bô khêng-khàm; ta$^{n}$ chiū bēng-
lēng tȧk só·-chāi ê lâng lóng-chóng tiȯh hoán-
hoé: [31]in-ūi ū tiā$^{n}$-tiȯh chi̇t ji̇t, beh ēng I só·
siat-li̇p ê lâng, chiàu kong-gī sím-phoà$^{n}$ thi$^{n}$-
ē; sī tùi sí-lâng tiong hō· I koh-oȧh, hō· chèng
lâng ū pîn-kù thang sìn.

[32]In thia$^{n}$-kì$^{n}$ sí-lâng koh-oȧh ê oē, ū-ê
chhiò i; ū-ê kóng, Goán beh koh thia$^{n}$ lí kóng
che. [33]Tùi án-ni Pó-lô tùi in tiong-kan chhut-
khì. [34]Nā-sī ū kúi-nā lâng oá i lâi sìn; tiong-
kan ū A-liȯk soa$^{n}$ ê hoē-oân Tiu-nî-siu, kap
chi̇t ê hū-jîn-lâng, miâ kiò Tāi-má-lí, koh iā
ū pȧt lâng.

**18** Chit tiȧp liáu-āu Pó-lô lī-khui Ngá-
tián, kàu Ko-lîm-to. [2]Tú-tiȯh chi̇t ê Iû-thài
lâng, miâ A-ku-lah, chhut-sì tī Pún-to·, kap
i ê bó· Pek-ki-lah, tú-á tùi Í-tāi-lī lâi, in-ūi
Kek-ló-tiu bēng-lēng Iû-thài lâng lóng lī-khui
Lô-má; Pó-lô chiū chiū-kūn in; [3]in-ūi in tâng
kang-gē, chiū kap in sa$^{n}$-kap tiàm, hȧp teh
choè; in ê kang-gē chiū-sī choè pò·-pî$^{n}$. [4]Tȧk
ê an-hioh-ji̇t Pó-lô tī hoē-tn̂g piān-lūn, khó·-
khǹg Iû-thài lâng kap Hi-lī-nî lâng.

[5]Se-lah Thê-mô·-thài tùi Má-kî-tùn lȯh-
lâi ê sî, Pó-lô chiū ūi-tiȯh tō-lí put-chí pek-

chhiat, tùi Iû-thài lâng kan-chèng Iâ-so͘ sī Ki-
tok. [6]In tùi-te̍k i lâi pòng-to̍k ê sî, Pó-lô chiū
poā$^{n}$ sa$^{n}$, tùi in kóng, Lín ê huih kui tī lín,
bô goá ê koan-hē; ta$^{n}$ liáu-āu goá beh chiū-
kūn goā-pang lâng lah. [7]Chiū lī-khui khì, ji̍p
chi̍t lâng ê chhù, hit lâng miâ Thê-to Iû-sū-
to͘, sī kèng-pài Siōng-tè ê lâng, i ê chhù tī
hoē-tn̂g ê keh-piah. [8]Koán hoē-tn̂g ê lâng,
miâ Kek-lí-sū-pò͘, kap choân ke sìn Chú; Ko-
lîm-to lâng ia̍h choē-choē thia$^{n}$-kì$^{n}$, sìn lâi siū
soé-lé. [9]Mî-sî Chú tī ī$^{n}$-siōng tiong tùi Pó-lô
kóng, Bo̍h-tit kia$^{n}$, tio̍h kóng, m̄ thang chēng-
chēng; [10]in-ūi goá kap lí tī-teh, bô lâng beh
kong-kek lâi hāi lí; in-ūi goá ū choē-choē peh-
sì$^{n}$ tī chit ê siâ$^{n}$. [11]Pó-lô toà hia chi̍t nî koh
la̍k ge̍h ji̍t; tī in tiong-kan chiong Siōng-tè ê
tō-lí lâi kà-sī lâng.

[12]Ka-liû choè A-kai-a chóng-tok ê sî, Iû-
thài lâng tâng-sim kong-kek Pó-lô, thoa i kàu
kong-chō chêng, kóng, Chit ê lâng khǹg lâng
pài Siōng-tè bô chiàu lu̍t-hoat. [14]Pó-lô tú-
tú beh khui chhùi, Ka-liû kā Iû-thài lâng
kóng, Iû-thài lâng ah, siat-sú sī sím-mih put-
gī, kan-ok ê sū, chiàu lí goá tio̍h iōng-ún lín;
[15]chóng-sī piān-lūn giân-gú, miâ-jī, kap lín ê
lu̍t-hoat, lín khì ka-kī liāu-lí; goá m̄ ài sím-
phoà$^{n}$ chiah-ê. [16]Chiū koá$^{n}$ in lī-khui kong-
chō chêng. [17]Chèng lâng lia̍h koán hoē-tn̂g ê
Só͘-thê-nî, tī kong-chō chêng phah i. Chiah ê
tāi-chì Ka-liû lóng bô lia̍h choè iàu-kín.

[18]Pó-lô iáu tiàm kúi-nā ji̍t, chiū lī-pia̍t
chiah ê hia$^{n}$-tī, tah chûn beh khì Sū-lī-a; Pek-
ki-lah A-ku-lah sa$^{n}$-kap khì; tī Kian-kek-lí
chián thâu-mn̂g; ū hē-goān ê iân-kò͘. [19]In
kàu Í-hut-só͘, Pó-lô chiū lâu in toà hia; ka-kī
ji̍p hoē-tn̂g, kap Iû-thài lâng piān-lūn. [20]In
chhiá$^{n}$ i ke toà kúi ji̍t; bô ún, chiū lī-pia̍t in,
kóng, Siōng-tè nā chún, goá beh tò-tńg lâi
chiū-kūn lín. [22]Chiū khui chûn lī-khui Í-hut-
só͘. Kàu Kai-sat-lī-a, chiū chiū$^{n}$-khì chhéng-
an kàu-hoē, chiah lo̍h-khì An-thê-o. [23]Toà
hia kúi ji̍t, koh khí-sin, chiàu chhù-sū keng-
kè Ka-lia̍p-thài Hut-lū-ka ê toē-hng, kian-kò͘
chèng ha̍k-seng.

[24]Ū chi̍t ê Iû-thài lâng, miâ A-pho-lô kàu Í-
hut-só͘, i chhut-sì tī A-le̍k-san-thài, sī ū ha̍k-
būn, tī sèng-keng ia̍h put-chí oē. [25]I bat ha̍k-
si̍p Chú ê lō͘; jia̍t-sim chiong Iâ-so͘ ê sū siōng-
sè kóng lâi kà-sī lâng, chí-ū chai Iok-hān ê soé-
lé nā-tiā$^{n}$. [26]I tī hoē-tn̂g hó-tá$^{n}$ lâi kóng, Pek-
ki-lah A-ku-lah thia$^{n}$-kì$^{n}$, chiū chhoā i lâi, tùi
i pâi-lia̍t Siōng-tè ê lō͘ khah siōng-sè. [27]A-
pho-lô ài khì A-kai-a ê sî, hia$^{n}$-tī khoàn-bián
i, koh kià phoe chhiá$^{n}$ ha̍k-seng chiap-la̍p i;
í-keng kàu, chiū tùi un-tián lâi toā-toā pang-
chān hia ê sìn-tô͘: [28]in-ūi i tī chèng lâng ê
bīn-chêng chhut-la̍t piān-tó Iû-thài lâng, ín
sèng-keng chí-bêng Iâ-so͘ sī Ki-tok.

**19** A-pho-lô tī Ko-lîm-to ê sî, Pó-lô keng-
kè téng-sì ê toē-hng, kàu Í-hut-só͘, tú-tio̍h
kúi-nā ê ha̍k-seng; [2]mn̄g in, kóng, Lín sìn ê
sî bat siū-tio̍h Sèng Sîn bô? Ìn kóng, Liân
ū Sèng Sîn ê siú$^{n}$-sù á bô, goán ia̍h bē bat
thia$^{n}$-kì$^{n}$. [3]Kóng, Án-ni, chiū lín siū soé-lé lâi
kui tī sím-mi̍h ah? In chiū kóng, Iok-hān ê
soé-lé. [4]Pó-lô kóng, Iok-hān kiâ$^{n}$ hoán-hoé ê
soé-lé, kā peh-sì$^{n}$ kóng tio̍h sìn tè-bé i lâi ê,
chiū-sī Iâ-so͘. [5]Hiah ê lâng thia$^{n}$-kì$^{n}$, chiū siū
soé-lé kui tī Chú Iâ-so͘ ê miâ. [6]Pó-lô kā in
hoā$^{n}$ chhiú, Sèng Sîn chiū kàu tī in; in sûi-
sî kóng chiah ê khiu$^{n}$-kháu kap sian-ti ê oē.
[7]Kiōng iok-lio̍k cha̍p-jī lâng.

[8]Pó-lô ji̍p hoē-tn̂g, hó-tá$^{n}$ lâi kóng, le̍k-kè
sa$^{n}$ ge̍h ji̍t kú, ēng Siōng-tè kok ê sū lâi piān-
lūn khó͘-khǹg. [9]Nā-sī ū kúi-nā lâng ngī-sim
m̄ sūn-thàn, tng chèng lâng ê bīn-chêng húi-

pòng chit ê Lō·; Pó-lô chiū lī-khui in, ia̍h hō·
ha̍k-seng kap in sa$^{n}$-lī, chiū tī Chhui-lat-lô·
ê o̍h-tn̂g ji̍t-ji̍t piān-lūn. [10]Chhin-chhiū$^{n}$ án-
ni nn̄g nî kú; tì-kàu tiàm-tī A-se-a ê lâng bô
lūn Iû-thài, Hi-lī-nî, lóng thia$^{n}$-kì$^{n}$ Chú ê tō-
lí. [11]Siōng-tè ēng Pó-lô ê chhiú kiâ$^{n}$ hán-tit
ū ê koân-lêng; [12]sīm-chì ū lâng tùi i ê sin-
khu the̍h chhiú-kun, á-sī ûi-sin-kûn, hē tī pī$^{n}$-
lâng ê sin-chiū$^{n}$, in ê pī$^{n}$ chiū thè-khì, ok-sîn
ia̍h chhut-khì. [13]Chóng-sī ū kúi-nā ê sì-koè
kiâ$^{n}$, liām-chiù koà$^{n}$ kúi ê Iû-thài lâng, tùi
hiah ê hō· ok-sîn chiū$^{n}$ sin ê lâng, chū-choan
kiò Chú Iâ-so· ê miâ, kóng, Goá oá-khò Pó-
lô só· thoân ê Iâ-so·, bēng-lēng lí chhut-khì.
[14]Ū Iû-thài ê chè-si-thâu Sū-ki-oá chhit ê kiá$^{n}$,
ia̍h kiâ$^{n}$ chit ê tāi-chì. [15]Ok-sîn ìn kóng, Iâ-
so· goá chai I, Pó-lô goá ia̍h bat i; nā-sī lín
sī chī-chūi ah? [16]Ok-sîn chiū$^{n}$ sin ê lâng chiū
thiàu tī in sin-chiū$^{n}$, iâ$^{n}$ in nn̄g lâng, ap-chè
in, tì-kàu in thǹg-pak-theh, siū siong, cháu-
chhut hit keng chhù. [17]Khiā-khí Í-hut-só· ê
Iû-thài lâng Hi-lī-nî lâng lóng chai, bô m̄ kia$^{n}$-
hiâ$^{n}$; Chú Iâ-so· ê miâ chiū toā êng-hián. [18]Í-
keng sìn ê lâng choē-choē kàu, bêng-bêng jīn,
koh kóng-khí in ê só· kiâ$^{n}$. [19]Pêng-sò· kiâ$^{n}$
hoat-su̍t ê, ia̍h ū choē-choē lâng chiong in ê
chheh chū-chip, hē tī chèng lâng ê bīn-chêng
lâi sio; sǹg in ê kè-chī$^{n}$, chiū chai ta̍t gûn gō·
bān. [20]Chú ê tō-lí toā-toā heng-ōng tek-sèng,
ū chhin-chhiū$^{n}$ án-ni.

[21]Chiah ê sū í-keng bêng-pe̍k, Pó-lô tiā$^{n}$-
tio̍h ì-sù, keng-kè Má-kî-tùn, A-kai-a, chiah
beh khì Iâ-lō·-sat-léng, kóng, Kàu hia liáu-āu,
goá ia̍h tio̍h khì khoà$^{n}$ Lô-má. [22]Chiū chhe
kun-sûi i ê chiông-tiong nn̄g lâng, Thê-mô·-
thài Í-lah-to· khì Má-kî-tùn; pún-sin chiām-sî
toà A-se-a.

[23]Tng sî, ūi-tio̍h Chú ê Lō·, ū khí toā jiáu-
tōng. [24]In-ūi ū gûn-chhiū$^{n}$, miâ Tí-bí-tiu,
pêng-sò· choè A-tí-bí ê gûn-kham, i hō· choè
chit hō kang ê lâng thàn chî$^{n}$ bô chió; [25]chiū
chū-chi̍p in, í-ki̍p thàn chit hō chia̍h ê lâng,
kóng, Tāi-ke, lín chai lán oá-khò chit ê chhiú-
gē lâi thàn chî$^{n}$. [26]Ta$^{n}$ chit ê Pó-lô, m̄-nā tī
Í-hut-só·, iā chha-put-to piàn A-se-a, ēng i ê
khoàn-bián lâi bê-he̍k choē-choē lâng, kóng
chhiú só· chng ê m̄ sī sîn-bêng; che sī lín
só· khoà$^{n}$-kì$^{n}$, só· thia$^{n}$-kì$^{n}$ ê. [27]Chhin-chhiū$^{n}$
án-ni, m̄ nā lán chit hō kang-gia̍p gûi-hiám
hō· lâng khoà$^{n}$-khin; chiū toā lú-sîn A-tí-bí
ê biō ia̍h beh hō· lâng ba̍k-tē-bô, koh piàn
A-se-a kap thi$^{n}$-ē só· pài ê A-tí-bí beh sit i
ê ui-hong. [28]In thia$^{n}$-kì$^{n}$ chiū toā siū-khì,
kiò kóng, Toā ah! Í-hut-só· lâng ê A-tí-bí!
[29]Thong siâ$^{n}$ jiáu-loān; í-keng lia̍h Pó-lô tâng
kiâ$^{n}$ ê Má-kî-tùn lâng, Kai-iû kap A-lí-ta̍t-
kó·, chiū tâng-sim khoeh ji̍p hì-hn̂g. [30]Pó-lô
sim siū$^{n}$ ài ji̍p-khì kì$^{n}$ peh-sì$^{n}$, ha̍k-seng m̄
chún. [31]Iáu ū A-se-a kúi ê thâu-ba̍k, sī Pó-lô
ê pêng-iú, chhe lâng khǹg i bo̍h-tit mō·-hiám
ji̍p hì-hn̂g. [32]Hoē-chiòng hun-loān, chi̍t lâng
hoah chi̍t khoán; toā poà$^{n}$ m̄ chai sī in-ūi siá$^{n}$-
sū lâi chū-chi̍p. [33]Ū lâng khan A-le̍k-san-tāi
chhut chèng lâng ê tiong-kan, Iû-thài lâng ia̍h
kú i chìn-chêng. A-le̍k-san-tāi iô chhiú, ài tùi
peh-sì$^{n}$ hun-sò·. [34]Chèng lâng chai i sī Iû-
thài lâng, chiū tâng sia$^{n}$ kiò kóng, Toā ah!
Í-hut-só· lâng ê A-tí-bí! chhin-chhiū$^{n}$ án-ni,
iok-liōng chi̍t sî kú. [35]Su-kì-koa$^{n}$ í-keng hō·
chèng lâng an-chēng, chiū kóng, Í-hut-só· lâng
ah, chī-chūi m̄ chai Í-hut-só· lâng ê siâ$^{n}$ chiū-
sī kò·-siú toā A-tí-bí ê tiān, kap tùi Tiu-sū só·
kàng-lo̍h ê siōng ah? [36]Chiah ê sū í-keng boē
piān-pok tit, lín chèng lâng tio̍h chēng-chēng,
m̄ thang chhiong-pōng. [37]Hô-hòng chiah ê
lâng m̄ sī thau-the̍h biō-lāi ê mih, ia̍h m̄ sī

pòng-tȯk lán ê lú-sîn ê, lín kèng-jiân toà in
kàu chia. [38]Nā Tí-bí-tiu í-kip hiah ê oá i ê
sai-hū, kap lâng ū tāi-chì, chiū ū thia$^{n}$ sa$^{n}$-kò
ê ji̇t-kî, iȧh ū chóng-tok, tai-ke thang tùi-sìn.
[39]Lín nā mn̄g pȧt mi̇h sū, thang tī hȧp-lē ê
hoē lâi gí-toàn. [40]Sī in-ūi kin-á-ji̇t bô iân-kò· ê
jiáu-loān, kia$^{n}$-liáu lán boē bián-tit siū chhâ-
mn̄g; koh iȧh bô oē thang koé chit ê chū-hoē
ê in-iû. [41]Kóng soah, chiū soà$^{n}$ hoē.

**20** Hán-hoā í-keng tiā$^{n}$, Pó-lô kiò hȧk-
seng lâi, khǹg in; chiū kap in lī-piȧt, khí-sin
beh khì Má-kî-tùn. [2]Í-keng keng-kè hiah ê
toē-hng, ēng choē-choē oē khó·-khǹg in, chiū
kàu Hi-lī-nî. [3]Tiàm hia sa$^{n}$ gėh ji̇t; beh tah
chûn khì Sū-lī-a. Iû-thài lâng siat kè beh hāi
i; i chiū tiā$^{n}$-tiȯh ì-sù tùi Má-kî-tùn tò-tńg.
[4]Tè i khì A-se-a ê lâng, ū Pì-lí-a lâng, Pit-lō·
ê kiá$^{n}$ Só·-pá-tek; Thiap-sat-lô-nî-ka lâng, A-
lí-tȧt-kó· kap Se-kong-to·; Tėk-pì lâng Ka-iû,
kap Thê-mô·-thài; koh ū A-se-a lâng Chhui-
ki-kó· kap Tėk-lô-hui-mô·. [5]Chí kúi lâng tāi-
seng khì, tī Tėk-lô-a thèng-hāu goán. [6]Tû-
kà$^{n}$-choeh āu, goán tùi Hui-lip-pí khui chûn,
gō· ji̇t kàu Tėk-lô-a, kap in siong-hoē; tiàm
hia chhit ji̇t.

[7]Chhit ji̇t ê thâu chi̇t ji̇t, goán chiah-ê chū-
chi̇p beh peh piá$^{n}$, Pó-lô ài tī keh ji̇t khí-sin,
chiū kap in káng-lūn tō-lí, chhiân kàu poà$^{n}$-
mî. [8]Goán só· chū-chi̇p ê lâu ū tiám choē-choē
teng. [9]Ū chi̇t ê siàu-liân lâng, miâ Iû-chhui-
kó·, chē tī thang-á téng, khùn tāng bîn; Pó-lô
káng-lūn í-keng kú, siàu-liân lâng in-ūi khùn,
tùi sa$^{n}$ chàn lâu poȧh-lȯh-lâi; lâng lâi hû i,
í-keng sí lah. [10]Pó-lô lȯh-khì phak tī i ê sin-
chiū$^{n}$, phō i, kóng, Lín bȯh choè sia$^{n}$; i ê hûn
iáu tī-teh. [11]Chiū koh chiū$^{n}$-khì peh piá$^{n}$ lâi
chiȧh, sa$^{n}$-kap tâm-lūn kú-kú; kàu thi$^{n}$-kng
chiū khí-sin. [12]Gín-ná í-keng oȧh, lâng chhoā
i lâi, toā siū an-ùi.

[13]Goán tāi-seng chiū$^{n}$ chûn, khui chûn khì
A-sok, ài tī hia chih-chiap Pó-lô: in-ūi i ū án-
ni hoan-hù, ka-kī beh tùi lō· khì. [14]Í-keng tī
A-sok kap goán siong-hoē, goán chiū chih i
chiū$^{n}$ chûn, khì Bí-chhui-lī-nî. [15]Tùi hia khui
chûn tē jī ji̇t kàu Ki-o ê tùi-bīn; keh ji̇t chûn
koa tī Sat-mô·; koh chi̇t ji̇t kàu Bí-lī-to·. [16]In-
ūi Pó-lô koat-ì tah chûn siám kè Í-hut-só·,
bián-tit kú-kú tiàm tī A-se-a; chiū koá$^{n}$-kín
kiâ$^{n}$, khoà$^{n}$ oē thang tī gō·-sûn-choeh ji̇t kàu
Iâ-lō·-sat-léng. [17]Tùi Bí-lī-to· chhe lâng kàu
Í-hut-só·, chhiá$^{n}$ kàu-hoē ê tiú$^{n}$-ló lâi. [18]In
í-keng kàu, chiū tùi in kóng,

Lín ka-kī chai goá tùi khí-thâu tȧh-tiȯh A-
se-a toē ê ji̇t, thâu kàu bé kap lín chái$^{n}$-iū$^{n}$;
[19]goá hȯk-sāi Chú hoān sū khiam-sùn, koh lâu
bȧk-sái, koh tùi Iû-thài lâng ê bô·-hāi lėk-kè
chhì-liān; [20]hoān ū lī-ek ê, goá bē bat kiu-koėh
bô kā lín kóng, lâi kà-sī lín, bô lūn tī chèng
lâng ê bīn-chêng, á-sī tī chiah ê jîn-ke; [21]tùi
Iû-thài kap Hi-lī-nî lâng chèng-bêng, tiȯh ǹg
Siōng-tè lâi hoán-hoé, koh tiȯh ǹg lán ê Chú
Iâ-so· Ki-tok lâi sìn. [22]Ta$^{n}$ goá ê sim-sîn siū
pȧk khì Iâ-lō·-sat-léng, bē chai tī hia beh tú-
tiȯh chái$^{n}$-iū$^{n}$; tȯk-tȯk Sèng Sîn tī tȧk ê siâ$^{n}$
tùi goá chèng-bêng, kóng ū só-liān kap hoān-
lān teh thèng-hāu goá. [24]Nā-sī goá bô liȧh
sì$^{n}$-miā choè iàu-kín, lâi khoà$^{n}$ choè pó-poè,
tȯk-tȯk sī beh chhīn goá ê lō·-chām, kap tùi
Chú Iâ-so· só· siū ê chit-hūn, lâi chèng-bêng
Siōng-tè un-tián ê hok-im. [25]Goá pêng-sò· sì-
koè kiâ$^{n}$ tī lín tiong-kan thoân Siōng-tè ê kok,
ta$^{n}$ goá chai lín chèng lâng bô koh kì$^{n}$ goá ê
bīn. [26]Só·-í goá kin-á-ji̇t tùi lín kan-chèng, nā
ū lâng tîm-lûn, goá bô chek-sêng. [27]In-ūi goá
bē bat kiu-koėh bô ēng Siōng-tè ê chí-ì it-chīn
kā lín kóng. [28]Lín tiȯh ka-kī kín-sīn, iȧh tiȯh

kín-sīn choân kûn, Sèng Sîn tī in tiong-kan
siat-li̍p lín choè kam-tok, lâi chiàu-kò· Siōng-
tè ê kàu-hoē, chiū-sī I ēng ka-kī ê huih só·
tit-tio̍h ê. [29]Goá chai goá lī-khui liáu-āu, beh
ū hiong-ok ê chhâi-lông ji̍p lín tiong-kan, bô
sioh iû$^n$-kûn; [30]koh tùi lín ka-kī ê tiong-kan,
beh ū lâng khí-lâi kóng ge̍k-lí ê oē, ài ín-iú
ha̍k-seng thàn i. [31]Só·-í lín tio̍h kéng-séng,
kì-liām goá sa$^n$ nî ê kú, mî-ji̍t bô soah, lâu
ba̍k-sái lâi kéng-kài lín ta̍k lâng. [32]Ta$^n$ goá
chiong lín kau-thok Siōng-tè, kap I un-tián
ê tō, sī oē kiàn-li̍p lín, hō· lín tit-tio̍h giáp
tī lóng-chóng chiâ$^n$-sèng ê lâng ê tiong-kan.
[33]Goá bē bat tham lâng ê gûn, kim, i-ho̍k.
[34]Lín ka-kī chai, chí nn̄g ki chhiú ū kiong-kip
goá ê khiàm-ēng, í-ki̍p kap goá tī-teh ê lâng.
[35]Goá hoān sū choè lín ê bô·-iū$^n$, tio̍h án-ni
tio̍h-boâ, lâi hû-chhî loán-jio̍k ê lâng; koh tio̍h
kì-tit Chú Iâ-so· pún-sin ê oē, kóng, Hō· lâng
ê, pí tùi lâng the̍h ê, khah ū hok-khì.
[36]Kóng soah, kūi-lo̍h kap in chèng lâng kî-
tó. [37]Chèng lâng toā thî-khàu, phō Pó-lô ê
ām-kún, chim i; [38]tē it hoân-ló ê, chiū-sī i só·
kóng ê oē, í-āu boē koh kì$^n$-tio̍h i ê bīn. Chiū
sàng i lo̍h chûn.
**21** Goán í-keng lī-pia̍t in khui chûn, ti̍t-ti̍t
kàu Ko-sū, keh ji̍t kàu Lô-tí, tùi hia koh kàu
Phà$^n$-tāi-lah; [2]tú-tio̍h chi̍t chiah chûn beh kè-
khì Hui-nî-ki, chiū tah i khí-sin. [3]Í-keng oē
khoà$^n$-kì$^n$ Ku-pí-lō·, tùi chià$^n$ pêng kiâ$^n$-kè,
kàu Sū-lī-a, tī Chhui-lô chiū$^n$ soa$^n$; in-ūi chûn
tī hia sià chāi. [4]Chhē-tio̍h ū ha̍k-seng, kap in
toà chhit ji̍t; in tùi Sîn kám-tōng, kā Pó-lô
kóng bo̍h-tit kiâ$^n$ kàu Iâ-lō·-sat-léng. [5]Chiah
ê ji̍t í-keng moá, goán khí-sin kiâ$^n$, chèng lâng
kap bó· kiá$^n$ sàng goán kàu siâ$^n$-goā; [6]chiū
lóng kūi-lo̍h tī hái-pi$^n$ kî-tó, tāi-ke sa$^n$-sî; goán
chiū$^n$ chûn, in tò-khì in tau.

[7]Goán tùi Chhui-lô chúi-lō· kiâ$^n$ chīn, chiū
kàu To-lī-mái, chhéng-an hia$^n$-tī, kap in toà
chi̍t ji̍t. [8]Keh ji̍t khí-sin kàu Kai-sat-lī-a; ji̍p
thoân hok-im ê lâng Hui-le̍k ê ke, kap i sa$^n$-
kap toà; i sī hí chhit-lâng tiong chi̍t ê. [9]I ū
sì ê cha-bó·-kiá$^n$, lóng sī chāi-sek-lú, iā choè
sian-ti. [10]Goán tiàm hai kúi-nā ji̍t, ū sian-ti,
miâ A-ka-pò·, tùi Iû-thài lo̍h-lâi. [11]Chiū-kūn
goán, the̍h Pó-lô ê toà, pa̍k ka-kī ê kha-chhiú,
kóng, Sèng Sîn kóng, Iû-thài lâng tī Iâ-lō·-
sat-léng beh án-ni pa̍k chit tiâu toà ê chú-
lâng, kau tī goā-pang lâng ê chhiú. [12]Goán
thia$^n$-kì$^n$ chiah ê oē, chiū kap hit só·-chāi ê
lâng khǹg Pó-lô m̄ thang chiū$^n$ Iâ-lō·-sat-léng.
[13]Pó-lô chiū ìn, kóng, Lín siá$^n$-sū thî-khàu,
lâi chô-chak goá ê sim ah? Goá ūi-tio̍h Chú
Iâ-so· ê miâ, m̄ nā siū pa̍k, chiū sí tī Iâ-lō·-
sat-léng, ia̍h í-keng piān lah. [14]I m̄ siū khó·-
khǹg, goán chiū soah, kóng, Chú ê chí-ì tit-
tio̍h chiâ$^n$, chiū-sī.
[15]Chiah ê ji̍t liáu-āu, goán siu-si̍p hêng-lí,
chiū$^n$ Iâ-lō·-sat-léng. [16]Kai-sat-lī-a kúi-nā ê
ha̍k-seng kap goán khì, ia̍h chhoā chi̍t ê Ku-
pí-lō· lâng Ná-sun, sī kū ê ha̍k-seng; goán beh
hioh in tau.
[17]Kàu Iâ-lō·-sat-léng hia$^n$-tī hoa$^n$-hí chih-
chiap goán. [18]Keh ji̍t, Pó-lô kap goán ji̍p khì
kì$^n$ Ngá-kok; chèng tiú$^n$-ló ia̍h tī-teh. [19]Pó-lô
í-keng kā in chhéng-an, chiū chiong Siōng-tè
ēng i choè kang, só· kiâ$^n$ tī goā-pang ê, chi̍t
hāng chi̍t hāng kóng bêng. [20]In thia$^n$-kì$^n$ chiū
kui êng-kng Siōng-tè; iā tùi Pó-lô kóng, Hia$^n$-
tī ah, lí khoà$^n$-kì$^n$ Iû-thài lâng ê tiong-kan
sìn-ê joā choē bān; [21]lóng sī ūi-tio̍h lu̍t-hoat
teh jia̍t-sim; in bat thia$^n$-kì$^n$ lâng kóng lí kà-sī
goā-pang tiong ê Iû-thài lâng lóng poē Mô·-se,
kóng bo̍h-tit kā in ê kiá$^n$ kiâ$^n$ kat-lé, ia̍h bo̍h-
tit thàn chiah ê kui-lē. Ta$^n$ beh chái$^n$-iū$^n$?

[22]In tek-khak oē thia$^n$-kì$^n$ lí lâi. [23]Só·-í goán
só· kā lí kóng ê, lí tio̍h kiâ$^n$ i. [24]Goán chia ū
sì ê lâng hē goān; lí chhoā chiah ê lâng kap
in chiâ$^n$ chheng-khì, chhut só·-hùi hō· in thì
thâu-mn̂g; án-ni chiū chèng lâng oē chai só·
thia$^n$-kì$^n$ kóng-khí lí ê tāi-chì, sī bô iá$^n$; chiū
lí pún-sin ia̍h sī siú lu̍t-hoat lâi kiâ$^n$. [25]Lūn-
kàu sìn Chú ê goā-pang lâng, goán í-keng bat
kià phoe gī-tiā$^n$ tio̍h kìm-kài chè ngó·-siōng
ê mi̍h, kap huih, kap ni̍h-sí ê mi̍h, kap îm-
loān. [26]Pó-lô chiū chhoā hiah ê lâng, tē jī
ji̍t kap in chiâ$^n$ chheng-khì, ji̍p tiān, pò bêng
chheng-khì ê ji̍t-kî moá lah, thèng-hāu kā in
ta̍k lâng hiàn lé-mi̍h. [27]Hí chhit ji̍t teh-beh
moá, tùi A-se-a lâi ê Iû-thài lâng khoà$^n$-kì$^n$
Pó-lô tī tiān-ni̍h, chiū kiau-so chèng peh-sì$^n$,
hē chhiú lia̍h i, kiò kóng, Í-sek-lia̍t lâng ah,
lâi pang-chān; [28]chit lâng chiū-sī hit ê tī ta̍k
só·-chāi kà-sī chèng lâng, kong-kek lán ê peh-
sì$^n$, kap lu̍t-hoat, kap chit só·-chāi ê; koh ū
chhoā Hi-lī-nî lâng ji̍p tiān, phah lâ-sâm chit
ê sèng ê só·-chāi. [29]In-ūi in bat khoà$^n$-kì$^n$ Í-
hut-só· lâng Te̍k-lô-hui-mô· kap i tī siâ$^n$-lāi,
phah-sǹg Pó-lô ū chhoā i ji̍p tiān. [30]Tùi án-
ni thong siâ$^n$ iô-choah, peh-sì$^n$ lóng cháu-lâi;
lia̍h Pó-lô, thoa i chhut tiān; chiah ê mn̂g
liâm-pi$^n$ koai$^n$. [31]In teh-beh thâi i, ū siau-
sit thoân kàu iâ$^n$-ni̍h ê chhian-chóng, kóng
thong Iâ-lō·-sat-léng hun-loān. [32]I liâm-pi$^n$
chhoā peng-teng kap pé-chóng kúi-nā ê, cháu
lo̍h-khì kàu in hia; in khoà$^n$-kì$^n$ chhian-chóng
kap peng-teng, chiū thêng chhiú, bô koh phah
Pó-lô. [33]Chhian-chóng kūn chēng lia̍h Pó-lô,
bēng-lēng ēng nn̄g tiâu liān pa̍k i; mn̄g i sī
chī-chūi, choè sím-mi̍h tāi-chì. [34]Chèng lâng
chi̍t ê hoah chi̍t khoán; in-ūi hán-hoā, boē
chai hit ê si̍t-chēng, chiū bēng-lēng toà i ji̍p
iâ$^n$-poâ$^n$. [35]Í-keng kàu kiā-á, in-ūi chèng lâng
oe-khoeh chin hiông, peng-teng chiū chiong
Pó-lô chhah chiū$^n$-khì; [36]sī chèng peh-sì$^n$ tè tī
āu-bīn, kiò kóng, Kā i tû-khì.

[37]Pó-lô hō· in toà-khì beh ji̍p iâ$^n$-poâ$^n$ ê sî,
tùi chhian-chóng kóng, Goá chi̍t kù oē kā lí
kóng, thang mah? I kóng, Lí bat Hi-lī-nî oē
mah? [38]Lí kiám m̄ sī hit ê Ai-ki̍p lâng, chêng
ji̍t khí jiáu-loān, chhoā sì-chheng ê hiong-siú
chhut-khì khòng-iá ê mah? [39]Pó-lô kóng, Goá
sī Iû-thài lâng, chhut-sì tī Ki-lī-ka ê Tāi-sò·,
sī chhut-miâ ê siâ$^n$ ê peh-sì$^n$; kiû lí chún goá
tùi peh-sì$^n$ kóng. [40]Í-keng chún i, Pó-lô chiū
khiā tī kiā-á téng, tùi peh-sì$^n$ iô chhiú; chèng
lâng chēng-chēng, chiū ēng Hi-pek-lâi ê khiu$^n$-
kháu tùi in kóng,

**22** Lia̍t-ūi hū-heng ah, goá ta$^n$ tùi lín ka-
kī hun-sò·; chhiá$^n$ lín thia$^n$.

[2]In thia$^n$-kì$^n$ i ēng Hi-pek-lâi ê khiu$^n$-kháu
tùi in kóng, chiū koh khah an-chēng: Pó-lô
kóng,

[3]Goá chiū-sī Iû-thài lâng, chhut-sì tī Ki-lī-
ka ê Tāi-sò·, tióng-sêng tī chit ê siâ$^n$ choè Ka-
má-lia̍t ê ha̍k-seng, chiàu lán chó·-chong lu̍t-
hoat ê giâm-kín lâi siū kà-sī, ūi-tio̍h Siōng-tè
lâi jia̍t-sim, chhin-chhiū$^n$ kin-á-ji̍t lín chèng
lâng chi̍t iū$^n$. [4]Goá bat khún-tio̍k thàn chit
ê Lō· ê lâng hō· i sí, bô lūn lâm-lú lóng
pa̍k in, sàng lo̍h ka$^n$. [5]Chè-si-thâu kap tiú$^n$-
ló ê choân-hoē thang choè goá ê kan-chèng;
goá ia̍h tùi in tit-tio̍h kià hō· hia$^n$-tī ê phoe,
khì Tāi-má-sek, beh pa̍k tiàm tī hia ê lâng
thoa kàu Iâ-lō·-sat-léng, siū hêng-hoa̍t. [6]Kiâ$^n$
kūn Tāi-má-sek, hit sî iok-lio̍k ji̍t tiong-tàu,
hut-jiân tùi thi$^n$ ū toā kng ûi-lûi chiò goá.
[7]Goá chiū phak tī toē-ni̍h, thia$^n$-kì$^n$ ū sia$^n$ tùi
goá kóng, Sò-lô, Sò-lô, siá$^n$-sū khún-tio̍k goá?
[8]Goá ìn kóng, Chú ah, lí sī chī-chūi? I ìn goá
kóng, Goá chiū-sī Ná-sat-le̍k ê Iâ-so·, lí só·

khún-tiȯk ê. [9]Kap goá tī-teh ê lâng khoà$^n$-
kì$^n$ hit ê kng, bô thia$^n$-kì$^n$ kā goá kóng ê ê
sia$^n$. [10]Goá kóng, Chú ah, goá tiȯh chái$^n$-iū$^n$
choè? Chú kā goá kóng, Khí-lâi, ji̇p Tāi-má-
sek; hoān só· tiā$^n$-tiȯh lí kiâ$^n$ ê, tī hia beh
kā lí kóng. [11]Goá in-ūi hit ê kng ê chhàn-
lān, chiū boē khoà$^n$-kì$^n$, hō· sa$^n$-kap tī-teh ê
lâng khan ji̇p Tāi-má-sek. [12]Ū chi̇t lâng, miâ
kiò A-ná-nî-a, chiàu lu̇t-hoat sī kèng-khiân ê
lâng, hō· tiàm tī hia ê chèng Iû-thài lâng só·
o-ló; [13]i chiū-kūn goá lâi khiā tī sin-pi$^n$, kā
goá kóng, Hia$^n$-tī Sò-lô, lí thang koh khoà$^n$.
[14]Goá chek-sî kiȧh bȧk khoà$^n$ i. Koh kóng,
Lán liȧt-chó· ê Siōng-tè í-keng tiā$^n$-tiȯh lí lâi
chai I ê chí-ì, khoà$^n$ hit ê Gī-ê, koh thia$^n$ I ê
chhùi só· chhut ê sia$^n$. [15]In-ūi lí beh chiong
só· khoà$^n$-kì$^n$ só· thia$^n$-kì$^n$ ê, ūi-tiȯh I choè
kan-chèng tī chèng lâng. [16]Ta$^n$ siá$^n$-sū iân-
chhiân ah? khí-lâi, kiû I ê miâ, lâi siū soé-
lé, soé-tû lí ê choē. [17]Āu-lâi goá tò-tńg kàu
Iâ-lō·-sat-léng, tī tiān-nih kî-tó ê sî, sîn iû tī
siōng-goā, khoà$^n$-kì$^n$ I tùi goá kóng, Lí tiȯh
koá$^n$-kín chhut Iâ-lō·-sat-léng, in-ūi lí ūi-tiȯh
goá só· kan-chèng ê, hiah ê lâng teh-beh m̄
chiap-lȧp. [19]Goá kóng, Chú ah, in lóng chai
goá pêng-sò· tī tȧk ê hoē-tn̂g chiong sìn lí ê
lâng koai$^n$-ka$^n$ koh phah in; [20]koh choè lí ê
kan-chèng ê Sū-thê-hoán lâu huih ê sî, goá
iȧh khiā-oá, tâng hoa$^n$-hí, koh kò· hāi-sí i ê
lâng ê sa$^n$. [21]Chú kā goá kóng, Khì ah; goá
beh chhe lí khì hn̄g-hn̄g, chiū-kūn goā-pang
lâng.

[22]In thia$^n$ kàu chit kù oē; chiū toā sia$^n$
kóng, chit hō lâng tiȯh tùi toē-nih tû-khì,
i m̄ eng-kai oȧh. [23]Chèng lâng hoā-hoā
jióng, thǹg sa$^n$, poā$^n$ thô·-hún tī khong-tiong.
[24]Chhian-chóng chiū bēng-lēng toà Pó-lô ji̇p
iâ$^n$-poâ$^n$, ēng pi$^n$ phah lâi sím-mn̄g i, ài chai
ūi-tiȯh sím-mih iân-kò· chèng lâng án-ni jióng
i. [25]Tú-á ēng phê-toà pȧk i, Pó-lô tùi pi$^n$-á
teh khiā ê pé-chóng kóng, Choè Lô-má lâng,
bē tēng choē, lín phah i, thang mah? [26]Pé-
chóng thia$^n$-kì$^n$, chiū khì kā chhian-chóng
kóng, Lí beh chái$^n$-iū$^n$ choè? in-ūi chit ê sī
Lô-má lâng. [27]Chhian-chóng chiū-kūn lâi tùi
i kóng, Kā goá kóng, lí sī Lô-má lâng á m̄ sī?
I kóng, Sī. [28]Chhian-chóng ìn kóng, Goá ēng
choē-choē gûn boé ji̇p chit ê chėk. Pó-lô kóng,
Goá chhut-sì chiū-sī. [29]Tùi án-ni beh phah-
mn̄g i ê lâng chiū liâm-pi$^n$ lī-khui i; chhian-
chóng kì-jiân chai i sī Lô-má lâng, in-ūi bat
pȧk i, iȧh chin kia$^n$.

[30]Keh ji̇t, ài chai Pó-lô hō· Iû-thài lâng kò
ê si̇t-chêng, chiū kā i tháu khui, bēng-lēng
chiah ê chè-si-thâu kap choân kong-hoē chū-
chi̇p; chiū toà Pó-lô lȯh-lâi, hō· i khiā tī in ê
bīn-chêng.

**23** Pó-lô chù-bȧk khoà$^n$ kong-hoē, kóng,
Hia$^n$-tī ah, goá pêng-sò· choè lâng ǹg Siōng-
tè, hoān-sū chûn liông-sim, kàu kin-á-ji̇t.
[2]Chè-si-thâu A-ná-nî-a bēng-lēng sin-pi$^n$ teh
khiā ê lâng phah i ê chhùi. [3]Pó-lô chiū tùi
i kóng, Hún-pėh ê chhiû$^n$ ah, Siōng-tè beh
phah lí; lí chē teh chiàu lu̇t-hoat sím-phoà$^n$
goá, kèng-jiân ûi-kėh lu̇t-hoat bēng-lēng phah
goá mah? [4]Sin-pi$^n$ teh khiā ê lâng kóng,
Siōng-tè ê chè-si-thâu, lí mē i mah? [5]Pó-lô
kóng, Hia$^n$-tī ah, goá m̄ bat i sī chè-si-thâu;
in-ūi sèng-keng ū kì, kóng, Bȯh-tit mē lí ê
peh-sì$^n$ ê sī-toā. [6]Nā-sī Pó-lô chai in chi̇t pêng
sī Sat-thó·-kai lâng, chi̇t pêng sī Hoat-lī-sài
lâng; chiū tī kong-hoē tiong kiò kóng, Hia$^n$-tī
ah, goá sī Hoat-lī-sài lâng, iȧh sī Hoat-lī-sài
lâng ê kiá$^n$; chit tiȧp siū sím-phoà$^n$ chiū-sī
in-ūi sí-lâng koh-oȧh ê ǹg-bāng. [7]Kóng án-
ni, Hoat-lī-sài lâng kap Sat-thó·-kai lâng sa$^n$-

chi$^n$; chèng lâng chiū hun-pêng. [8]In-ūi Sat-
thó·-kai lâng kóng bô koh-oa̍h, ia̍h bô thi$^n$-sài,
ia̍h bô sîn; nā-sī Hoat-lī-sài lâng chiū jīn nn̄g
hāng lóng ū. [9]Chiū ū toā soan-jióng; Hoat-
lī-sài hit pêng ê keng-ha̍k-sū kúi-nā ê khí-lâi,
cheng-piān kóng, Goán khoà$^n$ chit lâng lóng
bô phái$^n$; nā beh sī ū sîn, á-sī thi$^n$-sài, kap
i kóng oē ni̍h? [10]Hit sî tú-tú toā sa$^n$-chi$^n$;
chhian-chóng kia$^n$-liáu Pó-lô hō· in thiah-li̍h,
bēng-lēng peng-teng lo̍h-khì tùi in tiong-kan
chhiú$^n$-chhut, chhoā i ji̍p iâ$^n$-poâ$^n$.

[11]Hit mî Chú khiā tī Pó-lô ê sin-pi$^n$, kóng,
Chòng lí ê sim; lí bat tī Iâ-lō·-sat-léng ūi-tio̍h
goá choè kan-chèng, ia̍h tek-khak án-ni choè
kan-chèng tī Lô-má.

[12]Kàu thi$^n$ kng, Iû-thài lâng kiat-tóng chiù-
choā, kóng, Nā bô kàu thâi-sí Pó-lô, m̄ lim
m̄ chia̍h. [13]Án-ni tâng sim chiù-choā ê ū sì-
cha̍p goā lâng. [14]Chiū chiū-kūn chiah ê chè-
si-thâu kap tiú$^n$-ló, kóng, Goán chiah-ê í-keng
chiù tāng choā, nā bô kàu thâi-sí Pó-lô, poà$^n$
hāng mi̍h to m̄ chia̍h. [15]Ta$^n$ lín kap kong-hoē
tio̍h kā chhian-chóng kóng, chhiá$^n$ i chhoā
Pó-lô kàu lín ê bīn-chêng, ná chhin-chhiū$^n$
lín beh koh siông-sè chhâ-mn̄g i ê àn-chêng;
goán í-keng pī-pān hó lah, tī i bē kūn-oá ê sî
lâi thâi i. [16]To̍k-to̍k Pó-lô ê goē-seng thia$^n$-
kì$^n$ in beh bâi-ho̍k, chiū khì ji̍p iâ$^n$ kā Pó-lô
kóng. [17]Pó-lô kiò chi̍t ê pé-chóng lâi, kóng,
Chhoā chit ê siàu-liân lâng khì kì$^n$ chhian-
chóng; in-ūi i ū tāi-chì beh pò i chai. [18]Chiū
khan i, chhoā i khì kì$^n$ chhian-chóng, kóng,
Hit ê siū koai$^n$ ê Pó-lô kiò goá khì, kiû goá
chhoā chit ê siàu-liân lâng kì$^n$ lí; ū tāi-chì
beh kā lí kóng. [19]Chhian-chóng khan i ê
chhiú, kàu phian-phiah ê só·-chāi, mn̄g kóng,
Beh pò goá chai sím-mi̍h? [20]Kóng, Iû-thài
lâng siong iok, kiû lí bîn-á-ji̍t chhoā Pó-lô
lo̍h kong-hoē, ná chhin-chhiū$^n$ lí beh siông-sè
chhâ-mn̄g i ê àn-chêng. [21]Kiû lí bo̍h-tit thàn
i; in-ūi in ū sì-cha̍p goā lâng bâi-ho̍k teh tng-
tán i; in bat chiù-choā kóng, Nā bô kàu thâi-sí
Pó-lô, m̄ lim m̄ chia̍h; ta$^n$ í-keng pī-pān hó,
teh thèng-hāu lí ún-chún nā-tiā$^n$. [22]Chhian-
chóng kah siàu-liân lâng khì, hoan-hù i kóng,
M thang tùi lâng kóng lí ū chiong chiah ê tāi-
chì thong-ti goá. [23]Chiū tiàu pé-chóng nn̄g
lâng, kóng, Pī-pān pō·-peng nn̄g pah, bé-peng
chhit-cha̍p, kia̍h chhiu$^n$ ê nn̄g pah, kim-mî jī
kì$^n$ khì Kai-sat-lī-a; [24]koh pī-pān cheng-si$^n$ hō·
Pó-lô khiâ, pó-hō· i kàu chóng-tok Hui-le̍k-sū
hia. [25]Chiū siá bûn-su, hit ê tāi-lio̍k sī kóng:

[26]Kek-ló-tiu Lū-se-a chhéng-an chóng-tok
Hui-le̍k-sū tāi-jîn. [27]Chit lâng hō· Iû-thài
lâng lia̍h; beh thâi i, goá chi̍t-ē chai i sī Lô-má
lâng, chiū chhoā peng khì kiù i. [28]Ài chai in
kò i ê iân-kò·, chiū sàng i lo̍h in ê kong-hoē:
[29]chhâ-chhut i siū kò, sī ūi-tio̍h in lu̍t-hoat
ê piān-lūn, pèng bô eng-kai sí eng-kai pa̍k ê
àn-chêng. [30]Ū lâng kā goá kóng, teh-beh ū
kè-bô· hām-hāi chit lâng, goá chek-sî chhe i
chiū-kūn lí, ia̍h bēng-lēng kò i ê lâng tī lí ê
bīn-chêng kò i.

[31]Peng-teng hōng bēng-lēng, chiong Pó-lô
thàu-mî chhoā kàu An-thê-phà$^n$-tí. [32]Keh ji̍t
hō· bé-peng kap i khì, in chiū tò-khì iâ$^n$-poâ$^n$.
[33]Hiah ê bé-peng ji̍p Kai-sat-lī-a, chiong bûn-
su hiàn chóng-tok, chiū hō· Pó-lô khiā tī i
ê bīn-chêng. [34]Khoà$^n$-liáu, mn̄g i sī sím-mi̍h
séng ê lâng; chai i sio̍k Ki-lī-ka. [35]Chiū kóng,
Kò lí ê lâng nā lâi, goá beh siông-sè thia$^n$ lí ê
sū; chiū hoan-hù kò·-siú i tī Hi-lu̍t ê gê-mn̂g.

**24** Gō· ji̍t āu chè-si-thâu A-ná-nî-a kap
kúi-nā ê tiú$^n$-ló, kap chit ê piān-hō·-sū Thiap-
thó·-lô, lo̍h-lâi; tùi chóng-tok kò Pó-lô. [2]Pó-lô
siū tiàu, Thiap-thó·-lô chiū kò i, kóng,

[3]Hui-lėk-sū tāi-jîn, goán tùi lí tit-tiȯh thài-
pêng, koh tùi lí ê sian-kiàn, chit kok ê pē-
pēng tit-tiȯh kái-chèng, tȧk sî tȧk só·-chāi,
goán sêng-siū i, lâi kám-siā bô soah. [4]Ta$^n$ m̄
ká$^n$ chhiân lí siu$^n$ kú, kiû lí khoan-iông thia$^n$
goán kúi kù oē. [5]In-ūi ū chhâ-chhut chit lâng
chhin-chhiū$^n$ un-ėk, tī thi$^n$-ē si$^n$-khí jiáu-loān,
choè Ná-sat-lėk tóng ê thâu-bȧk, [6]liân sèng-
tiān i iȧh beh phah lâ-sâm; [8]goán chiū liȧh i;
lí ka-kī sím-mn̄g i, chiū goán só· kò i tȧk hāng
ê in-toa$^n$, oē khak-si̇t chai. [9]Iû-thài lâng tâng
sia$^n$ kò i kóng, tāi-chì si̇t-chāi sī án-ni.

[10]Chóng-tok thìm thâu, kah Pó-lô kóng; i
chiū ìn kóng, Goá chai lí choè chit pang kok ê
sím-phoà$^n$ si choē-choē nî, só·-í hoa$^n$-hí hun-
sò· ka-kī ê tāi-chì; [11]lí oē chai, goá chiū$^n$ Iâ-
lō·-sat-léng kèng-pài kàu ta$^n$ put-kò chȧp-jī
ji̇t; [12]in bē bat tú-tiȯh goá tī tiān-lāi kap lâng
piān-lūn, á-sī jiáu-tōng chèng lâng chiū tī hoē-
tn̂g iȧh bô, siâ$^n$-lāi iȧh bô. [13]Koh hiān-chāi
só· kò goá ê sū, in lóng boē-oē tùi lí hián-
chhut chèng-kù. [14]Tȯk-tȯk chi̇t hāng goá tùi
lí jīn, chiū-sī in só· kiò choè kiat-tóng ê Lō·,
goá chiàu án-ni lâi hȯk-sāi liȧt-chó· ê Siōng-
tè, koh sìn lóng-chóng hȧp tī lu̇t-hoat ê í-ki̇p
kì-chài tī sian-ti ê chheh ê; [15]koh tùi Siōng-tè
ū n̂g-bāng, chiū-sī bô lūn gī lâng kap put-gī
ê lâng beh lóng koh-oȧh, che iȧh sī in ka-kī
só· teh him-bō· ê. [16]Goá tī chit-ê ka-kī liān-
si̇p, chiū-sī tùi Siōng-tè, tùi lâng, siông-siông
chûn bô khui-hū ê liông-sim. [17]Ta$^n$ kè kúi-
nā nî, goá tò-lâi sī beh chín-chè pún kok, kap
hiàn lé-mi̇h; [18]teh hiàn ê sî, in tú-tiȯh goá tī
tiān-ni̇h í-keng chheng-khì, pèng bô kiat kui-
kûn iā bô hán-hoā; chí-ū kúi ê Iû-thài lâng
tùi A-se-a lâi ê, in nā ū thang chek-choē goá,
chiū eng-kai lâi tī lí ê bīn-chêng kò goá. [20]Á-sī
tī chia ê lâng, nā khoà$^n$-kì$^n$ goá khiā tī kong-
hoē ê bīn-chêng, ū sím-mi̇h put-gī, in iȧh tiȯh
ka-kī kóng; [21]siat-sú ū, iȧh put-kò chí chi̇t kù
nā-tiā$^n$, chiū-sī goá khiā tī in tiong-kan, kiò
kóng, Ūi-tiȯh sí-lâng koh-oȧh ê sū, goá kin-á-
ji̇t tī lín ê bīn-chêng siū sím-phoà$^n$.

[22]Hui-lėk-sū pún siông-sè chai koan-siȧp
chit ê Lō· ê sū, chiū iân-chhiân in, kóng,
Chhian-chóng Lū-se-a lȯh-lâi ê sî, goá chiū
beh sím-toàn lín ê tāi-chì. [23]Tùi án-ni bēng-
lēng pé-chóng kò·-siú Pó-lô, iȧh pàng-khoan
i; i ê lâng nā lâi kiong-kip i, lóng bȯh-tit chó·-
tòng.

[24]Kè kúi-nā ji̇t, Hui-lėk-sū kap i ê bó·,
Thó·-se-lah, sī Iû-thài lâng, sa$^n$-kap lâi, chiū
tiàu Pó-lô, ài thia$^n$ i lūn sìn Ki-tok Iâ-so·
ê tō-lí. [25]Pó-lô gī-lūn kong-gī, cheng-chiat,
kap chiong-lâi ê sím-phoà$^n$, Hui-lėk-sū put-chí
kia$^n$, ìn kóng, Ta$^n$ chhiá$^n$ thè-khì; ū lī-piān ê
sî, chiah tiàu lí. [26]I iȧh n̂g-bāng Pó-lô beh gûn
hō· i; só·-í tȧuh-tȧuh tiàu i lâi, kap i tâm-lūn.
[27]Kè nn̄g nî, Pho-kiû Hui-sū-to· chiap Hui-
lėk-sū ê jīm; Hui-lėk-sū ài chhú Iû-thài lâng
hoa$^n$-hí, chiū lâu Pó-lô iû-goân pȧk-teh.

**25** Hui-sū-to· tò jīm sa$^n$ ji̇t, chiū tùi Kai-
sat-lī-a chiū$^n$ Iâ-lō·-sat-léng. [2]Chiah ê chè-si-
thâu kap Iû-thài ê thâu-lâng, tùi i kò Pó-lô;
[3]soà kiû chêng beh hāi Pó-lô, soè i toà Pó-lô
kàu Iâ-lō·-sat-léng; in tī lō·-ni̇h teh siat bâi-
hȯk, beh thâi i. [4]Nā-sī Hui-sū-to· ìn kóng,
Pó-lô sī kò·-siú tī Kai-sat-lī-a, goá pún-sin iȧh
beh kín-kín tò-khì. [5]Koh kóng, Lín tiong-kan
khah oē ê lâng thang sa$^n$-kap lȯh-khì; hit lâng
nā ū sím-mi̇h put-sī, chiū thang kò i.

[6]Hui-sū-to· tiàm hia put-kò chȧp-ji̇t poeh-
ji̇t, chiū lȯh-khì Kai-sat-lī-a; keh ji̇t chē tn̂g,
bēng-lēng toà Pó-lô lâi. [7]Í-keng kàu, tùi Iâ-
lō·-sat-léng lȯh-lâi ê Iû-thài lâng ûi-lûi teh
khiā, ēng choē-choē tāng ê àn-kiā$^n$ lâi kò i; nā-

sī bô pîn-kù thang chèng-bêng. [8]Pó-lô hun-
sò· kóng, Iû-thài lâng ê lu̍t-hoat, á-sī tiān-tn̂g,
á-sī Kai-sat, goá bē bat hoān-tio̍h. [9]Hui-sū-
to· ài hō· Iû-thài lâng hoa$^{n}$-hí, ìn Pó-lô kóng,
Lūn chiah ê sū, lí kam-goān chiū$^{n}$ Iâ-lō·-sat-
léng, tī hia tng goá ê bīn-chêng siū sím-phoà$^{n}$
mah? [10]Chóng-sī Pó-lô kóng, Goá khiā tī
Kai-sat ê kong-tn̂g, sī goá eng-kai siū sím-
phoà$^{n}$ ê ūi; goá bē bat ēng put-gī khoán-thāi
Iû-thài lâng, che ia̍h sī lí só· bêng-bêng chai
ê. [11]Goá nā ū kiâ$^{n}$ put-gī, á-sī hoān-tio̍h sí
choē, chiū sí ia̍h bô the-sî; nā-sī in só· kò goá
ê bô chi̍t hāng si̍t, chiū bô lâng thang sūn jîn-
chêng chiong goá kau hō· in. Goá tùi Kai-sat
kò gū-chn̂g. [12]Hui-sū-to· kap gī-hoē sa$^{n}$-kap
gī-lūn liáu, chiū ìn kóng, Lí í-keng tùi Kai-sat
kò gū-chn̂g, chiū khì kì$^{n}$ Kai-sat.

[13]Kè kúi-nā ji̍t A-ki-phà$^{n}$ ông kap Pek-
nî-ki kàu Kai-sat-lī-a, chhéng-an Hui-sū-to·.
[14]Tiàm hia choē-choē ji̍t, Hui-sū-to· chiong
Pó-lô ê sū tùi ông pâi-lia̍t, kóng, Ū chi̍t lâng
chiū-sī Hui-le̍k-sū só· lâu tī ka$^{n}$-ni̍h ê; goá tī
Iâ-lō·-sat-léng ê sî, chiah ê chè-si-thâu kap Iû-
thài ê tiú$^{n}$-ló kò i, kiû tēng i ê choē. [16]Goá
ìn kóng, Pī-kò kap goân-kò iáu-bē tùi-sìn, bē
tit-tio̍h ki-hoē hun-sò· i ê àn-chêng, chiū sūn
jîn-chêng chiong i kau hō· lâng, m̄ sī Lô-má
lâng ê lē. [17]Só·-í in chū-chi̍p tī chia, goá bô
iân-chhiân, keh ji̍t chē tn̂g, bēng-lēng toà hit
lâng kàu. [18]Kò i ê lâng lóng khiā-teh; só· kò
ê m̄ sī goá só· tāi-seng phah-sǹg ê phái$^{n}$ sū,
[19]put-kò ū kúi hāng ê piān-lūn, chiū-sī lūn in
kèng sîn-bêng ê sū, koh lūn chi̍t ê Iâ-so·, í-
keng sí, Pó-lô kóng i oa̍h, ūi-tio̍h án-ni lâi kò
i. [20]Chiah ê sū tio̍h chái$^{n}$-iū$^{n}$ chhâ-mn̄g, goá
kì-jiân boē bêng, só·-í mn̄g i kam-goān khì Iâ-
lō·-sat-léng, tī hia siū sím-mn̄g chiah ê sū á
m̄. [21]To̍k-to̍k Pó-lô í-keng kò gū-chn̂g, ài goá
lâu i kau hō· hông-tè phoà$^{n}$-toàn, goá chiū
bēng-lēng lâu i, thèng-hāu kè-sàng hō· Kai-
sat. [22]A-ki-phà$^{n}$ tùi Hui-sū-to· kóng, Goá
pún iā ài thia$^{n}$ chit ê lâng. Kóng, Bîn-a-ji̍t
thang thia$^{n}$ i.

[23]Keh ji̍t A-ki-phà$^{n}$ kap Pek-nî-ki toā siat
ui-gî lâi, kap chiah ê chhian-chóng, í-ki̍p siâ$^{n}$-
lāi chun-kùi ê lâng, ji̍p kong-tn̂g, Hui-sū-to·
chhut bēng-lēng, chiū toà Pó-lô kàu. [24]Hui-
sū-to· kóng, A-ki-phà$^{n}$ ông í-ki̍p kap goán tī-
teh ê chèng lâng ah, lín khoà$^{n}$ chit ê lâng,
chiū-sī chèng Iû-thài lâng, tī Iâ-lō·-sat-léng
kap tī chia, kiû goá kiò kóng, i m̄ eng-kai iáu
oa̍h ê. [25]Nā-sī goá chhâ-bêng i bē bat kiâ$^{n}$
eng-kai sí ê sū; koh i í-keng kò gū-chn̂g tī
hông-tè, só·-í goá gí-tiā$^{n}$ kè-sàng i. [26]To̍k-to̍k
bē tit-tio̍h i ê si̍t-chêng thangh chàu goá ê
chú. Só·-í toà i chhut-lâi tī lín ê bīn-chêng,
koh khah iàu-kín tī A-ki-phà$^{n}$ ông lí ê bīn-
chêng, chiah tī sím-mn̄g liáu ū só· thang chàu.
[27]In-ūi chiàu goá phah-sǹg, kè-sàng hoān-
lâng, nā bô chí-bêng kò i ê sū, sī bô ha̍p lí.

**26** A-ki-phà$^{n}$ tùi Pó-lô kóng, Chún lí ka-
kī pâi-lia̍t. Pó-lô chiū kia̍h-khí chhiú hun-sò·
kóng:

[2]A-ki-phà$^{n}$ ông ah, goá hō· Iû-thài lâng só·
kò ê, kin-á-ji̍t beh lóng hun-sò· tī lí ê bīn-
chêng, sī chin kai-chài: [3]koh khah kai-chài ê,
sī in-ūi Iû-thài lâng ê kui-lē kap in ê piān-lūn,
lí lóng chai; só·-í kiû lí khoan-iông thia$^{n}$ goá.
[4]Goá tùi khí-thâu tī goá ê peh-sì$^{n}$ ê tiong-kan,
kap tī Iâ-lō·-sat-léng, tùi siàu-liân choè-lâng
chái$^{n}$-iū$^{n}$, Iû-thài lâng lóng chai. [5]In tùi khí-
thâu bat goá, siat-sú khéng choè kan-chèng,
chiū chai goá chiàu lán kàu-tiong ke̍k giâm
ê phài, choè Hoat-lī-sài lâng. [6]Hiān-chāi goá
khiā tī chia lâi siū sím-phoà$^{n}$, chiū-sī in-ūi n̄g-
bāng Siōng-tè tùi lán ê lia̍t-chó· só· èng-ún ê;

[7]lán cha̍p-jī chi-phài, ji̍t-mî un-khûn ho̍k-sāi, ia̍h sī n̂g-bāng kàu tī chit-ê. Ông ah, goá ūi-tio̍h chit ê n̂g-bāng, chiah hō· Iû-thài lâng kò. [8]Siōng-tè nā hō· sí-lâng koh-oa̍h, lín chiáⁿ-iūⁿ lia̍h choè boē sìn tit ah? [9]Chêng goá ka-kī phah-sǹg tio̍h ēng choē-choē hāng lâi kong-kek Ná-sat-le̍k Iâ-so· ê miâ. [10]Tī Iâ-lō·-sat-léng kó-jiân bat án-ni kiâⁿ; í-keng siū-tio̍h chiah ê chè-si-thâu ê koân, chiong choē-choē sèng-tô· koaiⁿ tī kaⁿ-ni̍h; in siū thâi-sí, goá ia̍h gí ū hūn. [11]Koh tī ta̍k ê hoē-tn̂g goá ta̍uh-ta̍uh hêng-hoa̍t in, kiông-pek in kóng pòng-to̍k ê oē; kong-kek in ná hiông, kàu goá-ūi ê siâⁿ ia̍h khún-tio̍k in. [12]Hit tia̍p goá khì Tāi-má-sek ê sî, ū tit-tio̍h chiah ê chè-si-thâu ê koân kap bēng-lēng. [13]Ông ah, goá tī lō·-chiūⁿ, ji̍t tiong-tàu ê sî, khoàⁿ-kìⁿ tùi thiⁿ ū kng, iâⁿ-kè ji̍t ê chhàn-lān, ûi-lûi chiò goá kap tâng kiâⁿ ê lâng. [14]Goán lóng tó tī toē-ni̍h, goá thiaⁿ-kìⁿ ū siaⁿ ēng Hi-pek-lâi ê khiuⁿ-kháu tùi goá kóng, Sò-lô, Sò-lô, lí siáⁿ-sū khún-tio̍k goá? lí ēng kha that chhì sī kan-khó·. [15]Goá kóng, Chú ah, lí sī chī-chūi? Chú kóng, Goá chiū-sī lí só· khún-tio̍k ê Iâ-so·. [16]Chóng-sī lí tio̍h khí-lâi khiā; in-ūi goá tiâu-tī tùi lí chhut-hiān, beh siat-li̍p lí choè chhe-ēng, choè kan-chèng ê, tī lí só· khoàⁿ-kìⁿ goá kap goá só· beh chhut-hiān hō· lí khoàⁿ ê sū; [17]kiù lí chhut chit ê peh-sìⁿ kap goā-pang lâng ê chhiú, chiū-sī hiān-kim chhe lí chiū-kūn in ê; [18]lâi khui in ê ba̍k-chiu, hō· in tùi àm oa̍t-tńg kàu tī kng; lī-khui Sat-tàn ê koân-sè lâi kui-n̂g Siōng-tè, tùi sìn goá lâi tit-tio̍h sià-choē, koh tit-tio̍h ki-gia̍p tī chiâⁿ-sèng ê ê tiong-kan. [19]A-ki-phàⁿ ông ah, só·-í goá bô ūi-ke̍h tùi thiⁿ só· hián-hiān ê: [20]chiū tāi-seng tī Tāi-má-sek, āu-lâi tī Iâ-lō·-sat-léng, kap Iû-thài ê choân toē, í-ki̍p goā-pang, khǹg lâng tio̍h hoán-hoé lâi kui-n̂g Siōng-tè, kiâⁿ tāi-chì kap hoán-hoé saⁿ-ha̍p. [21]In-ūi án-ni, Iû-thài lâng tī tiān-ni̍h lia̍h goá beh thâi goá. [22]Nā-sī goá tit-tio̍h Siōng-tè ê pì-iū, kàu kin-á-ji̍t iáu tī-teh, tùi toā kàu soè choè kan-chèng; só· kóng ê bô m̄ sī chiah ê sian-ti kap Mô·-se só· kóng beh kàu ê sū; [23]chiū-sī Ki-tok cháiⁿ-iūⁿ tio̍h siū khó·, koh cháiⁿ-iūⁿ choè thâu ēng sí-lâng koh-oa̍h ê sū, lâi thoân-pò kng-bêng hō· chit ê peh-sìⁿ kap goā-pang.

[24]Pó-lô án-ni hun-sò·, Hui-sū-to· toā siaⁿ kóng, Pó-lô, lí teh kông lah; lí ê choē-choē ha̍k-būn hō· lí pìⁿ choè kông. [25]Pó-lô kóng, Hui-sū-to· tāi-jîn, goá m̄ sī kông; goá sī kóng chin-si̍t toan-chiàⁿ ê oē. [26]In-ūi ông chai chiah ê sū, goá ia̍h hó-táⁿ tùi i kóng; sī chiah ê sū, goá chhim-sìn bô chi̍t hāng ún-ba̍t tī ông; in-ūi che m̄ sī kiâⁿ tī phian-phiah ê só·-chāi. [27]A-ki-phàⁿ ông ah, lí sìn chiah ê sian-ti mah? goá chai lí sìn. [28]A-ki-phàⁿ tùi Pó-lô kóng, Lí siūⁿ ēng sió-khoá khó·-khǹg, beh hō· goá choè Ki-tok-tô· ah. [29]Pó-lô kóng, Goá kiû Siōng-tè, bô lūn ēng sió-khoá á-sī toā, m̄ nā hō· lí, ia̍h hō· kin-á-ji̍t kìⁿ-nā thiaⁿ goá kóng ê, lóng kap goá chi̍t iūⁿ, to̍k-to̍k bô chiah ê só-liān.

[30]Ông kap chóng-tok kap Pek-nî-ki, í-ki̍p tâng chē ê lâng lóng khí-lâi: [31]thè-khì saⁿ-kap tâm-lūn kóng, Chit lâng só· choè bô eng-kai sí eng-kai pa̍k ê sū. [32]A-ki-phàⁿ kā Hui-sū-to· kóng, Chit lâng nā bē ū tùi Kai-sat kò gū-chhn̄g, chiū thang pàng i.

**27** Í-keng tiāⁿ-tio̍h ì-sù hō· goán kè hái khì Í-tāi-lī, chiū chiong Pó-lô kap lēng-goā kúi-nā ê hoān-lâng, kau hō· Se-pa-sū-tok iâⁿ ê pé-chóng, miâ Iû-liû. [2]Ū A-tāi-bí-tiân ê chûn beh kiâⁿ kàu A-se-a hái-kîⁿ kúi-nā só·-chāi, goán chiū tah i khí-sin; ū Má-kî-tùn ê Thiap-

sat-lô-nî-ka lâng, A-lí-ta̍t-kó͘, kap goán khì. [3]Keh ji̍t kàu Se-tùn; Iû-liû hó khoán-thāi Pó-lô, chún i chiū-kūn chiah ê pêng-iú, siū in ê chiàu-èng. [4]Tùi hia khui chûn; in-ūi tùi-thâu hong ê iân-kò͘, chiū tùi Ku-pí-lō͘ ē-sì keng-kè. [5]Í-keng kè Ki-lī-ka, Pông-hui-lī-a ê hái, kàu Lū-ka ê Múi-lah. [6]Tī hia pé-chóng tú-tio̍h A-le̍k-san-tāi ê chûn, beh khì Í-tāi-lī ê, chiū kah goán tah i. [7]Kiâ$^n$ chin bān, choē-choē ji̍t chiah lím-á kàu Kek-nî-thó͘ tùi-bīn; in-ūi hong chó͘-tòng, chiū siám Kek-lí-tí ē, tùi Sat-mô͘-nî kè; [8]lím-lím-á oē thang iân hoā$^n$ kiâ$^n$ kàu chi̍t só͘-chāi, miâ Ka-ò; kūn chia ū Lah-se-a ê siâ$^n$.

[9]Le̍k-kè choē-choē ji̍t, kìm-chia̍h ê kî í-keng kè, kiâ$^n$ chûn gûi-hiám, Pó-lô khǹg in kóng, [10]Tāi-ke ah, goá khoà$^n$ chit pái kiâ$^n$ chûn, m̄ nā hè-mi̍h kap chûn, liân lán ê sì$^n$-miā ia̍h beh siū hāi kap toā sún-sit. [11]Nā-sī pé-chóng sìn tāi-kong kap chûn-chú, khah kè-thâu tī Pó-lô só͘ kóng ê. [12]Koh tī chit ê oa$^n$-ù kè tang-thi$^n$ m̄ lī-piān; toā poà$^n$ ê lâng siū$^n$ ài khui chûn lī-khui chia, khoà$^n$ oē thang kàu Hui-nî-ki kè tang-thi$^n$; hit ūi chiū-sī Kek-lí-tí chi̍t ê oa$^n$-ù, chi̍t bīn ǹg tang-lâm, chi̍t bīn ǹg tang-pak. [13]chit sî lâm hong bî-bî-á lâi, chèng lâng lia̍h choè tek-ì, chiū khí tià$^n$, oá Kek-lí-tí hoā$^n$ lâi kiâ$^n$. [14]Bô joā kú, kông hong tùi hái-sū téng phah lo̍h-lâi; hit ê hong miâ Iú-lah-ku-lûn; [15]chûn hō͘ hong sàu, chih-chài boē tiâu, chiū chhut-chāi i phiau-liû. [16]Sái kàu sió hái-sū ē, miâ kiò Ko-tāi lím-lím oē siu sam-pán khí-lâi. [17]Sam-pán í-keng siu-khí-lâi, chiū ēng hong-hoat khún-pa̍k chûn-toé, koh kia$^n$-liáu khoà-tio̍h Sài-ní-tí ê soa-soà$^n$, chiū lo̍h phâng, hō͘ hong a̍h-khì. [18]Goán hō͘ hong éng toā iô-poà, keh ji̍t in chiū ēng hè-mi̍h hiat-lo̍h hái; [19]tē sa$^n$ ji̍t koh chhin chhiú hiat-ka̍k chûn-ni̍h ê khì-kū. [20]Ji̍t kap chhi$^n$ choē-choē ji̍t bô chhut-hiān, koh hō͘ hong éng phah put-chí thiám, goán tit kiù ê ǹg-bāng chiū lóng bô lah. [21]Chèng lâng kú-kú bô chia̍h, Pó-lô khiā tī in tiong-kan, kóng, Tāi-ke ah, lín chêng tio̍h thia$^n$ goá ê oē, bo̍h-tit khui chûn lī-khui Kek-lí-tí, lâi tú-tio̍h chit hō siong-hāi kap sún-sit. [22]Ta$^n$ goá khǹg lín an-sim; in-ūi lín tiong-kan bô chi̍t lâng oē sit-lo̍h sì$^n$-miā, to̍k-to̍k sit-lo̍h chûn nā-tiā$^n$. [23]In-ūi goá só͘ sio̍k, só͘ ho̍k-sāi ê Siōng-tè, I ê thi$^n$-sài chā-mî khiā tī goá sin-pi$^n$, kóng, Pó-lô, m̄ bián kia$^n$; [24]lí tek-khak tio̍h khiā tī Kai-sat ê bīn-chêng; khoà$^n$ ah, Siōng-tè ēng chûn-lāi ê lâng lóng-chóng siú$^n$-sù lí. [25]Só͘-í tāi-ke ah, lín tio̍h an-sim; in-ūi goá sìn Siōng-tè, tāi-chì teh-beh chiàu I só͘ kā goá kóng ê. [26]Nā-sī lán chiah-ê tek-khak khoà tī chi̍t ê hái-sū.

[27]Kàu tē cha̍p-sì mî, goán phiau-liû tī A-tí-a hái, iok-lio̍k poà$^n$ mî, chúi-siú lia̍h-choè kūn soa$^n$; [28]phah chúi-tô, tit-tio̍h jī-cha̍p siâm; lio̍h-lio̍h-á chìn-chêng, koh phah chúi-tô, tit-tio̍h cha̍p-gō͘ siâm. [29]Kia$^n$-liáu loê-tio̍h chio̍h, chiū tī chûn-bé pha sì keng tià$^n$, chhiat-chhiat ǹg-bāng thi$^n$ kng. [30]Chúi-siú ài beh lī-khui chûn tô-cháu; pàng sam-pán lo̍h hái, ké-choè beh tùi chûn-thâu pha tià$^n$. [31]Pó-lô tùi pé-chóng kap peng-teng kóng, Chiah ê lâng bô tiàm tī chûn-ni̍h, lín boē-oē tit-kiù. [32]Peng-teng chiū chhām-tn̄g sam-pán ê soh, chhut-chāi i ka-kī tūi-lo̍h. [33]Kàu thi$^n$ beh kng, Pó-lô khǹg chèng lâng tio̍h chia̍h, kóng, Lín tāi-ke teh liâu bāng, lún iau m̄ chia$^n$ chia̍h, kin-á-ji̍t sī tē cha̍p-sì ji̍t lah. [34]Só͘-í khǹg lín tio̍h chia̍h; che sī koan-hē lín ê tit kiù, in-ūi lín bô chi̍t lâng oē sit-lo̍h chi̍t ki thâu-mn̂g. [35]Kóng soah, the̍h piá$^n$, tng chèng lâng ê bīn-chêng kám-siā Siōng-tè; peh-phoà lâi chia̍h. [36]Tùi

án-ni chèng lâng lóng an-sim, iȧh tȧk-ê chiȧh.
37Goán tī chûn-nih ê kè-kiōng nn̄g pah chhit
chȧp lȧk lâng. 38Í-keng chiȧh pá, hiat bėh lȯh
hái, hō· chûn khah khin. 39Kàu thi$^n$ kng, m̄
bat hit ê só·-chāi; tȯk-tȯk khoà$^n$-kì$^n$ chit ê hái-
oan ū soa-pho, chiū sa$^n$-kap kè-bô· khoà$^n$ oē
hō· chûn loê-chiū$^n$ téng-bīn á boē. 40Chiū khì-
sak chiah ê tià$^n$, pàng tī hái-nih, iā tháu-khui
tiàu chûn-toā ê soh; khí thâu phâng, hō· i
chiȧh hong, ǹg soa-pho chìn-chêng. 41Tú-tiȯh
siang-kiap lâu ê ūi, chûn chiū khoà chhián;
chûn-thâu kā-tiâu boē tín-tāng, chûn-bé hō·
toā éng siak phoà. 42Peng-teng ê ì-sù beh
thâi chiah ê hoān-lâng, kia$^n$-liáu ū-ê siû cháu.
43Tȯk-tȯk pé-chóng ài kiù Pó-lô, chó·-tòng in
só· kè-bô·; bēng-lēng oē siû ê lâng tāi-seng lȯh
chúi chiū$^n$ soa$^n$; kî-û ê lâng ū-ê ēng pang, ū-ê
ēng chûn-lāi ê mih. Tùi án-ni chèng lâng lóng
tit kiù chiū$^n$ soa$^n$.

**28** Goán í-keng tit-tiȯh kiù, chiū chai hit ê
hái-sū miâ kiò Bí-lī-tāi. 2Hoan-lâng ēng hán-
tit ū ê jîn-ài khoán-thāi goán; in-ūi lȯh hō·
koh koâ$^n$, in chiū khí hé, chiap-lȧp goán chèng
lâng. 3Pó-lô khioh chhâ chit pé, hē tī hé-nih;
ū tȯk choâ, in-ūi hé jiȧt, chông-chhut-lâi, kā-
tiâu tī i ê chhiú. 4Hoan-lâng khoà$^n$-kì$^n$ tȯk
mih tiâu tī i ê chhiú, chiū sa$^n$-kap kóng, Chit
ê lâng tek-khak sī hiong-siú, sui-bóng hái-nih
tit-tiȯh kiù, Thian-lí boē iông-ún i oȧh. 5Pó-
lô poā$^n$ tȯk mih tī hé-nih, lóng bô siū siong.
6Hoan-lâng thèng-hāu i chéng, á-sī hut-jiân
sí, poȧh-tó; thèng-hāu kú-kú, khoà$^n$-kì$^n$ i bô
tāi-chì, chiū hoán-tńg phah-sǹg kóng i sī sîn-
bêng.

7Hái-sū ê thâu-lâng, miâ Pō·-pek-liû, ū
chhân-hn̂g kūn tī hia; i chiap-lȧp goán, sa$^n$ jit
kú hó-lé sa$^n$ khoán-thāi. 8Tú-tiȯh Pō·-pek-liû
ê lāu-pē ū jiȧt-pī$^n$ kap choè-lī, tó-teh; Pó-lô
jip-khì chiū-kūn i, kì-tó, kā i hoā$^n$ chhiú, i-
hó i. 9Tùi án-ni hái-sū tiong kî-û ê phoà-pī$^n$
lâng iȧh lâi tit-tiȯh i-hó; 10in iā ēng choē-choē
lé-sò· chun-kèng goán; khui chûn ê sî, chiong
só· khiàm-ēng ê, sàng kàu chûn-nih.

11Kè sa$^n$ gėh jit, goán tah A-lėk-san-tāi ê
chûn khí-sin, hit chiah chûn hō choè Tiu-sū
ê Siang-si$^n$-kiá$^n$, sī tī chit ê hái-sū kè tang-
thi$^n$ ê. 12Kàu Sū-lah-kó· pha-teh; goán tiàm
hia sa$^n$ jit. 13Tùi hia sėh kàu Lī-kî-ong; kè
chit jit lâm hong khí, tē jī jit kàu Pō·-tiu-lī;
14tī hia tú-tiȯh hia$^n$-tī, chhiá$^n$ goán sa$^n$-kap
tiàm chhit jit; chiū kàu Lô-má. 15Lô-má ê
hia$^n$-tī thia$^n$-kì$^n$ goán ê siau-sit, chiū tùi hia
lâi kàu A-pí-o· chhī, kap Sam-koán ê só·-chāi,
chih-chiap goán: Pó-lô khoà$^n$-kì$^n$ in, kám-siā
Siōng-tè, chiū chòng-tá$^n$.

16Í-keng jip Lô-má, chún Pó-lô kap chit ê
khàn-siú i ê peng lēng-goā toà.

17Kè sa$^n$ jit, Pó-lô chhiá$^n$ Iû-thài lâng ê sī-
toā lâi siong-hoē; í-keng chū-chip, chiū tùi in
kóng, Hia$^n$-tī ah, goá sui-jiân bē bat hoān-
tiȯh lán ê peh-sì$^n$, á-sī liȧt-chó· ê kui-lē, nā-
sī tùi Iâ-lō·-sat-léng siū pȧk, sàng-kau Lô-má
lâng ê chhiú; 18in í-keng sím-phoà$^n$ goá, khoà$^n$
goá bô sí choè, chiū ài pàng goá. 19Tȯk-tȯk
Iû-thài lâng hoán-tùi, goá put-tek-í tùi Kai-
sat kò gū-chhn̄g, lóng m̄ sī ū in-toa$^n$ beh kò
goá ê peh-sì$^n$. 20In-ūi án-ni chiah chhiá$^n$ lín
lâi sa$^n$-kì$^n$, sa$^n$-kap gī-lūn; sī goá ūi-tiȯh Í-
sek-liȧt só· ǹg-bāng ê, chiah siū chit ê só-liān
khún-pȧk. 21In tùi i kóng, Goán bē bat tùi
Iû-thài chih-tiȯh phoe kóng kàu lí ê sū, iā bē ū
sím-mih hia$^n$-tī kàu chia thong-pò, á-sī kóng
li ū sím-mih phái$^n$. 22Tȯk-tȯk goán ài thia$^n$ lí
ê ì-kiàn chái$^n$-iū$^n$; in-ūi chit ê tóng, goán chai
tȧk só·-chāi hō· lâng hiâm.

23In í-keng kap i tiā$^n$-tiȯh jit-kì, choē-choē

lâng chiū-kūn i tī i hioh ê chhù; Pó-lô tùi chá-
khí kàu ê-hng pâi-liȧt lâi chèng-bêng Siōng-tè
ê kok, ín Mô·-se ê lu̇t-hoat, kap chiah ê sian-
ti, ēng Iâ-so· ê sū khó·-khǹg in. [24]I só· kóng
ê, ū-ê sìn, ū-ê m̄ sìn. [25]Nn̄g pêng boē sa$^{n}$-
hȧp, chiū sì-soà$^{n}$; Pó-lô tāi-seng kóng chi̇t kù
oē, kóng, Sèng Sîn ēng sian-ti Í-sài-a ê chhùi,
kā lín ê liȧt-chó· só· kóng ê oē sī chin tiȯh,
“ [26]Khì kā chit ê peh-sì$^{n}$ kóng, Lín thia$^{n}$ sī
beh thia$^{n}$, iā lóng boē hiáu-ngō·; Lín khoà$^{n}$
sī beh khoà$^{n}$, iā khoà$^{n}$ lóng boē kì$^{n}$; [27]In-ūi
chit ê peh-sì$^{n}$ sim tūn, Hī-khang tāng, Bȧk-
chiu pàng khoeh; Kia$^{n}$-liáu in ēng bȧk-chiu
khoà$^{n}$-kì$^{n}$, Ēng hī-khang thia$^{n}$-kì$^{n}$, Ēng sim
hiáu-ngō·, Lâi oȧt-lìn-tńg, Goá chiū i-hó in.”
[28]Só·-í lín tiȯh chai, Siōng-tè chit ê chín-kiù
í-keng si-hêng goā-pang, in iȧh beh thia$^{n}$-siū.

[30]Pó-lô khiā ka-kī sè ê chhù nn̄g nî kú;
hoān-nā ji̇p lâi kì$^{n}$ i ê, i lóng chiap-lȧp in,
thoân Siōng-tè ê kok, chiong Chú Iâ-so· Ki-
tok ê tāi-chì chin hó-tá$^{n}$ kà-sī lâng, bô lâng
kìm i.